II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1344

od 12. kolovoza 2019.

o uvođenju privremene kompenzacijske pristojbe na uvoz biodizela podrijetlom iz Indonezije

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ([1]), a posebno njezin članak 12.,

nakon savjetovanja s državama članicama,

budući da:

1. POSTUPAK

1.1. Pokretanje postupka

(1) Europska komisija („Komisija”) pokrenula je 6. prosinca 2018. antisubvencijski ispitni postupak u vezi s uvozom u Europsku uniju („Unija”) biodizela podrijetlom iz Indonezije („predmetna zemlja”) na temelju članka 10. Uredbe (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije („osnovna uredba”). Objavila je Obavijest o pokretanju postupka u *Službenom listu Europske unije* ([2]) („Obavijest o pokretanju postupka”).

(2) Komisija je pokrenula ispitni postupak nakon što je 22. listopada 2018. Europski odbor za biodizel („EBB” ili „podnositelj pritužbe”) podnio pritužbu u ime proizvođača koji čine 32 % ukupne proizvodnje u Uniji. Proizvođači koji čine 63 % ukupne proizvodnje biodizela u Uniji podržali su pritužbu.

(3) Prije pokretanja antisubvencijskog ispitnog postupka Komisija je obavijestila vladu Indonezije („vlada Indonezije”) da je zaprimila valjano dokumentiranu pritužbu te ju je pozvala na konzultacije u skladu s člankom 10. stavkom 7. osnovne uredbe. Vlada Indonezije prihvatila je ponuđene konzultacije, koje su održane 3. prosinca 2018. Tijekom konzultacija te naknadnih kontakata s vladom Indonezije primjereno su uzete u obzir primjedbe koje je dostavila vlada Indonezije. Međutim, nije bilo moguće postići sporazumno rješenje.

(4) Komisija je nakon objave Obavijesti o pokretanju postupka zaprimila primjedbe o pokretanju postupka od proizvođača izvoznika grupe Wilmar („Wilmar”). U svojim primjedbama Wilmar je naveo:

(a) da pritužba ne sadržava dostatne dokaze o subvencioniranju da bi se opravdalo pokretanje postupka;

(b) da vlada Indonezije nije uspostavila nikakav program subvencija u korist industrije biodizela; i

(c) da čak i u slučaju pronalaska programa subvencija vlade Indonezije, Wilmar u okviru takvog programa, ili više njih, nije primio nikakvu subvenciju.

([1]) SL L 176, 30.6.2016., str. 55.
([2]) SL C 439, 6.12.2018., str. 16.

(5) Vlada Indonezije slično je tomu u kasnijoj fazi ispitnog postupka tvrdila da pritužba nije sadržavala dostatne dokaze o subvencioniranju da bi se opravdalo pokretanje postupka.

(6) Wilmar je s obzirom na raznovrsne programe subvencija utvrđene u pritužbi prvo tvrdio da EBB nije dostavio dostatne dokaze o postojanju bilo kakve subvencije te da je stoga pritužba neutemeljena.

(7) Posebno se osvrnuvši na izvozni porez i pristojbu koje je vlada Indonezije uvela na sirovo palmino ulje, Wilmar je naveo da podnositelj pritužbe nije dostavio dostatne dokaze o traženom povjeravanju zadaća indonezijskim proizvođačima sirovog palminog ulja ili usmjeravanju tih proizvođača koje izvršava vlada Indonezije.

(8) Nadalje, Wilmar je naveo da se nijedan program subvencija utvrđen u pritužbi ne odnosi na izvozne subvencije. Osim toga, Wilmar smatra da se navodnim programima subvencija indonezijske proizvođače biodizela nije navodilo na prodaju biodizela za izvoz, već se njima nastoje ostvariti ciljevi miješanja biodizela s mineralnim dizelom na domaćem indonezijskom tržištu ([3]).

(9) Naposljetku, Wilmar je naveo da u pritužbi nisu izneseni dostatni dokazi o postojanju prijetnje materijalne štete koja je posljedica indonezijskog uvoza biodizela u Uniju te da, u svakom slučaju, zbog uvoza indonezijskog biodizela nikako nije nastala takva šteta.

(10) Kad je riječ o dokazima o štetnom subvencioniranju u fazi pokretanja postupka, Komisija je učinila dostupnom javnu verziju pritužbe, a svoju je analizu dokaza raspoloživih u toj fazi iznijela u izvješću o dostatnosti dokaza, na temelju kojega je ispitni postupak pokrenut. Stoga je Komisija, suprotno tvrdnjama Wilmara, smatrala te u izvješću potkrijepila da postoje dostatni dokazi koji upućuju na postojanje štetnog subvencioniranja.

(11) Komisija je 19. lipnja 2019. zaprimila podnesak Wilmara u kojem se, među ostalim, tvrdi da industriji Unije nije prijetila materijalna šteta od uvoza indonezijskog biodizela.

(12) Međutim, u Obavijesti o pokretanju postupka bilo je navedeno da bi sve informacije za fazu privremenih nalaza trebalo dostaviti u roku od 70 dana od datuma njezine objave. Taj je rok istekao 14. veljače 2019. Stoga se tijekom privremene faze nije mogao uzeti u obzir podnesak u kojem se spominje prijetnja štete te će se umjesto toga on uzeti u obzir u konačnoj fazi ispitnog postupka. Osim toga. u odjeljku 5.2. Obavijesti o pokretanju postupka bilo je navedeno da bi sve primjedbe na pritužbu, uključujući pitanja koja se odnose na štetu i uzročnost, trebalo dostaviti u roku od 37 dana od datuma njezine objave. Zainteresirane strane koje su dostavile pisane podneske ili bilo kakve podatke nakon 14. veljače 2019. pozvane su da zajedno sa svojim primjedbama o privremenim mjerama navedu smatraju li i dalje te podneske relevantnima za ovaj ispitni postupak te da navedu kako bi takve informacije trebalo uzeti u obzir u konačnoj fazi.

1.2. **Razdoblje ispitnog postupka i razmatrano razdoblje**

(13) Ispitnim postupkom o subvencioniranju i šteti obuhvaćeno je razdoblje od 1. listopada 2017. do 30. rujna 2018. („razdoblje ispitnog postupka” ili „RIP”). Ispitivanjem kretanja važnih za procjenu štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2015. do kraja razdoblja ispitnog postupka („razmatrano razdoblje”). Prema potrebi, Komisija je ispitala i podatke za razdoblje nakon RIP-a.

1.3. **Zainteresirane strane**

(14) U Obavijesti o pokretanju postupka Komisija je zainteresirane strane pozvala da joj se obrate radi sudjelovanja u ispitnom postupku. Osim toga, Komisija je o pokretanju ispitnog postupka obavijestila podnositelja pritužbe, druge poznate proizvođače iz Unije, poznate proizvođače izvoznike i vladu Indonezije, poznate uvoznike, dobavljače, korisnike i trgovce, te udruženja za koja se zna da se postupak na njih odnosi, te ih je pozvala na sudjelovanje.

(15) Zainteresirane strane imale su priliku dostaviti primjedbe na pokretanje ispitnog postupka i zatražiti saslušanje pred Komisijom i/ili službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima.

([3]) U ovoj se Uredbi mineralni dizel odnosi na fosilni, konvencionalni dizel.

1.4. **Odabir uzorka**

(16) U Obavijesti o pokretanju postupka Komisija je navela da bi mogla provesti odabir uzorka zainteresiranih strana u skladu s člankom 27. osnovne uredbe.

1.4.1. *Odabir uzorka proizvođača iz Unije*

(17) Komisija je u Obavijesti o pokretanju postupka navela da je odabrala privremeni uzorak proizvođača iz Unije. Komisija je odabrala uzorak na temelju najveće reprezentativne količine proizvodnje koja se razumno mogla ispitati u raspoloživom vremenu.

(18) Privremeni se uzorak sastojao od triju proizvođača iz Unije i imao je široku zemljopisnu zastupljenost. Proizvođači iz Unije u uzorku činili su više od 18 % ukupnog obujma proizvodnje industrije Unije. Komisija je pozvala zainteresirane strane da dostave primjedbe o privremenom uzorku.

(19) Komisija je zaprimila primjedbe grupe Wilmar o privremenom uzorku. Wilmar je iznio primjedbu o veličini uzorka, navodeći da tri proizvođača nisu dovoljno velik uzorak, i zatražio da se uzorku proizvođača iz Unije doda još jedna grupa društava, Biopetrol, koja se sastoji od dvaju proizvođača.

(20) Komisija je smatrala da je uzorak od triju najvećih proizvođača biodizela u Uniji reprezentativan (uključujući zemljopisno) te da se veći uzorak ne bi mogao razumno ispitati u raspoloživom vremenu. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

1.4.2. *Odabir uzorka uvoznika*

(21) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od nepovezanih uvoznika zatražila da dostave informacije navedene u Obavijesti o pokretanju postupka.

(22) Dva nepovezana uvoznika dostavila su zatražene informacije i pristala da ih se uključi u uzorak. Jedan od njih uvozio je zanemarive količine i nije ih preprodavao tijekom RIP-a te je Komisija stoga u ispitni postupak uključila samo drugog nepovezanog uvoznika. S obzirom na mali broj nepovezanih uvoznika koji su surađivali Komisija je odlučila da odabir uzorka nije potreban.

1.4.3. *Odabir uzorka proizvođača izvoznika iz Indonezije*

(23) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od svih proizvođača izvoznika iz Indonezije zatražila da dostave informacije navedene u Obavijesti o pokretanju postupka. Osim toga Komisija je od indonezijskih tijela zatražila da utvrde ostale proizvođače izvoznike koji bi mogli biti zainteresirani za sudjelovanje u ispitnom postupku i/ili da stupe u kontakt s njima.

(24) Četvero proizvođača izvoznika iz predmetne zemlje dostavilo je zatražene informacije i pristalo da ih se uključi u uzorak. Društva ili grupe društava koji su se odazvali činili su 100 % izvoza u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka. S obzirom na ograničeni broj proizvođača izvoznika i visoku razinu suradnje Komisija je odlučila da neće provesti odabir uzorka, nego da će radije sve indonezijske proizvođače izvoznike obuhvatiti ispitnim postupkom.

1.4.4. *Odgovori na upitnik i posjeti radi provjere*

(25) Komisija je upitnike poslala vladi Indonezije, četirima proizvođačima izvoznicima, trima proizvođačima iz Unije u uzorku i dvama nepovezanim uvoznicima biodizela.

(26) Komisiji su odgovore na upitnik dostavili vlada Indonezije, sve grupe proizvođača izvoznika, svi proizvođači iz Unije u uzorku i oba nepovezana uvoznika.

(27) Komisija je zatražila i provjerila sve informacije koje je smatrala potrebnima za utvrđivanje subvencije, štete koja je iz toga proizašla (uključujući prijetnju štete) i interesa Unije. Posjet radi provjere, u kojem su sudjelovali i službenici drugih relevantnih ministarstava, obavljen je u prostorima vlade Indonezije, u Ministarstvu trgovine Republike Indonezije u Jakarti.

(28) Posjeti radi provjere u skladu s člankom 26. osnovne uredbe obavljeni su u prostorima sljedećih društava:

proizvođači iz Unije i povezana društva:

— Masol Iberia Biofuel, S.L.U., El Grao (Castellón) i Campa Iberia S.A.U., Barcelona, Španjolska,

— Saipol, Grand-Couronne, Francuska,

— Verbio Vereinigte BioEnergie AG, Leipzig, Njemačka,

nepovezani uvoznik:

— Gunvor BV, Ženeva, Švicarska ([4]),

proizvođači izvoznici iz Indonezije i povezana društva:

— grupa Wilmar:

  — PT Wilmar Nabati Indonesia, Medan,

  — PT Wilmar Bioenergi Indonesia, Medan,

  — Wilmar Trading Pte. Ltd., Singapur,

— grupa Musim Mas:

  — PT Intibenua Perkasatama, Medan,

  — PT Musim Mas, Medan,

  — Inter-Continental Oils & Fats Pte. Ltd., Singapur,

  — Campa Iberia S.A.U., Barcelona, Španjolska,

  — IM Biofuel Italy S.R.L., Milano, Italija,

— PT Ciliandra Perkasa, Jakarta, i First Resources Trading Pte. Ltd., Singapur,

— grupa Permata:

  — PT Pelita Agung Agrindustri, Medan,

  — PT Permata Hijau Palm Oleo, Medan,

  — Virgoz Oils & Fats Pte. Ltd., Singapur.

(29) Nakon odgovora na upitnike, dopisâ za dopunu podataka i posjeta radi provjere, te kako je dodatno objašnjeno u uvodnim izjavama od 219. do 227. u nastavku, Komisija je primijetila da vlada Indonezije i Wilmar nisu u potpunosti surađivali u ispitnom postupku. Točnije:

(a) PT Perkebunan Nusantara („PTPN”), proizvođač sirovog palminog ulja u stopostotnom vlasništvu vlade Indonezije, nije u propisanom roku odgovorio na pitanja iz Dodatka B upitniku vlade Indonezije iako je to poduzeće jedno od poduzeća od kojih je zatraženo da dostavi odgovore; i

(b) Wilmar nije dostavio potpuni odgovor na tablicu 2. iz dopisa za dopunu podataka te je samo djelomično dostavio zatražene podatke.

(30) Stoga je Komisija vladi Indonezije i grupi Wilmar poslala dopis u skladu s člankom 28. koji se odnosio samo na konkretne informacije koje nisu dostavili. Komisija je stoga upotrijebila raspoložive podatke u pogledu informacija koje su nedostajale.

2. **PREDMETNI PROIZVOD I ISTOVJETNI PROIZVOD**

2.1. **Predmetni proizvod**

(31) Predmetni proizvod jesu monoalkilni esteri masnih kiselina i/ili parafinska plinska ulja dobivena sintezom i/ili hidrotretiranjem, nefosilnog podrijetla, uobičajeno poznat kao „biodizel”, u čistom obliku ili u mješavini, podrijetlom iz Indonezije („predmetni proizvod”).

(32) U ispitnom postupku pokazalo se da je biodizel koji se proizvodi u Indoneziji prvenstveno metilni ester palminog ulja („PME”) koji se dobiva od palminog ulja. Za razliku od toga, biodizel koji se proizvodi u Uniji uglavnom je metilni ester uljane repice („RME”), ali se dobiva i od drugih sirovina, uključujući otpadna ulja te djevičanska ulja.

([4]) Provjera nepovezanog uvoznika čije je sjedište u Švicarskoj obavljena je u pogledu uvoza u EU.

(33) PME i RME pripadaju kategoriji monoalkilnih estera masnih kiselina. Pojam „ester" odnosi se na transesterifikaciju biljnih ulja, odnosno miješanje ulja s alkoholom, čime nastaju biodizel i, kao nusproizvod, glicerin. Pojam „metil" odnosi se na metanol, alkohol koji se najčešće upotrebljava u tom procesu. Monoalkilni esteri masnih kiselina poznati su i kao „metilni esteri masnih kiselina" („FAME").

(34) Iako su i PME i RME monoalkilni esteri masnih kiselina, njihova fizička i kemijska svojstva djelomično se razlikuju, a posebno im je različita točka začepljenja filtra za gorivo na niskoj temperaturi (eng. *Cold Filter Plugging Point* – „CFPP"). CFPP je temperatura na kojoj gorivo uzrokuje začepljenje filtra goriva zato što dolazi do kristalizacije ili geliranja nekih komponenti goriva. Za RME CFPP može iznositi – 14 °C, dok za PME iznosi oko 13 °C. Na tržištu se biodizel s određenim CFPP-om često opisuje kao FAMEX, na primjer FAME0 ili FAME5.

(35) Predmetni proizvod trenutačno je razvrstan u oznake KN ex 1516 20 98 (oznake TARIC 1516 20 98 21, 1516 20 98 29 i 1516 20 98 30), ex 1518 00 91 (oznake TARIC 1518 00 91 21, 1518 00 91 29 i 1518 00 91 30), ex 1518 00 95 (oznaka TARIC 1518 00 95 10), ex 1518 00 99 (oznake TARIC 1518 00 99 21, 1518 00 99 29 i 1518 00 99 30), ex 2710 19 43 (oznake TARIC 2710 19 43 21, 2710 19 43 29 i 2710 19 43 30), ex 2710 19 46 (oznake TARIC 2710 19 46 21, 2710 19 46 29 i 2710 19 46 30), ex 2710 19 47 (oznake TARIC 2710 19 47 21, 2710 19 47 29 i 2710 19 47 30), 2710 20 11, 2710 20 15, 2710 20 17, ex 3824 99 92 (oznake TARIC 3824 99 92 10, 3824 99 92 12 i 3824 99 92 20), 3826 00 10 i ex 3826 00 90 (oznake TARIC 3826 00 90 11, 3826 00 90 19 i 3826 00 90 30).

2.2. **Istovjetni proizvod**

(36) Ispitni je postupak pokazao da sljedeći proizvodi imaju ista osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te iste osnovne namjene:

(a) predmetni proizvod;

(b) proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu Indonezije;

(c) proizvod koji u Uniji proizvodi i prodaje industrija Unije.

(37) Komisija je stoga odlučila da su za potrebe ovog ispitnog postupka ti proizvodi istovjetni proizvodi u smislu članka 2. točke (c) osnovne uredbe.

3. **SUBVENCIONIRANJE**

3.1. **Subvencije i programi subvencioniranja u okviru ovog ispitnog postupka**

(38) Na temelju dostupnih informacija, uključujući informacije sadržane u pritužbi, Obavijesti o pokretanju postupka i odgovorima na Komisijin upitnik, Komisija je ispitala navodno subvencioniranje koje vlada Indonezije provodi u okviru sljedećih programa subvencioniranja:

(a) izravni prijenos sredstava kao što su izravne subvencije koje se odobravaju u okviru Fonda za subvencije za biodizel;

(b) vladina potpora industriji biodizela, uključujući dobavu sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene;

(c) vladina potpora industriji biodizela, među ostalim otpisom ili nenaplatom prihoda vlade kao što su olakšice poreza na dobit za ulaganja uvrštena na burzi, subvencije za industrijsku zonu, porezne olakšice za pionirske industrije, program izuzeća od uvozne carine i izuzeće od PDV-a;

(d) financiranje izvoza i davanje jamstava po povlaštenim uvjetima koje omogućuje indonezijska banka Eximbank.

3.2. **Vladina potpora industriji biodizela koja se daje u okviru „Fonda za subvencije za biodizel" izravnim prijenosom sredstava**

3.2.1. *Pritužba i program subvencija*

(39) Podnositelj pritužbe tvrdio je da vlada Indonezije podupire industriju biodizela tako što indonezijskim proizvođačima biodizela odobrava bespovratna sredstva u iznosu razlike između referentne cijene vlade Indonezije za biodizel i cijene po kojoj naftna društva kupuju biodizel, to jest referentne cijene za dizelsko gorivo.

(40) U ispitnom postupku utvrđeno je da je „Fond za subvencije za biodizel”, koji je dio Fonda za nasade uljnih palmi („OPPF”), osnovan 2015. Predsjedničkom uredbom br. 61/2015.

(41) Predsjedničkom uredbom 61/2015 Agenciji za upravljanje Fondom za nasade uljnih palmi („Agencija za upravljanje”) povjerena je zadaća naplate izvoznih pristojbi na izvoz proizvoda od palminog ulja na temelju Uredbe ministra financija br. 133/PMK.05/2015.

(42) Novac koji carinska tijela prikupe putem pristojbi na izvoz proizvoda od palminog ulja čini sredstva OPPF-a, a taj fond službeno kontrolira Agencija za upravljanje.

(43) Što je određeni proizvod na višoj poziciji u vrijednosnom lancu, to je veća izvozna pristojba: izvozna pristojba na sirovo palmino ulje tijekom razdoblja ispitnog postupka utvrđena je u iznosu od 50 USD po toni, dok je iznos pristojbe za derivate, uključujući biodizel, bio 20 USD po toni.

(44) Predsjedničkim uredbama 24/2016 i 26/2016 vlada Indonezije pojasnila je da ovlasti Fonda za subvencije za biodizel uključuju nabavu i iskorištavanje biodizela na domaćem tržištu. Konkretno, vlada Indonezije propisuje da se OPPF upotrebljava kako bi se pružila potpora nabavi biodizela od strane subjekata koje imenuju vladina tijela.

(45) Točnije, u članku 9. stavku 1. Predsjedničke uredbe 26/2016 propisuje se da „glavni direktor Glavne uprave za novu energiju iz obnovljivih izvora i očuvanje energije (EBTKE) imenuje subjekt za naftna goriva koji provodi postupak nabave biodizela u smislu članka 4. u okviru financiranja od strane Agencije za upravljanje Fondom i pritom poštuje politiku Upravljačkog odbora Agencije za upravljanje Fondom”, dok se u članku 9. stavku 8. određuje da „glavni direktor EBTKE-a na temelju odobrenja ministra u smislu stavka 7. u ime ministra imenuje: a. proizvođače biodizela koji će sudjelovati u nabavi biodizela; i b. raspodjelu obujma biodizela za svakog proizvođača biodizela”. Osim toga, Upravljački odbor Agencije za upravljanje sastavljen je isključivo od dužnosnika različitih ministarstava vlade Indonezije.

(46) Proizvođači biodizela koji odluče sudjelovati i kojima je dodijeljena kvota na temelju te uredbe obvezni su takozvanom „subjektu za naftna goriva” prodavati mjesečnu količinu biodizela. Vlada Indonezije dosad je imenovala sljedeće subjekte za naftna goriva:

(a) PT Pertamina („Pertamina”), društvo za proizvodnju nafte i plina u državnom vlasništvu; i

(b) PT AKR Corporindo Tbk („AKR”), privatno društvo za proizvodnju nafte i plina.

(47) U OPPF-u je predviđen posebni mehanizam plaćanja na temelju kojeg Pertamina (i u slučaju nekih malih količina AKR) proizvođačima biodizela plaća po referentnoj cijeni za dizel (za razliku od stvarne cijene biodizela, koja bi tijekom RIP-a bila viša), dok Agencija za upravljanje proizvođačima biodizela isplaćuje razliku između takve referentne cijene dizela i referentne cijene biodizela iz OPPF-a.

(48) Referentnu cijenu dizela i biodizela utvrđuje ministar energetike i mineralnih resursa u skladu s člankom 19. Predsjedničke uredbe 61/2015 na sljedeći način:

(a) referentna cijena dizela temelji se na cijenama o kojima izvješćuje agencija Platts prema prosjeku cijene nafte na tržištu Singapura (MOPS) ([5]) te trošku proizvodnje dizela u Indoneziji;

(b) referentna cijena biodizela temelji se, u skladu s odlukom ministra financija br. 2026/2017, na domaćoj cijeni sirovog palminog ulja kojoj se pridodaju troškovi prerade (u iznosu od 125 USD/MT do 5. svibnja 2017., a nakon toga datuma oni iznose 100 USD/MT). Vlada Indonezije objasnila je tijekom posjeta radi provjere da se iznos troškova prerade koji se pridodaje domaćoj cijeni sirovog palminog ulja svake godine preispituje, što ipak nužno ne dovodi do izmjene tog iznosa. Vlada Indonezije zapravo je objasnila da ako se tijekom godišnjeg preispitivanja pokaže da je iznos troška prerade još uvijek primjeren, taj se iznos u tom slučaju ne mijenja.

(49) Točnije, svaki proizvođač biodizela, uključujući sve proizvođače izvoznike, društvu Pertamina (ili AKR-u, ovisno o slučaju) ispostavlja račun za obujam biodizela koji je kupac dužan upotrebljavati na temelju obveze miješanja, a Pertamina (ili AKR) plaća proizvođaču referentnu cijenu dizela za to razdoblje. U ispitnom postupku otkriveno je da su proizvođači biodizela velikom većinom prodavali društvu Pertamina, a u manjem dijelu društvu AKR. Štoviše, prodaja AKR-u bila je potpuno istovjetna prodaji Pertamini u smislu cijena i svih drugih povezanih uvjeta. Stoga se Komisija u svojoj analizi u nastavku usredotočila na prodaju Pertamini.

([5]) MOPS (pokrata za *Mean of Platts Singapore*) prosjek je skupa procijenjenih cijena naftnih proizvoda u Singapuru koji objavljuje društvo S&P Global Platts.

(50) Nakon toga proizvođač biodizela, kako bi nadoknadio razliku u cijeni između cijene koju plaćaju Pertamina i AKR (na temelju referentne cijene dizela) i referentne cijene biodizela, dostavlja Agenciji za upravljanje dodatni račun za isti obujam i prilaže popis dokumenata. Nakon što primi račun i provjeri elemente koje on sadržava, Agencija za upravljanje relevantnom proizvođaču biodizela plaća razliku između referentne cijene dizela (koju plaća Pertamina ili AKR, ovisno o slučaju) i referentne cijene biodizela određene za to razdoblje.

(51) U ovom je ispitnom postupku Komisija ispitala čini li skup mjera koje je donijela vlada Indonezije za potporu indonezijskoj industriji biodizela putem plaćanja Agencije za upravljanje subvenciju protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(52) Kako bi se utvrdilo postoji li subvencija protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere, moraju biti prisutna tri elementa: (a) financijski doprinos ili potpora prihodu/cijeni; (b) korist i (c) specifičnost (članak 3. osnovne uredbe).

3.2.2. *Analiza*

3.2.2.1. Financijski doprinos

(53) Komisija je najprije primijetila da su tijekom razdoblja ispitnog postupka svi proizvođači izvoznici odlučili sudjelovati u nabavi biodizela pa su bili obvezni biodizel prodavati društvima Pertamina i AKR. Komisija je primijetila i da je tijekom razdoblja ispitnog postupka referentna cijena biodizela bila veća od referentne cijene mineralnog dizela. Posljedica toga bila je ta da su svi proizvođači izvoznici tijekom razdoblja ispitnog postupka primili plaćanja od OPPF-a.

(54) U članku 3. stavku 1. točki (a) podtočki i. osnovne uredbe navodi se da financijski doprinos vlade može postojati ako praksa vlade uključuje izravni prijenos sredstava. U skladu s odredbom Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama („Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama") u članku 2. osnovne uredbe određuje se da „vlada" znači vlada ili bilo koje javno tijelo na državnom području zemlje podrijetla ili izvoza.

(55) Žalbeno tijelo WTO-a utvrdilo je u Izvješću o predmetu SAD – Antidampinške i kompenzacijske pristojbe (Kina) da pojam „javno tijelo" znači subjekt koji „ima ili izvršava javnu ovlast ili mu je ona povjerena" ([6]).

(56) Komisija je primijetila da je OPPF osnovan aktom vlade Indonezije te je vlada Indonezije Agenciji za upravljanje povjerila izričitu dužnost izvršavanja plaćanja proizvođačima biodizela.

(57) Prvo, člankom 11. Predsjedničke uredbe 66/2018 definicija nadležnosti OPPF-a proširena je na sljedeći način: „1. Naplaćena sredstva Fonda upotrebljavaju se za: a. razvoj ljudskih resursa za rad na nasadima uljnih palmi; b. istraživanje i razvoj nasada uljnih palmi; c. promicanje nasada uljnih palmi; d. pomlađivanje nasada uljnih palmi; i e. objekte i infrastrukturu u okviru nasada uljnih palmi. 2. Upotreba sredstava Fonda naplaćenih za interese iz stavka 1., uključujući zadovoljavanje potreba za hranom proizvodima koji se dobivaju s nasada uljnih palmi, razvoj industrije na kraju proizvodnog lanca povezane s nasadima uljnih palmi i nabavu i upotrebu biodizela."

(58) Drugo, u članku 18. stavku 1. te uredbe izričito se određuje da su „sredstva koja se upotrebljavaju za dobavu i iskorištavanje biodizela iz članka 11. stavka 2. namijenjena za pokrivanje razlike između indeksa cijene dizela na tržištu i indeksa cijene biodizela na tržištu".

(59) Zato je Komisija primijetila da se pravnim aktima o provedbi OPPF-a izričito potvrđuje da se njegova sredstva upotrebljavaju u korist proizvođača biodizela.

(60) U tu je svrhu u skladu s člankom 1. stavkom 4. Predsjedničke uredbe 61/2015 vlada Indonezije Agenciji za upravljanje dodijelila pravo na upotrebu izvoznih pristojbi i izvoznih poreza uvedenih za palmino ulje i njegove derivate te je uvela obvezu nabave i upotrebe biodizela. Međutim, u praksi naplatu provode carinska tijela. Stoga je Komisija zauzela stajalište da Agencija za upravljanje ima javnu ovlast, izvršava je ili joj je ona povjerena.

([6]) Izvješće Žalbenog tijela, *Sjedinjene Američke Države – Konačna antidampinška i kompenzacijska pristojba na određene proizvode iz Kine*, WT/DS379/AB, 11. ožujka 2011., točka 317. Vidjeti i Izvješće Žalbenog tijela, Sjedinjene Američke Države – Kompenzacijske mjere za određene proizvode iz Kine, WT/DS437/AB/RW, doneseno 16. srpnja 2019., točka 5.96.

(61) U skladu s tim Komisija je zaključila da se navedenim pravnim okvirom Agenciji za upravljanje zapravo dodjeljuje ovlast izvršavanja javnih funkcija koje se odnose na sektor biodizela. Stoga je Komisija zaključila da Agencija za upravljanje djeluje kao javno tijelo u smislu članka 2. točke (b) osnovne uredbe, koji se tumači zajedno s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. osnovne uredbe, te u skladu s relevantnom sudskom praksom WTO-a.

(62) Kad je riječ o potrebnom „izravnom prijenosu sredstava", u ispitnom postupku utvrđeno je da nakon što od proizvođačâ biodizela primi račun i svu pripadajuću dokumentaciju ([7]) te izvrši odgovarajuće provjere Agencija za upravljanje proizvođačima biodizela izravno plaća dospjeli iznos (to jest razliku između referentne cijene dizela i referentne cijene biodizela). Komisija je dalje navela da ni vlada Indonezije ni svi proizvođači izvoznici nisu osporavali činjenicu da je Agencija za upravljanje izvršila izravne novčane/bankovne prijenose onim proizvođačima koji biodizel prodaju Pertamini i AKR-u kako bi pokrila razliku između referentne cijene mineralnog dizela koju plaćaju Pertamina i AKR i referentne cijene biodizela. Komisija je stoga smatrala da su bespovratna sredstva Agencije za upravljanje „izravan prijenos sredstava" u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. osnovne uredbe.

(63) U tom pogledu, mora se odbaciti tvrdnja koju je iznijela vlada Indonezije da su financijska sredstva koje je Agencija za upravljanje upotrijebila za isplatu proizvođačima biodizela u potpunosti iz privatnih izvora te da stoga ne postoji financijski doprinos. Komisija je zapravo primijetila da se u osnovnoj uredbi, u skladu sa Sporazumom o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, ne uzima u obzir podrijetlo ili vrsta sredstava (javna ili privatna) koje prenosi vlada. Zapravo, procjena postojanja financijskog doprinosa znači razmatranje vrste transakcije kojom vlada prenosi nešto što ima ekonomsku vrijednost. Drugim riječima, važno je da se prijenos sredstava može pripisati državi (za razliku od privatnih sredstava o čijoj upotrebi odlučuju privatni subjekti) ([8]). Na širok niz transakcija primjenjuje se značenje „financijskog doprinosa" iz članka 1. stavka 1. točke (a) prvog podstavka. U skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (a) prvim podstavkom podtočkama i. i ii. financijski doprinos može se ostvariti kad vlada izvrši izravan prijenos sredstava ili kad se odrekne državnog prihoda koji se inače naplaćuje ([9]). Kao što je već objašnjeno, Agencija za upravljanje kao javno tijelo izvršila je izravan prijenos sredstava proizvođačima biodizela iz OPPF-a, koji se puni obveznim prikupljanjem izvoznih pristojbi i izvoznih poreza od javnih i privatnih subjekata, što u potpunosti odgovara definiciji financijskog doprinosa Žalbenog tijela.

(64) Komisija je osim prethodno navedenoga primijetila i da su sredstva dostupna OPPF-u dobivena naplatom izvoznih pristojbi i izvoznih poreza uvedenih na sirovo palmino ulje i njegove derivate. Vlada Indonezije objasnila je tijekom posjeta radi provjere da carinska tijela naplaćuju izvoznu pristojbu prije izvoza robe, no unatoč svojoj tvrdnji da se ta pristojba naplaćuje isključivo za potrebe financiranja OPPF-a, nije mogla dokazati da se naplaćeni iznos, osim na posebne račune proračuna vlade Indonezije, uplaćuje negdje drugdje. Budući da nije bilo dokaza kojima bi se to opovrglo, Komisija je zaključila da se pristojba naplaćuje u okviru općeg državnog proračuna. Činjenica da se ta pristojba zatim usmjerava u OPPF samo je način kako vlada Indonezije upotrebljava javne prihode iz naplate izvoznih pristojbi i izvoznih poreza. U svakom slučaju, OPPF čine sredstva naplaćena posredstvom izvoznih pristojbi i izvoznih poreza koje je uvela vlada Indonezije te su ta sredstva pod kontrolom Agencije za upravljanje. Stoga se ta sredstva ubrajaju u javna sredstva bez obzira na to jesu li sastavni dio državnog proračuna.

(65) Kad je riječ o argumentu vlade Indonezije da se prijenosom sredstava iz OPPF-a proizvođačima biodizela ne omogućuje nikakva korist za primatelje zato što su proizvođači biodizela u OPPF uplatili više nego što su primili, Komisija primjećuje sljedeće. Prvo, nadležnost OPPF-a uključuje više od pružanja potpore industriji biodizela. OPPF je zapravo iskaz šire politike vlade Indonezije kojom je obuhvaćen cijeli vrijednosni lanac palminog ulja.

([7]) Na temelju članka 13. Uredbe ministra energetike i mineralnih resursa 26/2006 proizvođači biodizela dužni su uz račun priložiti sljedeću dokumentaciju: i. primjerak Odluke Glavne uprave za novu energiju iz obnovljivih izvora i očuvanje energije („EBTKE") donesene u ime ministra da se društvu dopušta sudjelovanje u nabavi biodizela i odgovarajućoj raspodjeli obujma biodizela na temelju kapaciteta odgovarajućih proizvođača; ii. primjerak ugovora o nabavi biodizela koji je društvo Pertamina sklopilo s odgovarajućim proizvođačem biodizela; iii. potvrdu koju su potpisali Pertamina i odgovarajući proizvođač biodizela, a koju je vlada Indonezije ovjerila svojim pečatom i koja sadržava podatke o mjestu isporuke, obujmu i vrsti biodizela koji se dobavlja/distribuira te iznosu naknada za prijevoz; i iv. primjerak sporazuma između Agencije za upravljanje Fondom i odgovarajućeg proizvođača biodizela.

([8]) Izvješće Žalbenog tijela, Sjedinjene Američke Države – Konačna antidampinška i kompenzacijska pristojba na određene proizvode iz Kine, WT/DS379/AB/R, doneseno 25. ožujka 2011., DSR 2011:V, str. 2869., točke 284. i 309.

([9]) Izvješće Žalbenog tijela, Sjedinjene Američke Države – Određivanje konačne kompenzacijske pristojbe s obzirom na određenu piljenu građu iz Kanade – Pozivanje Kanade na članak 21.5 DSU-a, WT/DS257/AB/RW, doneseno 20. prosinca 2005., DSR 2005:XXIII, str. 11357., točka 52.

Činjenica je da svi izvoznici sirovog palminog ulja (i prerađenih proizvoda) uplaćuju pristojbu u fond kad se njihov proizvod izvozi. Sirovo palmino ulje ima širok raspon mogućih primjena, kao što su prehrambena potrošnja, kozmetika i kemijska industrija. Stoga izvozne pristojbe naplaćene u korist OPPF-a nisu isključivo povezane s prijenosom sredstava industriji biodizela te se ne može izvršiti automatska kompenzacija.

(66) Drugo, kako je već prethodno objašnjeno u uvodnoj izjavi 64., sredstva kojima se koristi Agencija za upravljanje u potpunosti potječu iz općeg proračuna vlade Indonezije (koja se dodjeljuju OPPF-u). Carinska tijela naplaćuju izvoznu pristojbu koja se uplaćuje u opći državni proračun. Stoga upotrijebljena sredstva ne odgovaraju dobrovoljnim uplatama proizvođača biodizela koje se potom u potpunosti upotrebljavaju u korist tih proizvođača (a da o tome ne odlučuju proizvođači biodizela jer oni ne mogu utjecati na to kako će se OPPF upotrebljavati). Vlada Indonezije prikuplja sredstva putem obveznih izvoznih pristojbi i izvoznih poreza; neke od njih plaćaju proizvođači biodizela, dok neke plaćaju i proizvođači sirovog palminog ulja i drugi proizvođači proizvoda povezanih sa sirovim palminim uljem. Vlada Indonezije zatim odlučuje o upotrebi tih resursa u korist proizvođača biodizela putem OPPF-a.

(67) Komisija je primijetila i da su u svojim odgovorima na upitnik proizvođači izvoznici naveli da se većina sirovog palminog ulja koje se upotrebljava u proizvodnji biodizela nabavlja lokalno te stoga ne podliježe ni izvoznom porezu ni izvoznoj pristojbi. Komisija je stoga pretpostavila da se izvoz sirovog palminog ulja za koje su proizvođači izvoznici (ili točnije njihovi povezani proizvođači sirovog palminog ulja) platili izvozne poreze i pristojbe odnosio na druge vrijednosne lance, a ne na vrijednosni lanac biodizela.

(68) Stoga je Komisija zaključila da izvozni porezi i pristojbe koje vlada Indonezije prikuplja od takvih izvoza nisu povezani s industrijom biodizela kao takvom, zbog čega se odbija argument vlade Indonezije da OPPF-om ne nastaje nikakva prednost za primatelje jer su proizvođači biodizela više uplatili u OPPF nego što su primili. Zapravo, suprotno tvrdnjama vlade Indonezije, kad je riječ o vrijednosnom lancu biodizela, proizvođači izvoznici bili su u boljoj situaciji zato što su od OPPF-a primili više nego što su u njega uplatili.

(69) Komisija je s obzirom na prethodno navedeno zaključila da se isplate koje je Agencija za upravljanje izvršila proizvođačima biodizela mogu smatrati „financijskim doprinosom u obliku izravnog prijenosa sredstava od vlade" u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. osnovne uredbe. Nije sporno da je Agencija za upravljanje pri kupnjama biodizela koje su na temelju zahtjeva za miješanje goriva obavljala društva Pertamina i AKR pokrila razliku između cijene koju su platili Pertamina i AKR (na temelju referentne cijene mineralnog dizela) i (više) referentne cijene biodizela. U tom su pogledu proizvođači biodizela primili bespovratna sredstva od vlade Indonezije u iznosu te razlike ([10]).

3.2.2.2. Korist

(70) Komisija je zbog prethodno navedenih razloga smatrala da proizvođači izvoznici stječu korist na temelju izravnih prijenosa koje izvršava Agencija za upravljanje.

(71) Naime, proizvođači izvoznici u boljem su položaju nego što bi bili da nema tog programa. Jednostavno rečeno, prijenos sredstava koji izvršava Agencija za upravljanje čini bespovratna sredstva, a na tržištu se takva sredstva ne dobivaju besplatno. Zbog tih bespovratnih sredstava proizvođači biodizela u boljem su položaju od onoga koji bi inače imali na tržištu ([11]). Bez programa proizvođači biodizela primali bi samo plaćanja od Pertamine i AKR-a po cijeni mineralnog dizela.

(72) S obzirom na prethodno navedeno Komisija je smatrala da su sredstva koja Agencija za upravljanje plaća proizvođačima biodizela za prodani biodizel kako bi se pokrila razlika između referentne cijene za biodizel koju plaća Pertamina i referentne cijene za biodizel korist koju ostvaruju u smislu članka 3. stavka 2. osnovne uredbe.

([10]) Vidjeti izvješća Žalbenog tijela, Kanada – Određene mjere koje utječu na sektor proizvodnje obnovljive energije/Kanada – Mjere povezane s programom zajamčenih tarifa, WT/DS412/AB/R / WT/DS426/AB/R, donesena 24. svibnja 2013., DSR 2013:I, str. 7., točke 5.119. i 5.120.

([11]) Izvješće odbora, Sjedinjene Američke Države – Subvencije za pamuk *Gossypium hirsutum*, WT/DS267/R, dodaci od 1. do 3. i ispravak 1., doneseno 21. ožujka 2005., kako je izmijenjeno Izvješćem Žalbenog tijela WT/DS267/AB/R, DSR 2005:II, str. 299., točka 7.1116.

3.2.2.3. Specifičnost

(73) Prvo, Komisija je primijetila da je OPPF dostupan ograničenom broju industrija koje su sve povezane s vrijednosnim lancem sirovog palminog ulja. To ograničenje izravno proizlazi iz primjenjivog zakonodavstva. Prvo, glavna izričita svrha Predsjedničke uredbe 61/2015 o osnivanju OPPF-a pružanje je potpore vrijednosnom lancu palminog ulja. U njezinoj se preambuli navodi da je OPPF potreban „kako bi osigurao stalan razvoj nasada uljnih palmi te je za to potrebna nacionalna strategija koja se podupire sredstvima Fonda za stalan razvoj nasada uljnih palmi". U članku 1. tog zakonodavnog akta navodi se i da „nasadi uljnih palmi znači sve aktivnosti upravljanja prirodnim resursima, ljudski resursi, proizvodni pogon, oprema i strojevi, uzgoj, berba, prerada i stavljanje na tržište povezani s nasadima uljnih palmi".

(74) Zatim se u članku 11. propisuje da se „naplaćena sredstva Fonda upotrebljavaju za: a. razvoj ljudskih resursa za rad na nasadima uljnih palmi; b. istraživanje i razvoj nasada uljnih palmi; c. promicanje nasada uljnih palmi; d. pomlađivanje nasada uljnih palmi; i e. objekte i infrastrukturu u okviru nasada uljnih palmi".

(75) Komisija je stoga zaključila da je OPPF *de iure* specifičan u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) osnovne uredbe jer se zakonodavnim aktom na temelju kojeg djeluje tijelo nadležno za dodjelu subvencija izričito ograničava pristup subvenciji za određena poduzeća, to jest ona koja su aktivna u vrijednosnom lancu sirovog palminog ulja.

(76) U svakom slučaju, čak i da nema specifičnosti *de iure*, Komisija je smatrala da vlada Indonezije Agenciju za upravljanje usmjerava na to da *de facto* podupire samo industriju biodizela. Zapravo, dokazi prikupljeni tijekom ispitnog postupka iz stavka 122. u nastavku upućuju na to da je velika većina sredstava koju je isplatila Agencija za upravljanje namijenjena tomu da se proizvođačima biodizela plati razlika između MOPS-a i referentne cijene biodizela.

(77) Stoga je stajalište Komisije da vlada Indonezije upravlja OPPF-om tako da on u praksi postaje specifičan. U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (c) osnovne uredbe subvencija može biti u praksi specifična ako se ispune određeni sljedeći kriteriji: „samo ograničeni broj određenih poduzeća koristi program subvencija; prevladavajuće korištenje određenih poduzeća; dodjela nerazmjerno velikog iznosa subvencije određenim poduzećima; način na koji je tijelo za dodjelu subvencije koristilo svoju slobodu u odlučivanju o dodjeli subvencije". Komisija je u ovom slučaju primijetila da ponašanje OPPF-a savršeno odgovara tom popisu. Konkretno, kako je prethodno objašnjeno, sredstvima se na prevladavajući način koristi industrija biodizela te je tijelo za dodjelu subvencija iskoristilo svoje pravo na takvo postupanje.

(78) Taj je nalaz u skladu i sa sudskom praksom WTO-a. Odbor je u predmetu EK i određene države članice – veliki civilni zrakoplovi objasnio da „uobičajeno značenje riječi ‚prevladavajući' uključuje značenje ‚koji čini glavni ili najsnažniji element; koji prevladava'. Dakle, može se jednostavno shvatiti da je ‚prevladavajuće korištenje određenih poduzeća {programom subvencija}' situacija u kojoj se programom subvencija uglavnom ili većinom koriste određena poduzeća" ([12]). Odbor je u toj odluci ujedno objasnio da „kada se program subvencija provodi u gospodarstvu koje se sastoji od tek nekoliko industrija, činjenica da su te industrije možda bile glavne korisnice programa subvencija ne mora nužno biti dokaz ‚prevladavajućeg korištenja'. Zapravo, upotreba programa subvencija u tim industrijama može biti samo odraz ograničenog stupnja diversifikacije gospodarskih aktivnosti u okviru nadležnosti tijela za dodjelu subvencija. S druge strane, isti program subvencija koji se provodi u kontekstu vrlo diversificiranoga gospodarstva i kojim se uglavnom ili većinom koristi tek nekoliko industrija mogao bi upućivati na ‚prevladavajuće korištenje'" ([13]). U ovom slučaju subvencija je dostupna samo za vrijednosni lanac palminog ulja, no za niz različitih primjena u toj industriji. Međutim, primijeni li se obrazloženje odbora na činjenice u ovom predmetu, mišljenje je Komisije da se činjenica da se većina sredstava OPPF-a upotrebljava za financiranje plaćanja za biodizel može smatrati „prevladavajućim korištenjem" kako je ono prethodno definirano jer je industrija biodizela glavni korisnik. Komisija dalje primjećuje da je industrija biodizela jedna od brojnih industrija u diversificiranom gospodarstvu ([14]) i da se OPPF-om od njegove uspostave gotovo isključivo podupire industrija biodizela.

([12]) WT/DS316/R od 30. lipnja 2010., *EK i određene države članice – Mjere koje utječu na trgovinu velikim civilnim zrakoplovima*, točka 7.494.
([13]) WT/DS316/R od 30. lipnja 2010., *EK i određene države članice – Mjere koje utječu na trgovinu velikim civilnim zrakoplovima*, točka 7.495.
([14]) U skladu s nedavnim podacima Indonezijske središnje banke nijedna gospodarska aktivnost sama ne stvara više od 20 % indonezijskog BDP-a. Izvori na https://www.bi.go.id/en/iru/economic-data/real-sector/Contents/Default.aspx., pristup 17.7.2019.

(79) Stoga je Komisija u kontekstu prethodno navedenoga zaključila da je skup mjera vlade Indonezije usmjeren na pogodovanje domaćoj industriji biodizela. Osim što su specifične *de iure* na temelju članka 4. stavka 2. točke (a) osnovne uredbe, specifične su i *de facto* na temelju članka 4. stavka 2. točke (c) osnovne uredbe.

3.2.3. *Zaključak*

(80) Komisija je privremeno utvrdila da je skupom mjera vlada Indonezije pružila potporu industriji biodizela, među ostalim i izravnim prijenosom sredstava putem „Fonda za subvencije za biodizel". Vlada Indonezije primateljima je omogućila korist koja je specifična pa čini subvenciju protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

3.2.4. *Izračun iznosa subvencije*

(81) Komisija je u skladu s člankom 5. osnovne uredbe izračunala iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere za svakog proizvođača izvoznika u smislu koristi za primatelja, za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Komisija je korist procijenila kao ukupni iznos bespovratnih sredstava primljenih od OPPF-a tijekom RIP-a. U skladu s člankom 7. stavkom 2. osnovne uredbe Komisija je te iznose subvencije raspodijelila na ukupan promet proizvođača izvoznika ostvaren od prodaje biodizela tijekom razdoblja ispitnog postupka.

(82) Stopa subvencije privremeno utvrđena s obzirom na taj skup mjera tijekom razdoblja ispitnog postupka za proizvođače izvoznike iznosi:

Društvo	Stopa subvencije
PT Ciliandra Perkasa	7,91 %
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	11,83 %
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	12,76 %
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	12,23 %

3.3. **Vladina potpora industriji biodizela, među ostalim dobavom sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene**

3.3.1. *Pritužba i program subvencija*

(83) U pritužbi se tvrdilo da su cijene sirovog palminog ulja narušene u Indoneziji zbog intervencije vlade Indonezije. Konkretno, u pritužbi je navedeno da vlada Indonezije provodi politiku određivanja visokih poreza na izvoz sirovog palminog ulja. Sirovo palmino ulje glavna je sirovina koja se upotrebljava za proizvodnju biodizela u Indoneziji te čini približno 85 % ukupnih troškova proizvodnje biodizela. Prema navodima u pritužbi takvim postupanjem vlada Indonezije osigurava da cijena sirovina za proizvodnju biodizela ostane znatno niža od svjetskih cijena kako bi indonezijski proizvođači biodizela ostvarili od toga korist.

(84) Osim toga, prema navodima u pritužbi vlada Indonezije u svibnju 2015. uvela je izvoznu pristojbu od 50 USD po toni na sirovo palmino ulje te manju pristojbu na prerađene proizvode od palminog ulja na kraju proizvodnog lanca, za koje konkretna stopa ovisi o samom proizvodu.

(85) Podnositelj pritužbe tvrdio je da određivanjem visokog izvoznog poreza i izvoznih pristojbi na sirovo palmino ulje vlada Indonezije utječe na smanjenje domaće cijene palminog ulja u Indoneziji te tako proizvođačima biodizela omogućuje vidljivu korist. Ona isto tako potiče privatne proizvođače sirovog palminog ulja da svoje proizvode prodaju indonezijskim proizvođačima biodizela. Stoga podnositelj pritužbe tvrdi da vlada Indonezija indonezijskim proizvođačima palminog ulja povjerava zadaću da uz manju naknadu od primjerene prodaju sirovo palmino ulje proizvođačima biodizela ili ih na to usmjerava.

(86) U ispitnom postupku pokazalo se da vlada Indonezije doista ubire i izvozni porez i izvoznu pristojbu na sirovo palmino ulje.

(87) Izvozni porez prvi je put uveden 1994. Otkad je uveden, nekoliko je puta izmijenjen. U skladu s posljednjom verzijom (Odluka br. 140/PMK.010/2016) izvozni porez sastoji se od rasporeda postupnih carina na sirovo palmino ulje te na 22 druga proizvoda, uključujući biodizel (kojem se redovito dodjeljuje niža stopa nego sirovom palminom ulju). Indonezijski izvoznici plaćaju varijabilni porez povezan s referentnom cijenom vlade Indonezije koja se odnosi na izvoz sirovog palminog ulja. Stoga, kada se referentna cijena izvoza koju utvrdi vlada Indonezije poveća, povećava se i izvozna carina.

(88) Kada je referentna cijena manja od 750 USD po toni, primjenjiva stopa izvoznog poreza iznosi 0 %. Cijena sirovog palminog ulja ostala je tijekom razdoblja ispitnog postupka ispod praga od 750 USD po toni te stoga nije trebalo platiti nikakav izvozni porez.

(89) Osim izvoznog poreza vlada Indonezije tijekom razdoblja ispitnog postupka ubirala je izvoznu pristojbu na sirovo palmino ulje i proizvode na kraju proizvodnog lanca. Tijekom razdoblja ispitnog postupka izvozna pristojba utvrđena je u iznosu od 50 USD po toni za sirovo palmino ulje te 20 USD po toni za biodizel.

(90) Osim izvoznog poreza i pristojbe na sirovo palmino ulje i proizvode na kraju proizvodnog lanca vlada Indonezije intervenira u tržište sirovog palminog ulja i tako što putem društva PTPN u državnom vlasništvu *de facto* kontrolira domaće cijene sirovog palminog ulja, čime se osigurava da se ono prodaje po umjetno niskoj cijeni. Osim toga, vlada Indonezije daje subvencije proizvođačima sirovog palminog ulja kako bi osigurala da posluju u skladu s politikom dobave sirovog palminog ulja po umjetno niskim cijenama.

3.3.2. *Primjena odredbi članka 28. stavka 1. osnovne uredbe*

(91) Komisija je vladu Indonezije obavijestila da će za ispitivanje postojanja i opsega navodne potpore odobrene industriji biodizela, uključujući dobavu sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene, možda morati upotrijebiti raspoložive podatke u skladu s člankom 28. stavkom 1. osnovne uredbe.

(92) Komisija je pri pokretanju postupka od vlade Indonezije zatražila da Dodatak B priložen uz antisubvencijski upitnik (upitnik za dobavljače palminog ulja) proslijedi svim proizvođačima i distributerima palminog ulja koji su proizvođačima izvoznicima isporučili palmino ulje. Dodatak B sastojao se od dokumenta u Word formatu („*Dodatak B_Ulazni materijali dobavljača palminog ulja*") i datoteke programa Excel („*Kratki upitnik namijenjen dobavljačima*"). Nakon zahtjeva vlade Indonezije i s obzirom na znatan broj društava koja su dobavljala glavni ulazni materijal za predmetni proizvod, u duhu dobre suradnje i kako bi prikupila barem neke podatke relevantne za ispitni postupak, Komisija je e-poštom od 7. siječnja 2019. pristala ograničiti opseg svojeg zahtjeva zatraživši vladu Indonezije da Dodatak B i kratki upitnik proslijedi desetorici najvećih dobavljača sirovog palminog ulja u smislu obujma po proizvođaču izvozniku.

(93) Komisija je u svojem dopisu vladi Indonezije od 1. ožujka 2019. za dopunu podataka podsjetila na činjenicu da nije primila odgovor na Dodatak B upitniku od sljedećih dobavljača palminog ulja: PT Musim Mas, PT Intibenua Perkasatama, PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo. Konkretno, Komisija je istaknula da nije primila odgovor čak ni od dobavljača palminog ulja u državnom vlasništvu, uključujući PTPN. Drugi dobavljači sirovog palminog ulja, uključujući one povezane s proizvođačima izvoznicima, postupili su u skladu s tim zahtjevom.

(94) Vlada Indonezije u odgovoru na dopis za dopunu podataka navela je da je ispunila svoju obvezu slanja Dodatka B i kratkih upitnika relevantnim indonezijskim dobavljačima sirovog palminog ulja. Vlada Indonezije kao dokaz je dostavila evidenciju pošte u kojoj su vidljive potvrde o isporuci relevantnim indonezijskim dobavljačima sirovog palminog ulja. Nije dostavljen nijedan drugi dokaz o pokušaju vlade Indonezije da stupi u kontakt s tim dobavljačima, posebno s PTPN-om. Slično je objašnjenje dano tijekom posjeta radi provjere u vladi Indonezije. Ne dovodeći u pitanje prethodno navedeno, PTPN nikad nije Komisiji dostavio uredno ispunjeni Dodatak B.

(95) Stoga, u pogledu navodne vladine dobave sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene, vlada Indonezije nije dostavila potrebne informacije i dokaze koje je Komisija zatražila u upitniku i tijekom posjeta radi provjere.

(96) Zbog nedostatne suradnje Komisija nije mogla prikupiti sve informacije koje je smatrala relevantnima za svoje nalaze u ovom ispitnom postupku. Konkretnije, Komisija nije mogla od vlade Indonezije dobiti informacije o tržištu palminog ulja koje se temelje na izravnim informacijama dobavljača sirovog palminog ulja, a nema ni cjelovite informacije o ulozi PTPN-a na tom tržištu kad se radi o industriji biodizela.

(97) Vlada Indonezije tvrdila je da je dostavila agregirane podatke o PTPN-u među kojima bi se trebali nalaziti i podaci zatraženi u Dodatku B upitniku. Povezano s time, Komisija je primijetila da je vlada Indonezije u odgovoru na upitnik dostavila podatke o PTPN-u koji su sadržavali informacije o njegovoj upravljačkoj strukturi, godišnja izvješća i podatke o transakcijama. Međutim, Komisija je napomenula da nije primila nijednu od detaljnih informacija koje je zatražila u Dodatku B upitniku i na temelju kojih bi mogla u potpunosti shvatiti ulogu PTPN-a i ostalih relevantnih proizvođača na tržištu palminog ulja.

(98) Nakon što je primila dopis kojim je se obavještava o mogućoj primjeni članka 28. osnovne uredbe, vlada Indonezije 30. lipnja 2019. dostavila je odgovor na dodatak B za PTPN. Međutim, Komisija je primijetila da je odgovor dostavljen znatno nakon roka za dostavljanje tih informacija (12. ožujka 2019., što je Komisija produljila na 14. ožujka 2019.) i nakon što je obavljen posjet radi provjere u prostorima vlade Indonezije. Komisija je stoga smatrala da informacije nisu pravodobno dostavljene, da ih nije bilo moguće provjeriti i da vlada Indonezije nije djelovala najbolje što je mogla u skladu s člankom 28. osnovne uredbe.

(99) Budući da vlada Indonezije nije dostavila informacije kojima bi se to opovrglo, Komisija se za svoje nalaze o tim aspektima ispitnog postupka djelomično oslanjala na raspoložive podatke u skladu s člankom 28. osnovne uredbe.

3.3.3. *Analiza*

(100) Kako bi se utvrdilo postoji li subvencija protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere, moraju biti prisutna tri elementa: (a) financijski doprinos ili potpora prihodu/cijeni; (b) korist i (c) specifičnost (članak 3. osnovne uredbe) ([15]).

(101) Kad je riječ o prvom elementu, Komisija je analizirala je li skup mjera koje je donijela vlada Indonezije doveo do financijskog doprinosa u obliku vladine dobave sirovog palminog ulja indonezijskim proizvođačima izvoznicima biodizela uz manju naknadu od primjerene, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) osnovne uredbe, i/ili je li skup mjera koje je donijela vlada Indonezije obuhvaćen kategorijom potpore prihodu/cijeni za industriju biodizela, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe.

3.3.3.1. Financijski doprinos

(102) Komisija je na početku primijetila da svi proizvođači izvoznici sirovo palmino ulje kupuju na domaćem tržištu od povezanih ili nepovezanih društava kako bi ga preradili u rafinirano, bijeljeno, deodorirano palmino ulje i, zatim, u biodizel.

(103) U članku 3. stavku 1. točki (a) podtočki iv. drugoj alineji osnovne uredbe navodi se da financijski doprinos postoji ako vlada: „povjerava ili usmjerava privatno tijelo na obavljanje jednog ili više vrsta poslova navedenih u točkama i., ii. i iii. koji bi uobičajeno bili u nadležnosti vlade pa se ta praksa ne razlikuje u pravom smislu od prakse koju vlade uobičajeno primjenjuju". Vrsta poslova opisanih u članku 3. stavku 1. točki (a) podtočki iii. osnovne uredbe nastaje kad „vlada daje robu ili pruža usluge, osim opće infrastrukture, ili kupuje robu…". U tim se odredbama odražavaju članak 1. stavak 1. točka (a) prvi podstavak podtočke iii. i iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama i trebalo bi ih tumačiti i primjenjivati s obzirom na relevantnu sudsku praksu WTO-a.

(104) Odbor WTO-a u predmetu SAD – Izvozna ograničenja ([16]) odlučio je da se uobičajenim značenjem dviju riječi „povjeriti" i „usmjeriti" iz članka 1. stavka 1. točke (a) prvog podstavka podtočke iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama zahtijeva da postupak vlade mora uključivati pojam ovlašćivanja (u slučaju povjeravanja zadaće) ili zapovjedi (u slučaju usmjeravanja). Odbio je argument SAD-a o „uzroku i posljedicama" te je zatražio poduzimanje izričite i afirmativne radnje prijenosa ovlasti ili zapovijedanja.

([15]) Za sličnu analizu vidjeti Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2016/387 od 17. ožujka 2016. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz cijevi od duktilnog lijevanog željeza (poznato i kao sferoidno grafitno lijevano željezo) podrijetlom iz Indije (SL L 73, 18.3.2016., str. 1.).

([16]) Izvješće odbora, SAD – Izvozna ograničenja (WT/DS194/R), dostavljeno 29. lipnja 2001., točka 8.29.

(105) Međutim, Žalbeno tijelo u jednom je od sljedećih predmeta ([17]) smatralo da je zamjena riječi „povjerava" i „usmjerava" riječima „ovlastiti" i „zapovjediti" kao norma prekruta. Žalbeno tijelo smatra da se riječ „povjeravanje" pojavljuje kad vlada privatnom tijelu prenosi odgovornost, dok se „usmjeravanje" odnosi na situacije u kojima vlada nad privatnim tijelom provodi svoje ovlasti.

(106) U oba se slučaja vlada privatnim tijelom koristi kao posrednikom za izvršenje financijskog doprinosa i „u većini bi se slučajeva očekivalo da povjeravanje zadaće privatnom tijelu ili usmjeravanje privatnog tijela uključuje i određeni oblik prijetnje ili navođenja". Istodobno se člankom 1. stavkom 1. točkom (a) prvim podstavkom podtočkom iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama članicama ne dopušta uvođenje kompenzacijskih mjera za proizvode „kad vlada samo provodi svoje opće regulatorne ovlasti" ili kad intervencija vlade „može ili ne mora dovesti do određene posljedice samo na temelju određenih činjeničnih okolnosti i na temelju prava sudionika na tom tržištu na slobodan izbor". Točnije, povjeravanje i usmjeravanje podrazumijeva „aktivniju ulogu vlade od pukog poticanja".

(107) Nadalje, WTO nije smatrao da je „ostavljanje diskrecijskog prava privatnom tijelu nužno u suprotnosti s povjeravanjem zadaće tom privatnom tijelu ili usmjeravanjem tog privatnog tijela […] ([18]). Iako mogu postojati slučajevi u kojima je diskrecijsko pravo toliko široko da se ne može valjano zaključiti da je privatnom tijelu povjerena zadaća ili da je ono usmjereno (na obavljanje određenog zadatka), to je činjenično/dokazno pitanje koje treba razmotriti u svakom pojedinačnom slučaju".

(108) U skladu s tim odlukama WTO-a sve vladine mjere kojima se može ostvariti korist ne smatraju se istovjetnima financijskom doprinosu na temelju članka 3. osnovne uredbe i članka 1. stavka 1. točke (a) Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Moraju postojati dokazi vladine politike ili vladina programa za promicanje industrije obuhvaćene ispitnim postupkom (u konkretnom slučaju industrije biodizela/biogoriva) kroz izvršavanje ovlasti nad javnim ili privatnim tijelima ili prenošenje odgovornosti na njih (u konkretnom slučaju proizvođačima sirovog palminog ulja) da sirovim palminim uljem opskrbljuju industriju biodizela uz manju naknadu od primjerene.

(109) Ukratko, u relevantnim odlukama WTO-a navodi se sljedeće:

i. pri utvrđivanju postojanja „financijskog doprinosa" na temelju članka 1. stavka 1. točke (a) prvog podstavka Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama trebalo bi se usmjeriti na *prirodu* vladine mjere, a ne na njezine *učinke* ili *rezultate* ([19]). Drugim riječima, dobro je poznato da vlade na tržištu interveniraju kao *regulatori* te pritom *utječu* na tržište i subjekte koji na njemu posluju. U tom smislu, vlada može, na primjer, legitimno uvesti izvozne poreze kako bi ostvarila prihode u slučaju vrlo konkurentne robe na međunarodnim tržištima. S druge strane, takvo legitimno uvođenje ograničenja izvoza ne postoji kad postane očito da je primjena tog instrumenta zajedno s drugim mehanizmima u cilju zadržavanja robe na domaćem tržištu i prisiljavanja dobavljača da je prodaju po cijenama nižima od tržišne dio šireg programa koji je vlada osmislila da pruži potporu određenoj industriji ili skupu industrija kako bi im povećala konkurentnost. Stoga je priroda vladine mjere, uključujući njezin kontekst, predmet i svrhu, relevantna za procjenu elementa „financijskog doprinosa";

ii. „povjeravanje" i „usmjeravanje" uključivali bi izričitu i afirmativnu mjeru prema određenoj strani u pogledu određene zadaće ili dužnosti, a to se uvelike razlikuje od situacije u kojoj vlada na neki način intervenira na tržištu, što može ili ne mora imati određeni *rezultat* s obzirom na činjenične okolnosti i slobodan izbor sudionika na tom tržištu. Naposljetku, ključno pitanje o konceptu povjeravanja ili usmjeravanja jest može li se ponašanje o kojem je riječ, tj. financijski doprinos u obliku dobave robe uz naknadu manju od primjerene, pripisati vladi ili je to i dalje slobodan izbor privatnih subjekata vođen situacijom na tržištu kao što su regulatorna ograničenja ([20]);

([17]) WT/DS296/AB/R od 27. lipnja 2005., Sjedinjene Američke Države – Ispitni postupak o kompenzacijskoj pristojbi na poluvodiče memorije s nasumičnim dinamičkim pristupom (DRAMS) iz Koreje, točke 110. i 111. Sličan je pristup primijenjen u predmetu WT/DS299/R od 17. lipnja 2005., Europske zajednice – Kompenzacijske mjere za čipove memorije s nasumičnim dinamičkim pristupom iz Koreje, točka 7.25.

([18]) WT/DS296/AB/R od 27. lipnja 2005., Sjedinjene Američke Države – Ispitni postupak o kompenzacijskoj pristojbi na poluvodiče memorije s nasumičnim dinamičkim pristupom (DRAMS) iz Koreje, točka 7.38.

([19]) Izvješće odbora, *SAD – Izvozna ograničenja* (WT/DS194/R), dostavljeno 29. lipnja 2001., točke 8.33.–8.34.

([20]) Izvješće odbora, *SAD – Izvozna ograničenja*, točke 8.29.–8.31.

iii. članak 1. stavak 1. točka (a) prvi podstavak podtočka iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama u biti je odredba o sprečavanju izbjegavanja mjera pa je za nalaz o povjeravanju ili usmjeravanju nužno da vlada odgovornost prenese na privatno tijelo ili nad njim provede svoje ovlasti kako bi se izvršio financijski doprinos. U većini slučajeva očekivalo bi se da će povjeravanje zadaće privatnom tijelu ili usmjeravanje tog tijela uključivati neki oblik prijetnje ili navođenja, što bi pak moglo poslužiti kao dokaz povjeravanja ili usmjeravanja ([21]). Međutim, vlade će na raspolaganju vjerojatno imati druga sredstva za provođenje ovlasti nad privatnim tijelom, od kojih neka mogu biti „suptilnija" od zapovijedi ili možda neće uključivati jednak stupanj prisile ([22]);

iv. mora postojati „dokaziva veza" između postupanja vlade i ponašanja privatnog tijela ([23]). Ne postoji razlog zbog kojeg se slučaj vladina povjeravanja zadaće ili usmjeravanja ne bi trebao temeljiti na indicijama (kao što je prešutni ili neslužbeni prijenos ovlasti ili zapovijedanje), pod uvjetom da ti dokazi imaju dokaznu snagu i da su uvjerljivi ([24]). U tom pogledu dokazi o vladinoj namjeri da pruži potporu industriji na kraju proizvodnog lanca (na primjer, javnim politikama ili vladinim odlukama ili drugim vladinim mjerama) ili postojanju drugih vladinih mjera kojima se postiže određeni rezultat na tržištu (npr. izvozno ograničenje zajedno s vladinom mjerom kojom se subjekte koji podliježu tom ograničenju sprečava da stvaraju zalihe svojih proizvoda), mogu biti relevantni za utvrđivanje postojanja „financijskog doprinosa" na temelju članka 1. stavka 1. točke (a) prvog podstavka podtočke iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama (konkretno kao neizravan način vladina osiguravanja robe, kako je predviđeno u podtočki iii.). U nekim okolnostima „smjernica" vlade *može* činiti usmjeravanje ([25]). Prisutnost određenih *učinaka* na tržištu (kao što je sniženje cijena) također može biti čimbenik koji treba uzeti u obzir zajedno sa svim drugim raspoloživim dokazima, uključujući mogućnost predviđanja tih učinaka u određenom kontekstu. Naposljetku, ovisno o okolnostima, privatno tijelo može odlučiti ne izvršiti zadaću koja mu je povjerena ili na koju je usmjereno, unatoč mogućim negativnim posljedicama. Međutim, to samo po sebi ne znači da privatnom tijelu nije povjerena zadaća ili da ono nije usmjereno ([26]).

(110) U skladu s tom sudskom praksom Komisija je vrlo pozorno ispitala prirodu intervencije vlade Indonezije, to jest uključuje li intervencija vlade Indonezije povjeravanje zadaće proizvođačima sirovog palminog ulja ili usmjeravanje tih proizvođača, vrstu tijela kojima su zadaće povjerene, to jest jesu li proizvođači sirovog palminog ulja privatna tijela u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe, i djelovanje tijela kojima su zadaće povjerene ili koja su usmjeravana, to jest jesu li proizvođači sirovog palminog ulja kojima su zadaće povjerene ili koji su usmjeravani dobavljali sirovo palmino ulje indonezijskoj industriji biodizela uz manju naknadu od primjerene i time djelovali kao posrednik za vladu Indonezije. Nadalje, Komisija je provjerila bi li izvršena zadaća uobičajeno bila povjerena vladi, to jest je li dobava sirovog palminog ulja proizvođačima biodizela u Indoneziji uz manju naknadu od primjerene uobičajena aktivnost vlade, i razlikuje li se, u stvarnosti, ta zadaća od praksi koje vlade uobičajene provode, to jest razlikuje li se, u pravom smislu, stvarna dobava sirovog palminog ulja koju obavljaju proizvođači od onoga što bi vlada sama učinila.

3.3.3.2. Povjeravanje zadaće proizvođačima sirovog palminog ulja ili njihovo usmjeravanje od strane vlade Indonezije

(111) S obzirom na sudsku praksu WTO-a iz uvodnih izjava od 104. do 109. Komisija je najprije analizirala je li potpora vlade Indonezije indonezijskoj industriji biodizela uistinu cilj vladine politike, a ne tek „nuspojava" izvršenja općih regulatornih ovlasti. U ispitnom postupku konkretno se ispitalo jesu li utvrđena narušavanja cijena bila dio vladinih ciljeva ili su pak niže cijene sirovog palminog ulja bile „slučajni" nusproizvod opće regulatorne politike vlade.

(112) Potpora industriji biodizela pruža se nizom mjera, a uglavnom u okviru izvoznog poreza i pristojbe koji su uvedeni na sirovo palmino ulje te putem Fonda za subvencije za biodizel.

(113) Vlada Indonezije prvi je put režim oporezivanja izvoza sirovog palminog ulja uvela 1994. te je otad on nekoliko puta znatno izmijenjen.

([21]) Izvješće Žalbenog tijela, *SAD – DRAMS (WT/DS296/AB/R)*, dostavljeno 27. lipnja 2005., točka 116.
([22]) Izvješće Žalbenog tijela, *SAD – DRAMS*, točka 115.
([23]) Izvješće Žalbenog tijela, *SAD– DRAMS*, točka 112.
([24]) Vidjeti izvješće odbora, *Koreja – Brodice za komercijalnu uporabu* (WT/DS273/R), dostavljeno 7. svibnja 2005., točka 7.373.
([25]) Izvješće Žalbenog tijela, *SAD – DRAMS* (WT/DS296/A/R), točka 114.
([26]) Izvješće Žalbenog tijela, *SAD – DRAMS* (WT/DS296/A/R), točka 124.

(114) Prvotna je zamisao bila da se izvoznim porezom osigura lokalna potražnja za uljem za kuhanje te stabilnost njegove cijene. Cilj Uredbe 128/PMK.011/2011 bio je zaštita domaće opskrbe uljem za kuhanje i razvoj proizvodnih industrija na kraju lanca. U tom zakonodavnom aktu posebno se navodi sljedeće: „u kontekstu podupiranja nastojanja industrije palminog ulja na kraju proizvodnog lanca da se poveća dodana vrijednost u tom dijelu lanca, nužno je restrukturirati izvoznu carinu".

(115) Indonezijski režim oporezivanja izvoza od 1994. nekoliko je puta izmijenjen, među ostalim izmijenjena je minimalna cijena sirovog palminog ulja na koju bi se primjenjivao izvozni porez, promijenjeni su stopa te način izračuna stope prelaskom s postotka prodajnih cijena na nominalni iznos. Izvozni porez zapravo je prvotno uveden Odlukom Ministarstva financija 439/KMK.017/1994. Odlukom br. 300/KMK.01/1997 u srpnju 1997. izmijenjena je metodologija izračuna izvoznog poreza te se na izvoz sirovog palminog ulja morao primijeniti porez u rasponu od 7,5 % i 22,5 % ovisno o referentnoj cijeni vlade Indonezije. Metodologija izračuna izvoznog poreza dodatno je revidirana u rujnu 2007. Odlukom br. 94/PMK.011/2007 i Odlukom br. 128/PMK.011/2011. Ministarstvo financija u posljednjoj Uredbi br. 13/2017 koja se primjenjivala tijekom RIP-a progresivnu stopu izvoznog poreza utvrđuje u rasponu od 0 USD po toni kad je međunarodna cijena sirovog palminog ulja manja od 750 USD do 200 USD po toni kad je cijena sirovog palminog ulja veća od 1 250 USD.

(116) Tijekom razdoblja ispitnog postupka i u skladu s Odlukom br. 13/2017 izvozni porezi na sirovo palmino ulje i ostale proizvode od palminog ulja umjesto kao postotak cijene iskazuju se u USD. Štoviše, izvozni porez Indonezije počet će se primjenjivati kad referentna cijena vlade premaši određenu razinu cijene. Slijedom navedenoga te u skladu s navodima vlade Indonezije u kontekstu ispitnog postupka SAD-a ([27]) „više cijene izvoza nalažu određivanje viših stopa carine". Na temelju toga vlada Indonezije povezala je sustav izvoza izravno s međunarodnim cijenama sirovog palminog ulja, a ne s drugim pitanjima kao što su razine proizvodnje ili utjecaj na okoliš. Iz toga proizlazi da utjecaj na cijene koje plaćaju proizvođači izvoznici nije slučajan, već izravan i namjeran rezultat mjera koje je osmislila vlada Indonezije ([28]). Kako se navodi u zakonodavstvu važećem tijekom razdoblja ispitnog postupka, primjenjivala se sljedeća stopa izvoznog poreza na sirovo palmino ulje:

Tablica 1.

Izvozni porez na sirovo palmino ulje

Raspon cijena u USD	Novi sustav USD po toni
< 750	0
750–800	3
800–850	18
850–900	33
900–950	52
950–1 000	74
1 000–1 050	93
1 050–1 100	116
1 100–1 150	144
1 150–1 200	166
1 200–1 250	183
> 1 250	200

Izvor: pritužba

([27]) Memorandum odluke SAD-a o privremenom potvrdnom nalazu u okviru ispitnog postupka o kompenzacijskoj pristojbi na biodizel podrijetlom iz Republike Indonezije; 21. kolovoza 2017., ispitni postupak C-560-831, str. 15. bilješka 95.
([28]) Vidjeti za sličan zaključak, *idem*, str. 15.

(117) Kako je prethodno objašnjeno, vlada Indonezije uvela je 2015. i izvoznu pristojbu na sirovo palmino ulje i njegove derivate. Tijekom razdoblja ispitnog postupka stopa izvozne pristojbe na sirovo palmino ulje iznosila je 50 USD po toni, a na rafinirane proizvode 30 USD po toni. Uvođenje izvozne pristojbe dogodilo se istodobno s razdobljem u kojem su indonezijske cijene bile gotovo identične svjetskim cijenama. Uvođenje izvozne pristojbe omogućilo je proizvođačima biodizela da kupuju sirovo palmino ulje po cijenama nižima od onih koje bi inače bile dostupne. Zapravo, domaća potrošnja znatno se povećala 2016. u odnosu na 2015. (vidjeti tablicu 2.).

(118) Iz brojnih je dokumenata vidljivo da je izričiti cilj politike vlade Indonezije bio pružiti potporu i poticati razvoj industrije biodizela, osobito nastojeći sniziti domaće cijene ulaznih materijala (sirovog palminog ulja) i tako financijski pridonijeti proizvođačima biodizela.

(119) Vlada Indonezije u tom je pogledu dala javne izjave u kojima je navela da je potpora industriji biodizela doista cilj režima oporezivanja izvoza, odnosno jedan od glavnih ciljeva. Indonezijska Glavna uprava za carinu i trošarine javno je objasnila da je „cilj izvoznih carina osigurati dostupnost sirovina i potaknuti rast domaće industrije palminog ulja na kraju proizvodnog lanca” ([29]). Komisija je stoga primila na znanje da je sustav izvoznog poreza osmišljen i primijenjen upravo kako bi se poduprle industrije na kraju proizvodnog lanca koje upotrebljavaju palmino ulje, a čiji je sastavni dio proizvodnja biodizela.

(120) Taj nalaz ujedno potkrepljuju drugi javni izvori u okviru kojih je analiziran sustav izvoznog poreza koji je uvela vlada Indonezije. Na primjer, u svojem posljednjem preispitivanju trgovinske politike u Indoneziji WTO je zaključio da „ciljevi politike koji se odnose na izvozne poreze na robu uključuju stabilizaciju cijene, promicanje razvoja postrojenja za preradu na kraju proizvodnog lanca i smanjenje stope iscrpljivanja neobnovljivih resursa u rudarstvu”. WTO je u svojem izvješću dodatno napomenuo da „kako navode tijela [vlade Indonezije], izvozni porezi na primarnu robu mogu se upotrijebiti za smanjenje domaće cijene primarnih proizvoda kako bi se zajamčila opskrba domaćih prerađivačkih industrija međuproizvodima po cijenama koje su niže od cijena na svjetskom tržištu. Na taj su način izvozni porezi poticaj za razvoj domaće industrije za proizvodnju ili preradu u kojima izvoz ima višu dodanu vrijednost”.

(121) OECD je u svojem izvješću iz 2010. o gospodarskom učinku ograničenja u pogledu izvoza sirovina donio isti zaključak da su „Indonezija i Malezija uvele izvozne poreze na palmino ulje kako bi poduprle razvoj industrije biodizela i ulja za kuhanje”, a Europski parlament utvrdio je da su „Indonezija i Tajland isto tako upotrebljavali izvozne poreze kako bi smanjili domaću cijenu palminog ulja i riže” ([30]).

(122) Kako je objašnjeno u prethodnim uvodnim izjavama od 64. do 65., u slučaju izvozne pristojbe vlada Indonezije objasnila je, a da pritom nije mogla dostaviti nikakve dokaze kojima potkrepljuje svoju tvrdnju, da se ta pristojba naplaćuje za potrebe financiranja OPPF-a. Međutim, Komisija je smatrala da je u biti riječ o mehanizmu potpore industriji biodizela. Premda nadležnost OPPF-a uključuje više od pukog podupiranja industrije biodizela, Komisija je, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 77., pronašla dokaz da je upravo to *de facto* bila glavna aktivnost OPPF-a tijekom razdoblja ispitnog postupka: većina sredstava OPPF-a zapravo se upotrebljavala za potporu industriji biodizela.

(123) Komisija je u kontekstu svih prethodnih razmatranja smatrala da cilj sustava izvoznih ograničenja koji je uvela vlada Indonezije doista jest pružanje izravne i neizravne potpore industriji biodizela te da on nije tek „nuspojava” izvršenja općih regulatornih ovlasti. Vlada Indonezije osmislila je, uvela i pratila izvozna ograničenja s konkretnom svrhom držanja cijena sirovog palminog ulja na nižoj razini u korist industrija na kraju proizvodnog lanca te ona nipošto nisu regulatorna mjera čija je svrha povećanje državnih prihoda ([31]).

(124) Uz sustav izvoznih ograničenja koji vlada Indonezije provodi, ona dodatno intervenira u tržište kako bi *de facto* kontrolirala cijene sirovog palminog ulja preko društva PTPN u državnom vlasništvu.

(125) Vlada Indonezije tvrdi da PTPN postupa kao razumni gospodarski subjekt kad prodaje sirovo palmino ulje na domaćem tržištu i da je neovisno poslovao na tržištu. Međutim, iz dokaza dostupnih Komisiji vidljivo je da PTPN djeluje pod snažnim utjecajem vlade Indonezije kad prodaje sirovo palmino ulje na domaćem tržištu i *de facto* određuje cijene.

([29]) Časopis o novostima u području carina i trošarina, svezak 47., br. 9., rujan 2015.
([30]) Izvozni porezi i ostala ograničenja u pogledu sirovina te njihovo ograničenje u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini: Učinak na zemlje u razvoju, 2016.
([31]) Slično tomu, vidjeti presudu Općeg suda od 10. travnja 2019., T-300/16, Jindal Saw, ECLI:EU:T:2019:235, točka 117.

(126) Kako je već objašnjeno u uvodnim izjavama od 93. do 96., Komisija je u uvodnoj napomeni istaknula da PTPN nije surađivao u ispitnom postupku i nije dostavio tražene informacije. Međutim, predstavnici PTPN-a bili su prisutni u vladi Indonezije tijekom posjeta radi provjere. Tom su prigodom PTPN samostalno i vlada Indonezije pružili neka objašnjenja o tome kako PTPN funkcionira, no nisu naveli dokaze kojima bi potkrijepili svoje tvrdnje. Komisija je stoga svoju analizu temeljila na raspoloživim podacima.

(127) Komisija je zatražila informacije o državnom vlasništvu te formalne pokazatelje vladine kontrole u PTPN-u. Analizirala je isto tako je li se kontrola provodila u znatnoj mjeri. Kako bi to učinila, Komisija se morala djelomično osloniti na raspoložive podatke jer su vlada Indonezije i PTPN odbili dostaviti dokaze o postupku donošenja odluka u okviru struktura PTPN-a.

(128) PTPN je grupa društava u stopostotnom vlasništvu države koja proizvodi različitu robu, uključujući sirovo palmino ulje. Osim toga, Komisija je utvrdila da vlada Indonezije izravno kontrolira PTPN. Tijekom posjeta radi provjere vlada Indonezije i PTPN objasnili su da vlada Indonezije imenuje sva tijela društva PTPN. Točnije, vlada Indonezije i PTPN objasnili su:

(a) da vlada Indonezije izravno imenuje cjelokupni upravni odbor PTPN-a;

(b) da upravni odbor podliježe nadzoru „nadzornog odbora” koji također isključivo imenuje vlada Indonezije; i

(c) konačno, da sva tijela u grupi odgovaraju vladi Indonezije.

(129) Osim prethodno navedenoga, u ispitnom postupku pokazalo se i da je upravni odbor odgovoran za sve relevantne odluke koje donose društva u okviru grupe PTPN-a, uključujući odluku o strategiji određivanja cijene po kojoj će se prodavati sirovo palmino ulje te prihvaćanje ponuda za to ulje u kontekstu sustava dražbi koji se dodatno opisuje u uvodnoj izjavi 132. S obzirom na prethodno opisani sustav korporativnog upravljanja, Komisija je zaključila da vlada Indonezije doista usmjerava cjelokupni postupak odlučivanja u društvu PTPN i stoga ima odlučujući utjecaj na to društvo.

(130) Stoga je Komisija na temelju dostupnih informacija zaključila da je PTPN pod kontrolom vlade Indonezije.

(131) Ispitnim su postupkom nadalje prikupljeni dokazi za to da je vlada Indonezije provodila znatnu kontrolu nad PTPN-om pri određivanju i prihvaćanju cijena sirovog palminog ulja te da PTPN određuje cijene sirovog palminog ulja na domaćem tržištu Indonezije.

(132) Naime, PTPN organizira dnevne dražbe svojeg sirovog palminog ulja. Da bi imala pristup mrežnoj platformi, društva se moraju registrirati. Dokazi prikupljeni tijekom ispitnog postupka upućuju na to da društva, kako bi se registrirala, moraju ispuniti jedino zahtjeve financijske prirode kako bi zajamčila svoju solventnost. Komisija je zaključila da cijenu po kojoj se sirovo palmino ulje prodaje na tim dražbama određuje vlada Indonezije i da ona ne odgovara nenarušenim tržišnim uvjetima.

(133) Komisija je taj stav zauzela zbog postupka odlučivanja u PTPN-u. Konkretno, vlada Indonezije objasnila je da PTPN prije pokretanja dnevnog postupka dražbe utvrđuje „okvirnu cijenu” za taj dan. Međutim, Komisija je potvrdila da PTPN nije obvezan odbijati ponude ispod „okvirne cijene”. Upravo suprotno, ako je cijena koju je ponudio potencijalni kupac niža od te „okvirne cijene”, pitanje se upućuje upravnom odboru, koji može odlučiti prihvatiti ponudu. Komisija je tijekom posjeta radi provjere potvrdila da se takve cijene redovito prihvaćaju. U svakom slučaju, činjenica da odluke o cijenama donosi upravni odbor PTPN-a, koji čine isključivo predstavnici vlade Indonezije, upućuje na to da vlada Indonezije provodi znatnu kontrolu nad PTPN-om i njegovim odlukama o cijenama.

(134) S obzirom na činjenicu da upravni odbor PTPN-a imenuje vlada Indonezije i da joj on odgovara, Komisija je zaključila da vlada Indonezije u praksi određuje cijene sirovog palminog ulja na domaćem tržištu.

(135) Ispitni je postupak pokazao i da zbog znatne kontrole vlade Indonezije PTPN ne postupa kao razumni subjekt na tržištu. Na temelju dostupnih informacija čini se da PTPN proteklih godina ostvaruje gubitke jer slijedi naputke vlade Indonezije. Svaki razumni subjekt, a posebno razumni subjekt koji ima tako veliku važnost za tržište sirovog palminog ulja, postupao bi tako da što više poveća svoju dobit umjesto da ostvaruje gubitke.

(136) U ispitnom postupku pokazalo se i da uvođenjem izvoznog poreza i izvozne pristojbe na sirovo palmino ulje vlada Indonezije PTPN stavlja u gospodarski nerazumnu situaciju koja ga navodi da prodaje sirovo palmino ulje na domaćem tržištu po cijeni nižoj od one koju bi mogao ostvariti da nema tih izvoznih ograničenja. PTPN-u je dakle uskraćena mogućnost donošenja razumne odluke i navodi ga se da postupa u skladu s ciljem politike na kojoj se temelje izvozni porez i pristojba.

(137) S obzirom na prethodno navedeno, Komisija je zaključila da je PTPN javno tijelo ([32]). Iz dostupnih dokaza proizlazi da PTPN izvršava javne funkcije kada prodaje sirovo palmino ulje na tržištu i određuje cijenu koju bi trebali slijediti svi ostali dobavljači sirovog palminog ulja na tržištu, a koja se dosljedno i sustavno slijedi. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 142. u nastavku, ispitni je postupak doista pokazao da nijedan dobavljač sirovog palminog ulja proizvođačima izvoznicima nije to ulje prodavao po cijenama višima od one koju je odredio PTPN. To određivanje cijena u skladu je s područjem primjene i sadržajem politika vlade Indonezije u pogledu sektora sirovog palminog ulja i biodizela. Budući da dobavljači sirovog palminog ulja nisu dostavili dostatne informacije kojima bi se dokazalo suprotno, Komisija je zaključila da su svoje cijene usklađivali s cijenama koje je odredio PTPN kako bi ispunili navedene ciljeve politike, odnosno zadržali cijene sirovog palminog ulja na umjetno niskoj razini.

(138) U svakom slučaju, kad bi se PTPN smatrao privatnim tijelom, isti bi dokazi upućivali na to da mu je vlada Indonezije u najmanju ruku povjerila zadaću ili ga usmjerila da cijene sirovog palminog ulja postavi na umjetno nisku razinu u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe.

(139) Osim toga, iz ispitnog postupka proizlazi da dnevna cijena sirovog palminog ulja na domaćem tržištu precizno odražava cijenu dodjele u okviru dnevnih dražbi PTPN-a.

(140) Komisija je primijetila da su podaci o nadmetanju javno dostupni svim društvima registriranima u informatičkom sustavu PTPN-a bez obzira na to jesu li sudjelovali u pojedinačnim nadmetanjima i jesu li njihove ponude bile uspješne. Komisija je mogla provjeriti objavljuje li PTPN rezultate dnevnog nadmetanja na svojoj internetskoj platformi uvijek u 15:30 na dan nadmetanja i navodi li točnu jediničnu cijenu sirovog palminog ulja po kojoj se ono dodjeljuje.

(141) Svi proizvođači izvoznici potvrdili su da svakodnevno pregovaraju o kupnji sirovog palminog ulja s dobavljačima koji nisu u državnom vlasništvu te da se ti pregovori u pravilu provode čim rezultati natječajnog postupka društva PTPN postanu dostupni, a početna cijena u pregovorima dnevne su cijene PTPN-a. Proizvođači izvoznici objasnili su da razlike u cijeni između cijena PTPN-a i cijene dogovorene s neovisnim dobavljačem sirovog palminog ulja uglavnom nastaju zbog različitih troškova logistike. U tom pogledu, proizvođači izvoznici objasnili su da se nadmetanja PTPN-a objavljuju u vezi s isporukama koje se izvode pretežito u gradovima Dumaiju (na otoku Sumatri) i Belawanu, čiji je položaj logistički idealan. Ostali neovisni dobavljači mogu se nalaziti na udaljenijim područjima kao što je, na primjer, otok Borneo, pa se troškovi logistike povećavaju. Proizvođači izvoznici objasnili su da se stoga u cijeni PTPN-a uzima u obzir prilagodba za troškove prijevoza.

(142) Komisija je mogla provjeriti da je jedinična cijena koju su proizvođači izvoznici plaćali proizvođačima sirovog palminog ulja koji nisu u državnom vlasništvu tijekom RIP-a uvijek bila ista ili niža od cijene PTPN-a za taj dan.

(143) Zbog toga i zbog svih dostupnih dokaza Komisija je zaključila da, *de facto*, svi neovisni dobavljači sirovog palminog ulja u Indoneziji, neovisno o veličini, usklađuju svoje cijene s dnevnim cijenama PTPN-a i da je svako odstupanje od tih cijena uglavnom posljedica troškova logistike.

(144) U sudskoj praksi WTO-a pojam usmjeravanja privatnog tijela objašnjen je kao vladino izvršavanje ovlasti nad privatnim tijelom. Žalbeno tijelo u predmetu SAD – Kompenzacijska pristojba za DRAMS objasnilo je da usmjeravanje doista uključuje vladino izvršavanje ovlasti, no isto je tako razjasnilo da bi tumačenje „usmjeravanja" ograničeno na „zapovijed" bilo preusko jer „(…) vlade će na raspolaganju vjerojatno imati druga sredstva za provođenje ovlasti nad privatnim tijelom. Neka od tih sredstava mogu biti suptilnija od ‚zapovijedi' ili možda neće uključivati jednak stupanj prisile".

([32]) WT/DS379/AB/R (SAD – Antidampinške i kompenzacijske pristojbe na određene proizvode iz Kine), Izvješće Žalbenog tijela od 11. ožujka 2011., DS 379, točka 318. Vidjeti i WT/DS436/AB/R (SAD – Ugljični čelik (Indija)), izvješće Žalbenog tijela od 8 prosinca 2014., točke od 4.9. do 4.10., od 4.17. do 4.20. i WT/DS437/AB/R (Sjedinjene Američke Države – Kompenzacijske mjere za određene proizvode iz Kine), Izvješće Žalbenog tijela od 18. prosinca 2014., točka 4.92. i Izvješće Žalbenog tijela, Sjedinjene Američke Države – Kompenzacijske mjere za određene proizvode iz Kine, WT/DS437/AB/RW, doneseno 16. srpnja 2019., točka 5.96.

(145) Mišljenje je Komisije da uspostavom transparentnog mehanizma određivanja cijena vlada Indonezije primjenjuje jedno od tih suptilnijih sredstava usmjeravanja indonezijskih dobavljača sirovog palminog ulja na koje upućuje Žalbeno tijelo. Komisija je na temelju dostupnih dokaza smatrala da javnom objavom dnevne jedinične cijene sirovog palminog ulja vlada Indonezije zapravo određuje maksimalnu cijenu po kojoj će se roba tog konkretnog dana prodavati. Postojeća transparentnost na tržištu omogućuje kupcima da u praksi prilagode svoje ponašanje tako da ne kupuju sirovo palmino ulje od dobavljača čija je cijena viša od cijene koju je odredila vlada Indonezije.

(146) U ispitnom postupku isto se tako pokazalo da je tržište u smislu moći pregovaranja znatno neuravnoteženo u korist kupaca sirovog palminog ulja. Tržište sirovog palminog ulja zapravo je prilično rascjepkano: pojedinačni poljoprivrednici isporučuju 40 % ulja, PTPN od 6 % do 9 %, a „veći" dobavljači (u odnosu na pojedinačne poljoprivrednike) preostali dio, no ti dobavljači i dalje imaju skromne tržišne udjele. Suprotno tomu, posebno kad je riječ o industriji biodizela, kupci su veća poduzeća kojima treba znatna količina sirovina i te potrebe uglavnom ne mogu u potpunosti zadovoljiti nabavom unutar svoje organizacije. U tom će kontekstu svaki kupac imati znatan stupanj kupovne moći tako da se može oduprijeti svakom pokušaju svojeg dobavljača da zatraži veću cijenu od one koju je odredila vlada Indonezije. Stoga je Komisija zaključila da vlada Indonezije transparentnim priopćavanjem dnevnih cijena sirovog palminog ulja preko PTPN-a zapravo određuje najviše dnevne cijene sirovog palminog ulja u Indoneziji. Takva referentna cijena usmjerava dobavljače sirovog palminog ulja da prodaju sirovo palmino ulje u Indoneziji u skladu s javnim ciljevima koji se nastoje ostvariti.

(147) Osim toga, Komisija je smatrala da uvođenjem izvoznog poreza i izvozne pristojbe na sirovo palmino ulje vlada Indonezije stavlja indonezijske proizvođače sirovog palminog ulja u gospodarski nerazumnu situaciju koja ih navodi da robu na domaćem tržištu prodaju po cijeni nižoj od one koju bi mogli ostvariti da nema tih izvoznih ograničenja. Dakle, uskraćena im je mogućnost donošenja razumne odluke i navodi ih se da postupaju u skladu s ciljem politike na kojoj se temelje izvozni porez i pristojba.

(148) Iako izvozni porez nije trebalo platiti tijekom razdoblja ispitnog postupka, izvoznu pristojbu jest. Posljedica toga bilo je ograničenje ponašanja dobavljača sirovog palminog ulja jer uvođenjem te pristojbe vlada Indonezije učinkovito ograničuje slobodu djelovanja dobavljačâ tog ulja zato što *de facto* ograničuje njihovu poslovnu odluku o prodajnoj cijeni i mjestu prodaje njihova proizvoda. Bez izvozne pristojbe proizvođači sirovog palminog ulja koji razumno postupaju pokušali bi što više povećati svoju dobit prodajom još većih količina sirovog palminog ulja na izvoznom tržištu umjesto da ga prodaju na domaćem tržištu.

(149) Uvođenjem tih ograničenja vlada Indonezije stoga onemogućuje dobavljače sirovog palminog ulja u ostvarivanju najvećeg mogućeg prihoda koji bi mogli dobiti da ne postoji izvozna pristojba.

(150) Komisija je, u skladu sa zaključkom Žalbenog tijela u predmetu SAD – Kompenzacijska pristojba za DRAMS, zauzela stajalište da vlada Indonezije usmjerava dobavljače sirovog palminog ulja u smislu članka 1. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. U tom je predmetu Žalbeno tijelo zapravo zaključilo da „može biti teško točno utvrditi, u apstraktnom smislu, vrste vladinog djelovanja koje čine povjeravanje ili usmjeravanje i one koje to ne čine. Određena oznaka koja se upotrebljava za opis vladinog djelovanja nije nužno konačna. Doista, kako Koreja priznaje, u nekim okolnostima ‚smjernica' vlade može činiti usmjeravanje. U većini slučajeva očekivalo bi se da će povjeravanje zadaće privatnom tijelu ili usmjeravanje tog tijela uključivati neki oblik prijetnje ili navođenja, što bi pak moglo poslužiti kao dokaz povjeravanja ili usmjeravanja. Određivanje povjeravanja ili usmjeravanja ovisit će o konkretnim činjenicama u predmetu". U ovom je predmetu Komisija, među ostalim na temelju dostupnih dokaza, zaključila da je vlada Indonezije stvorila sustav kojim se dobavljači navode na prodaju sirovog palminog ulja po određenoj cijeni i pritom ih se usmjerava na takvo postupanje. Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 168. do 169. u nastavku, Komisija je utvrdila da je cijena koju objavi PTPN najviša cijena na domaćem tržištu Indonezije koje se *de facto* pridržavaju svi proizvođači sirovog palminog ulja i biodizela na tržištu. Naposljetku, s obzirom na zahtjev za neki oblik vladina sudjelovanja treba podsjetiti da je PTPN javno tijelo te se stoga njegova aktivnost može smatrati aktivnošću vlade Indonezije na tržištu te se aktivnost PTPN-a nedvojbeno može smatrati „dokazivom vezom" između politike i ponašanja uključenih privatnih tijela koja djeluju kao posrednik za vladu Indonezije pri izvršavanju njezine politike.

(151) Stoga tim mjerama vlada Indonezije dobavljače sirovog palminog ulja navodi da to ulje zadrže u Indoneziji jer ga ne mogu prodati po višim cijenama koje bi u Indoneziji prevladavale kad ne bi postojale te mjere.

(152) U tom smislu vlada Indonezije proizvođačima ulaznog materijala „povjerava" ili ih „usmjerava" da robu dobavljaju domaćim korisnicima sirovog palminog ulja, a posebno proizvođačima biodizela, uz manju naknadu od primjerene. Proizvođačima sirovog palminog ulja dana je odgovornost za stvaranje domaćeg tržišta u Indoneziji s umjetno niskim cijenama.

(153) Drugim riječima, pri primjeni opisanog skupa mjera vlada Indonezije zna kako će dobavljači sirovog palminog ulja odgovoriti na mjere i koje će one imati posljedice. Komisija je isto tako pronašla dokaze da vlada Indonezije proaktivno intervenira na tržištu sirovog palminog ulja kako bi privatne dobavljače sirovog palminog ulja potaknula da postupe u skladu s obvezom koja im je uvedena. Na primjer, u jednom je novinskom članku objašnjeno da „vlada Indonezije nastavlja podupirati održivo upravljanje nasadima uljnih palmi dodjelom iznosa od 6,35 milijardi IDR u obliku sredstava za ponovnu sadnju za 135 malih gospodarstava koji su partneri društva Asian Agri". U tom je članku predsjedajući direktor OPPF-a izjavio da je „uljna palma jedan od glavnih sektora koji znatno pridonosi gospodarstvu Indonezije. Nakon 25 godina moramo obnoviti industriju palminog ulja kako bismo osigurali visoku produktivnost u skladu s potrebama industrije, održivi razvoj i veću dobrobit za mala gospodarstva i zajednice" ([33]). Iz te izjave jasno proizlazi da vlada Indonezije u biti podupire proizvođače sirovog palminog ulja kako bi od toga korist imali proizvođači biodizela.

(154) Usto, u drugom novinskom članku navodi se da „Indonezija trenutačno provodi subvencionirani program ponovne sadnje palmi za male poljoprivrednike kako bi se povećali prinosi bez širenja nasada. Cilj je vlade ponovno posađenih 2,4 milijuna hektara zemljišta za uzgoj palmi do 2025." ([34]), što dodatno upućuje na to kako vlada Indonezije subvencionira proizvođače sirovog palminog ulja kako bi ih potaknula na postupanje u skladu s ciljevima politike.

(155) Iako ti dobavljači sirovog palminog ulja mogu blago smanjiti svoju domaću proizvodnju kako bi odgovorili na izvozne poreze i druge mjere ograničavanja, proizvodnja nije prestala niti se znatno smanjila. Upravo suprotno, osim 2015., indonezijska proizvodnja sirovog palminog ulja stalno se povećavala za više od 5 % godišnje te je 2018. dosegnula 41 500 Mt. U tom se pogledu u članku navodi kako se „uz rebalansiranje javnih financija programom B20 među ostalim namjerava povećati domaća potrošnja palminog ulja na temelju ovogodišnjeg smanjenja cijena" ([35]), što dokazuje da vlada Indonezije podupire dobavljače sirovog palminog ulja umjetnim povećanjem njihove prodaje kako bi zajamčila da postupaju u skladu s obvezom koja im je uvedena.

(156) Komisija je zaključila da je to rezultat djelovanja vlade Indonezije koja proizvođačima sirovog palminog ulja povjerava zadaću i usmjerava ih da dobavljaju sirovo palmino ulje po manjoj naknadi od primjerene.

(157) Komisija je u tom pogledu zauzela stajalište da sama činjenica da izvozni porezi i/ili pristojbe kao takvi nisu izričito navedeni u članku 3. stavku 1. točki (a) osnovne uredbe ne isključuje njihovu potencijalnu prirodu financijskog doprinosa te bi stoga bili obuhvaćeni definicijom subvencije na temelju osnovne uredbe i Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Komisija je pružila brojne dokaze da su izvozni porez i izvozna pristojba na sirovo palmino ulje upotrijebljeni kao alat da se proizvođače sirovog palminog ulja navede da postupaju u skladu s ciljevima državne politike na način koji čini subvenciju protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere kako je navedeno u članku 3. stavku 1. točki (a) osnovne uredbe.

3.3.3.3. Povjeravanje zadaće privatnim tijelima ili njihovo usmjeravanje u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe

(158) Komisija je zatim ocijenila jesu li proizvođači sirovog palminog ulja u Indoneziji privatna tijela kojima je vlada Indonezije povjerila zadaću ili ih je usmjerila u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe.

(159) Ispitni je postupak pokazao da su, osim PTPN-a, svi proizvođači sirovog palminog ulja u Indoneziji ili neovisni poljoprivrednici ili privatna poduzeća koja nisu povezana s vladom Indonezije. Neovisni proizvođači sirovog palminog ulja čine više od 90 % tržišta i svi su proizvođači izvoznici od njih nabavljali dio potrebnog sirovog palminog ulja.

([33]) https://www.asianagri.com/en/medias/media/press-release/indonesian-oil-palm-estate-fund-agency-bpdpks-handed-the-idr-6-75-billion-of-replanting-fund-to-asian-agri-s-smallholders

([34]) https://www.reuters.com/article/us-indonesia-palmoil/palm-oil-watchdog-to-create-separate-standards-for-smallholders-indonesia-director-idUSKCN1SU1DL

([35]) https://www.theborneopost.com/2018/11/18/indonesia-boosts-domestic-palm-oil-consumption-as-currency-pressures-mount/

(160) Stoga je Komisija smatrala da su, na temelju raspoloživih informacija, svi proizvođači sirovog palminog ulja privatna tijela kojima je vlada Indonezije povjerila zadaću u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe da dobavljaju sirovo palmino ulje uz manju naknadu od primjerene.

3.3.3.4. Dobava sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene

(161) U sljedećem je koraku Komisija provjerila jesu li proizvođači sirovog palminog ulja doista provodili politiku indonezijske vlade i sirovo palmino ulje dobavljali uz manju naknadu od primjerene. Za to je bilo potrebno temeljito analizirati tržišna kretanja u Indoneziji i usporediti ih s odgovarajućim referentnim vrijednostima.

(162) Skupom mjera vlada Indonezije navodila je proizvođače sirovog palminog ulja da to ulje prodaju na lokalnom tržištu po cijenama nižima nego što bi inače bile, tj. da nema tih mjera, proizvođači bi izvozili sirovo palmino ulje po višoj cijeni na svjetskom tržištu ili bi jednostavno prilagodili svoju opskrbu i cijene tržišnim ograničenjima.

(163) Unatoč činjenici da vlada Indonezije tvrdi da je cijena koju je utvrdio PTPN za svoje sirovo palmino ulje poštena jer se predodžba o cijeni temelji na malezijskom indeksu sirovog palminog ulja, Komisija je isto tako smatrala da su domaće cijene u Indoneziji niže od tržišnih cijena. Kako bi donijela taj zaključak, Komisija je usporedila domaće indonezijske cijene sirovog palminog ulja s malezijskim cijenama. Na temelju tog postupka pokazalo se da su domaće indonezijske cijene sirovog palminog ulja redovito niže od malezijskih cijena sirovog palminog ulja te je prosječna cijena tog ulja u Indoneziji tijekom razdoblja ispitnog postupka iznosila 540 USD po toni, dok je u Maleziji ona bila 599 USD po toni.

(164) U tom pogledu, vlada Indonezije u svojem je odgovoru na upitnik navela povijesne podatke o kretanju domaćih cijena sirovog palminog ulja u usporedbi s međunarodnim cijenama.

(165) Komisija nije provjerila metodologiju usklađivanja troškova, osiguranja i vozarine (CIF) koju je vlada Indonezije primijenila za sastavljanje prethodne tablice. Međutim, iz dostavljenih je podataka jasno vidljivo da su domaće indonezijske cijene stalno bile niže od cijena na međunarodnom tržištu, čak i u slučaju da bi primijenjena metodologija bila povoljna za vladu Indonezije.

(166) Sličan se nalaz može dobiti i usporedbom kretanja domaćih cijena sirovog palminog ulja tijekom razdoblja ispitnog postupka s kretanjem cijene sirovog palminog ulja izvezenog iz Indonezije.

(167) Domaće indonezijske cijene sirovog palminog ulja, kako su navedene u podacima vlade Indonezije, bile su tijekom razdoblja ispitnog postupka otprilike 10 % dosljedno niže od indonezijskih izvoznih cijena sirovog palminog ulja navedenih u indonezijskim statističkim podacima o izvozu.

(168) S obzirom na cijene sirovog palminog ulja koje naplaćuju dobavljači koji nisu u državnom vlasništvu, u ispitnom postupku pokazalo se i da se sve kupnje sirovog palminog ulja u Indoneziji obavljaju u skladu s dnevnim cijenama PTPN-a koje su prilagođene za troškove prijevoza. Dakle, posebno kad je riječ o promptnim kupnjama, cijena PTPN-a *de facto* je bila maksimalna cijena sirovog palminog ulja za taj dan. Taj se nalaz potvrđuje na temelju informacija koje su naveli proizvođači izvoznici u svojim odgovorima na upitnik. Komisija je provjerila broj transakcija te je u pogledu svih njih primijetila da je jedinična cijena plaćena relevantnom neovisnom dobavljaču bila niža od dnevne cijene PTPN-a ili jednaka toj cijeni. Komisija ni u jednom dijelu provjerenih transakcija nije mogla zapaziti višu cijenu od cijene PTPN-a za taj dan.

(169) Prema tomu, Komisija je smatrala da svojim djelovanjem vlada Indonezije usmjerava dobavljače sirovog palminog ulja da to ulje dobavljaju, među ostalim, proizvođačima biodizela uz manju naknadu od primjerene tako što *de facto* određuje maksimalnu cijenu na domaćem indonezijskom tržištu sirovog palminog ulja.

3.3.3.5. Zadaća koja bi uobičajeno bila u nadležnosti vlade i praksa koja se ne razlikuje u pravom smislu od prakse koju vlade uobičajeno primjenjuju

(170) Kad je riječ o kriteriju „uobičajene nadležnosti”, koji odbor još nije dodatno pojasnio, Komisija je smatrala da je dobava sirovina koje se nalaze unutar zemlje domaćim društvima zadaća koja je uobičajeno u nadležnosti vlade. Na temelju općeg međunarodnog prava države imaju suverenitet nad svojim prirodnim resursima. Iako imaju veliku slobodu odlučivanja kako će organizirati iskorištavanje svojih prirodnih resursa, suverenitet se obično pretvara u regulatornu ovlast vlade da to čini. U tom pogledu nije bitno bi li vlada uobičajeno obavljala tu zadaću ili ne. Komisija je stoga utvrdila da je dobava sirovog palminog ulja koje se nalazi na indonezijskom tlu indonezijskoj industriji biodizela zadaća koja je uobičajeno u nadležnosti vlade.

(171) Kad je riječ o kriteriju „ne razlikuje u pravom smislu”, Komisija je primijetila da taj izraz potječe iz izvješća odbora za reviziju u skladu s člankom XVI.:5 iz 1960., u kojem je upotrijebljen sličan izraz povezan s davanjima koja financira proizvođač za koja se smatralo da se ne razlikuju u pravom smislu od prakse vlade u pogledu oporezivanja i subvencioniranja. U tom je kontekstu za taj kriterij potreban potvrdan nalaz da se dobava robe koju obavljaju privatna tijela kojima je to povjereno ne razlikuje u pravom smislu od pretpostavke da je vlada sama dobavljala takvu robu. Komisija je smatrala da je to ovdje slučaj. Umjesto da ulazne materijale izravno dobavlja industriji biodizela kako bi ostvarila ciljeve javne politike vlade Indonezije u pogledu poticanja razvoja industrije biodizela, uključujući njezin izvozni potencijal, vlada Indonezije skupom mjera navodi privatna tijela da to čine u njezino ime. Osim toga, u mjeri u kojoj vladina dobava robe na takav način uključuje određeno trošenje prihoda (kao što je davanje subvencija za ulazne materijale ili odricanje od dobiti dobavom robe po manjoj naknadi od primjerene), tu bi mjeru trebalo smatrati poslom koji bi uobičajeno bio u nadležnosti vlade ([36]).

3.3.3.6. Zaključak

(172) S obzirom na navedeno Komisija je zaključila da skup mjera koji je donijela vlada Indonezije dovodi do financijskog doprinosa u obliku sirovog palminog ulja koje vlada uz manju naknadu od primjerene dobavlja indonezijskim proizvođačima izvoznicima biodizela na temelju članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe.

3.3.3.7. Potpora cijeni ili prihodu

(173) Osim prethodno navedenoga te zbog razloga utvrđenih u nastavku, Komisija je smatrala da bi se skup mjera koje vlada Indonezije poduzima kako bi intervenirala na tržište sirovog palminog ulja isto tako mogao smatrati potporom prihodu i cijeni koju vlada Indonezije pruža indonezijskim proizvođačima biodizela u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) osnovne uredbe.

(174) Naime, kategorije „financijskog doprinosa” / „potpore prihodu ili cijeni” nisu međusobno isključive. Točnije, Žalbeno tijelo potvrdilo je da je „raspon vladinih mjera kojima se mogu pružiti subvencije [u okviru ‚financijskog doprinosa’] dodatno proširen pojmom ‚potpore prihodu ili cijeni’ iz članka 1. stavka 1. točke (a) drugog podstavka” ([37]). To je tumačenje isto tako u skladu s predmetom i svrhom Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, a to je „proširiti i poboljšati pravila GATT-a u pogledu primjene subvencija i kompenzacijskih mjera” ([38]). Stoga nalaz da neka mjera čini financijski doprinos ne isključuje mogućnost da se istu mjeru može smatrati i potporom prihodu ili cijeni. Slično tomu, nalaz da mjera ne ispunjuje nužne uvjete da bi je se moglo smatrati povjeravanjem ili usmjeravanjem u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe može biti obuhvaćen i širom kategorijom potpore prihodu ili cijeni na temelju članka 3. stavka 1. točke (b) osnovne uredbe.

(175) Pojam „potpore prihodu ili cijeni” potječe iz članka XVI. GATT-a, odredbe na koju se upućuje u članku 3. stavku 1. točki (b) osnovne uredbe. Članak XVI. GATT-a odnosi se na „sve subvencije, uključujući bilo koji oblik potpore prihodu ili cijeni, kojima se izravno ili neizravno povećava izvoz bilo kojeg proizvoda iz njezina državnog područja ili smanjuje uvoz bilo kojeg proizvoda u to područje”. U tom je smislu potpora prihodu ili cijeni još jedan oblik subvencioniranja ([39]).

(176) Pojmom „bilo koji oblik” upućuje se na širok opseg te kategorije jer ona obuhvaća sve oblike koje je vlada odabrala i čija je posljedica pružanje potpore prihodu ili cijeni. U tom smislu, u rječnicima „oblik” znači „jedan od različitih načina na koji stvari postoje ili se manifestiraju; rod, vrsta ili sorta”, kao i „stil, metoda, način” ([40]). Stoga, pojam „bilo koji oblik” uključuje svako sredstvo ili svaki način kojim vlada komu pruža potporu prihodu ili cijeni ([41]).

([36]) Vidjeti Izvješće odbora, *Sjedinjene Američke Države – Ispitni postupak o kompenzacijskoj pristojbi na poluvodiče memorije s nasumičnim dinamičkim pristupom (DRAMS) iz Koreje*, WT/DS296, 21. veljače 2005., bilješka 57. („[S]matramo da bi upućivanje na poslove ‚koji bi uobičajeno bili u nadležnosti vlade’ trebalo razumjeti i kao da se odnosi na poslove oporezivanja i trošenja prihoda. […] U mjeri u kojoj zajmovi i mjere restrukturiranja uključuju oporezivanje ili trošenje prihoda oni mogu biti obuhvaćeni područjem primjene te odredbe.”).

([37]) Izvješće Žalbenog tijela, *Sjedinjene Američke Države – Određivanje konačne kompenzacijske pristojbe s obzirom na određenu piljenu građu iz Kanade*, WT/DS257/AB/R, doneseno 17. veljače 2004., DSR 2004:II, str. 571, točka 52.

([38]) Izvješće Žalbenog tijela, *Sjedinjene Američke Države – Kompenzacijske mjere za određene plosnate proizvode od ugljičnog čelika otporne na koroziju iz Njemačke*, WT/DS213/AB/R i ispravak 1., doneseno 19. prosinca 2002., DSR 2002:IX, str. 3779., točka 73., bilješka 65.

([39]) Vidjeti Mišljenje nezavisnog odvjetnika Van Gervena od 7. ožujka 1989., *Fediol protiv Komisije*, C-70/87, ECLI:EU:C:1989:110, bilješka 33.

([40]) Oxford English Dictionary, internetska verzija, unosi I.5.b i I.10.

([41]) Odbor u okviru GATT-a za subvencije i trgovinu na razini države, Izvješće o subvencijama, L/1160, 23. ožujka 1960. (Odbor se složio da se „sustav u okviru kojeg vlada izravnim ili neizravnim metodama zadržava takvu cijenu kupnjom i preprodajom uz gubitke smatra subvencijom”).

(177) „Potpora" znači „radnja kojom se pridonosi uspjehu ili održavanju vrijednosti čega" ([42]). Pojam „potpora" često se upotrebljava u kontekstu poljoprivrede, u smislu programa državne potpore ([43]). Stoga se značenje pojma „potpora" u članku 3. stavku 1. točki (b) osnovne uredbe odnosi na postupanje vlade koje pridonosi uspjehu ili održavanju vrijednosti cijena ili prihoda koji osoba ostvaruje.

(178) Komisija priznaje da bi svaka mjera vlade mogla imati slučajne nuspojave različite težine za nečiji prihod ili rezultirati nekakvom potporom cijenama ([44]). Da bi takva potpora bila obuhvaćena člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe, mora postojati dokaziva veza između vladinih mjera i učinaka potpore nečijem prihodu ili cijeni koji iz toga proizlaze. Takvu bi poveznicu trebalo utvrditi na temelju svih dostupnih dokaza, uključujući prirodu, oblikovanje i očekivanu provedbu mjera koje je vlada poduzela.

(179) Naposljetku, upućivanje „u smislu članka XVI. GATT-a iz 1994." podrazumijeva sve oblike potpore prihodu ili cijeni kojima se izravno ili neizravno povećava izvoz „bilo kojeg proizvoda" iz državnog područja članice WTO-a ili smanjuje uvoz tog proizvoda u njezino državno područje. Taj mogući ili stvarni učinak izričito se razmatra u članku XVI:1 GATT-a iz 1994.: „…uključujući bilo koji oblik potpore prihodu ili cijeni kojim se izravno ili neizravno povećava izvoz svih proizvoda iz njezina državnog područja ili smanjuje uvoz svih proizvoda u to područje."

(180) Ukratko, člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe, slično kao i člankom 1. stavkom 1. točkom (b) Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, obuhvaćene su vladine mjere u bilo kojem obliku kojima se nekomu pruža potpora prihodu ili cijeni i koji ima mogući ili stvaran učinak ([45]) povećanja izvoza bilo kojeg proizvoda iz državnog područja članice WTO-a ili smanjenja uvoza tog proizvoda u njezino državno područje.

(181) U skladu s tim tumačenjem, uz ispitivanje bi li se skup mjera koje je donijela vlada Indonezije mogao smatrati „financijskim doprinosom", Komisija je analizirala i bi li se skup mjera vlade Indonezije mogao smatrati i potporom prihodu ili cijeni koja je obuhvaćena člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe. Pritom je Komisija prvo ispitala namjerava li vlada Indonezije pružiti potporu stvaranju i razvoju industrije biodizela; drugo, kakve je mjere vlada Indonezije donijela u potporu industriji biodizela; i treće, mogu li se te mjere smatrati „bilo kojim oblikom potpore prihodu/cijeni" u smislu članka XVI. GATT-a iz 1994. Ukupno gledajući, Komisija će ispitati je li vlada Indonezije htjela kao deklarirani cilj politike podupirati razvoj industrije biodizela, instrumente koje je vlada upotrijebila u tu svrhu te mogu li se ti instrumenti ili mjere vlade Indonezije smatrati potporom prihodu ili cijeni u smislu članka XVI. GATT-a iz 1994.

(a) ***Namjera vlade Indonezije da pruži potporu domaćoj industriji biodizela kao cilj javne politike***

(182) Predsjednička uredba 66/2018 instrument je izričite politike vlade Indonezije kojom podupire razvoj domaće industrije biodizela. Određene javne izjave vlade Indonezije koje su već navedene u uvodnoj izjavi 119. upućuju na to da vlada Indonezije namjerava kontrolirati cijene sirovog palminog ulja u korist proizvođača biodizela: „ciljevi politike koji se odnose na izvozne poreze na robu uključuju stabilizaciju cijene, promicanje razvoja postrojenja za preradu na kraju proizvodnog lanca (…)" ili „cilj je izvoznih carina osigurati dostupnost sirovina i potaknuti rast domaće industrije palminog ulja na kraju proizvodnog lanca".

(183) Komisija je pronašla dokaze i za to da je vlada Indonezije tijekom godina imala jasnu politiku poticanja i podupiranja širenja industrije biodizela. U novinskom je članku glavni direktor za energiju iz obnovljivih izvora izjavio da Indonezija namjerava od 1. rujna 2018. učiniti obveznom upotrebu goriva pomiješanih s biodizelom za sva vozila i teške građevinske strojeve. U tom se članku dalje navodi da „indonezijskim benzinskim crpkama

([42]) Oxford English Dictionary, internetska verzija, unos I.3.b.

([43]) Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, članak 15. stavak 4. („…jesu li programi državne pomoći više opterećeni"); vidjeti i Sporazum o poljoprivredi, članak 6. i priloge II. i III. („domaća potpora").

([44]) Izvješće odbora, *Kina – Kompenzacijske i antidampinške pristojbe na plosnato valjane proizvode od elektročelika s orijentiranim kristalima iz Sjedinjenih Američkih Država*, WT/DS414/R i dodatak 1., doneseno 16. studenoga 2012., potvrđeno Izvješćem Žalbenog tijela WT/DS414/AB/R, DSR 2012:XII, str. 6369., točka 7.86.

([45]) „Mogući" učinci odnose se na učinke koji prirodno proizlaze iz ukupnog ustroja, namjene i strukture mjere, pri čemu nisu potrebni „opaženi" ili stvarni učinci na tržište.

neće biti dopušteno prodavati dizelsko gorivo koje nije pomiješano s biodizelom kad se nova pravila počnu primjenjivati, a društvima za koja se utvrdi da prodaju nepomiješano gorivo naplatit će se kazna" ([46]). U tom se pogledu u drugom članku objašnjava da „Indonezija namjerava od sljedećeg mjeseca [rujan 2018.] uvesti obvezu da sve dizelsko gorivo koje se upotrebljava u toj zemlji sadržava biodizel kako bi se potaknula potrošnja palminog ulja, smanjio uvoz goriva i popunio velik nedostatak na tekućem računu" (dodano isticanje) ([47]).

(184) U još je jednom članku dodatno objašnjeno da „u Indoneziji novine Jakarta Post izvješćuju da vlada čini sve u svojoj moći da potakne potražnju za biodizelom od palminog ulja te sad istražuje mogućnost da se dizelska postrojenja društva za proizvodnju energije u državnom vlasništvu, PLN-a, pretvore u biodizelska. Razmatra i mogućnost da se društvima za proizvodnju električne energije u privatnom vlasništvu koja za proizvodnju te energije upotrebljavaju biodizel umjesto fosilnog dizela dopusti da tu električnu energiju usmjeravaju izravno na PLN. Vlada je već povećala količinu pomiješanog biodizela koji se, osim u cestovnom prijevozu, upotrebljava i u željeznici i teškim građevinskim strojevima ([48])".

(185) Prethodno navedeni cilj podupiranja industrije biodizela potvrđen je i javnim izjavama zamjenika ministra za hranu i poljoprivredu. U novinskom članku izjavio je da bi se „indonezijska proizvodnja biodizela mogla povećati za 40 % i dosegnuti 7 milijuna tona 2019., što je povećanje u odnosu na procijenjenih 5 milijuna tona ove godine [2018.], kao rezultat **novog programa za poticanje lokalne potrošnje biodizela**" (dodano isticanje) ([49]).

(186) Vlada Indonezije izričito je najavila svoju potporu industriji biodizela osnivanjem OPPF-a čija se nadležnost u području politike *de facto* odnosi na pružanje potpore isključivo industriji biodizela. Ta se potpora nastavila pružati do određenog trenutka nakon razdoblja ispitnog postupka s obzirom na to da je OPPF tijekom tog razdoblja te do kolovoza 2018. isplaćivao novac proizvođačima biodizela. Taj cilj OPPF-a bio je jasno naveden i u javnim izjavama. U novinskom članku navedeno je da je OPPF „uvjeren da može podnijeti isplatu dodatnih subvencija proizvođačima u okviru nove vladine politike za biodizel za ostatak godine", a predsjedajući direktor fonda izjavio je i da je „fond prikupio 6,4 bilijuna IDR od izvozne pristojbe na palmino ulje u prvoj polovini 2018., što je gotovo 60 posto ovogodišnjeg cilja od 10,9 bilijuna IDR, iznosa čiji se najveći dio upotrebljava za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora". U istom je članku objašnjeno i da će se „politikom [obveze miješanja biodizela], međutim, povećati i subvencije koje prima 19 proizvođača biogoriva, uključujući Wilmar i grupu Sinar Mas. Fond, poznat i kao BPDPKS, procjenjuje da će se zahvaljujući toj politici potražnja za biogorivom u drugoj polovini ove godine udvostručiti i iznositi 2,1 milijun kilolitara" ([50]).

(187) Stoga je Komisija zaključila da je očita namjera vlade Indonezije pružati potporu stvaranju i razvoju indonezijske industrije biodizela.

(b) ***Vladine mjere za razvoj industrije biodizela***

(188) Vlada Indonezije putem nekoliko instrumenata intervenira u tržište sirovog palminog ulja kako bi potaknula razvoj industrije biodizela. Prvo, vlada Indonezije uspostavila je sustav izvoznih ograničenja (putem izvoznih poreza i izvoznih pristojbi), koji se upotrebljava kao alat za snižavanje cijena sirovog palminog ulja u Indoneziji u korist industrija na kraju proizvodnog lanca, uključujući proizvođače biodizela. Drugo, vlada Indonezije preko društva PTNP u državnom vlasništvu *de facto* određuje cijene sirovog palminog ulja na umjetno niskim razinama, koje ostali proizvođači sirovog palminog ulja slijede u skladu s navedenom politikom podupiranja razvoja industrije biodizela. Vlada Indonezije upotrebljava i druge mjere, kao što su izravne subvencije proizvođačima sirovog palminog ulja, kako bi se osiguralo da proizvođači sirovog palminog ulja postupaju u skladu s ciljevima politike.

(189) Sve se te mjere trebaju tumačiti u širem kontekstu poticanja razvoja industrije biodizela, na primjer obvezom miješanja biodizela te uspostavom OPPF-a u korist proizvođača biodizela. Doista, vlada Indonezije uspostavila je sustav kojim se umjetno stvara velika potražnja za biodizelom putem obveze miješanja. Vlada Indonezije provodi takozvanu obvezu miješanja B20 ([51]). Subjekti u okviru tog programa u pogledu niza primjena, kao što je javni

([46]) https://www.reuters.com/article/us-indonesia-biodiesel/indonesia-to-make-biodiesel-use-compulsory-from-september-1-official-idUSKBN1KM4WK, pristup 17.7.2019.
([47]) https://www.reuters.com/article/us-indonesia-biodiesel/indonesia-bets-big-on-biodiesel-to-limit-costs-of-oil-imports-idUSKBN1KS0CC, pristup 17.7.2019.
([48]) https://www.biofuelsdigest.com/bdigest/2019/01/08/indonesia-wants-to-push-for-power-production-from-palm-oil-biodiesel/, pristup 17.7.2019.
([49]) https://www.ofimagazine.com/news/indonesian-biodiesel-production-could-grow-by-40, pristup 17.7.2019.
([50]) https://jakartaglobe.id/context/indonesia-oil-palm-estate-fund-adequate-to-support-b20-biodiesel-policy/, pristup 17.7.2019.
([51]) Obveza miješanja donesena na temelju Uredbe 12/2015 Ministarstva energije i mineralnih resursa.

prijevoz, imaju zakonsku obvezu kao gorivo upotrebljavati mješavinu mineralnog dizela i biodizela koja sadržava najmanje 20 % biodizela. Taj će se postotak u okviru obveze miješanja sigurno povećati na 30 % u bliskoj budućnosti. Komisija je u tom pogledu smatrala da bi bez kombinirane obveze miješanja i OPPF-a potražnja za biodizelom u Indoneziji bila manja te bi stoga prihodi koji potječu od prodaje biodizela bili nužno znatno manji.

(190) Stoga je Komisija na temelju dostupnih informacija zaključila da vlada Indonezije provodi skup mjera kako bi intervenirala na tržištu i osigurala konkretan ishod, a to je da proizvođači biodizela ostvaruju korist od umjetno niskih cijena sirovog palminog ulja, koje čini oko 90 % njihovih troškova proizvodnje.

(c) ***Skup mjera koje je donijela vlada Indonezije može se smatrati „bilo kojim oblikom potpore prihodu/cijeni" u smislu članka XVI. GATT-a iz 1994.***

(191) Prethodno opisanim skupom mjera vlada Indonezije pruža potporu prihodu za industriju biodizela. Činjenica da dobavljači sirovog palminog ulja tu sirovinu prodaju proizvođačima biodizela po cijenama nižim od onih na međunarodnom tržištu nije nuspojava regulatornih uvjeta koje je donijela vlada Indonezije. To je namjeran ishod koji vlada Indonezije uspješno ostvaruje svojim mjerama. Skup mjera koje provodi vlada Indonezije omogućuje proizvođačima biodizela da svoju glavnu sirovinu i element troška dobiju po cijeni nižoj od cijene na svjetskom tržištu, iz čega zatim proizlazi umjetno povećanje dobiti ostvarene uglavnom izvozom u treće zemlje. U tom smislu mjere vlade Indonezije pridonose prihodu proizvođača biodizela. Bez takvih mjera proizvođači biodizela ne bi ostvarili korist od narušavajućih učinaka na tržište sirovog palminog ulja koji proizlaze iz intervencije države.

(192) Iz svih tih mjera vidljivo je da vlada Indonezije pruža potporu indonezijskoj industriji biodizela i da je umjetno potiče. Taj nalaz potkrepljuje sve veći broj proizvođača biodizela u Indoneziji te naglo povećanje proizvodnog kapaciteta i izvoza u posljednjih 10 godina, kako je prikazano u tablici u nastavku:

Tablica 2.

Razvoj indonezijske industrije biodizela (u milijunima litara)

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Proizvodni kapacitet (nominalni)	3 128	3 921	3 921	4 881	5 670	5 670	6 887	10 898	11 547	11 357
Iskorištenost kapaciteta (%)	10,5 %	19,9 %	46,2 %	46,5 %	52,0 %	69,9 %	24,0 %	33,5 %	29,6 %	34,3 %
Proizvodnja	330	780	1 812	2 270	2 950	3 962	1 653	3 656	3 416	3 900
Izvoz biodizela iz Indonezije	204	563	1 440	1 608	1 942	1 569	343	476	187	1 772
Izvoz kao % proizvodnje	62 %	72 %	79 %	71 %	66 %	40 %	21 %	13 %	5 %	45 %
Potrošnja	119	223	359	669	1 048	1 845	860	3 008	2 572	3 300
Završne zalihe	22	16	29	27	11	559	1 009	1 181	1 839	1 439
Broj proizvođača	20	22	22	22	26	26	27	30	32	31

Izvor: odgovor vlade Indonezije na upitnik, Godišnje izvješće Globalne mreže za poljoprivredne informacije (GAIN) o biogorivima u Indoneziji za 2018. i statistički podaci o izvozu iz baze podataka Global Trade Atlas (podaci za 2018., osim statističkih podataka o izvozu, temelje se na procjenama)

(193) Kao što se može vidjeti iz ove tablice, industrija biodizela sektor je uglavnom usmjeren na izvoz. Kada se u prošlosti izvoz smanjio uglavnom zbog postojanja mjera za zaštitu trgovine u Uniji, zalihe su se znatno povećale.

(194) Stoga je Komisija zaključila da vlada Indonezije industriji biodizela pruža potporu prihodu ili cijeni u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe.

3.3.3.8. Korist

(195) Budući da je većina mjera vlade Indonezije bila usmjerena na umjetno snižavanje domaće cijene sirovog palminog ulja, Komisija je ispitala je li potporom vlade Indonezije industrija biodizela ostvarila korist na temelju razlike između cijena koje su platili domaći proizvođači biodizela prilikom kupnje sirovog palminog ulja na lokalnom tržištu i referentne vrijednosti koja se temelji na uvjetima koji prevladavaju na tržištu sirovog palminog ulja.

(196) Komisija je smatrala da je na temelju takve razlike nastala korist za indonezijske proizvođače biodizela koji su mogli nabavljati glavnu sirovinu za svoj proizvodni postupak po cijeni nižoj od međunarodne tržišne cijene. Tom se metodom usporedbe izbjegao i dvostruki obračun drugih subvencija protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere u ovom ispitnom postupku i kojima se isto tako indonezijskim proizvođačima biodizela pruža potpora prihodu/cijeni.

(197) Te je nabavne cijene trebalo usporediti s odgovarajućom referentnom vrijednošću. Na temelju članka 6. točke (d) osnovne uredbe primjerenost naknade utvrđuje se u odnosu na prevladavajuće uvjete na tržištu za predmetni proizvod u zemlji prodaje, tj. Indoneziji, uključujući cijenu, kvalitetu, raspoloživost, utrživost, prijevoz i druge kupoprodajne uvjete ([52]).

(198) Komisija je smatrala da su cijene FOB za izvoz sirovog palminog ulja iz Indonezije u ostatak svijeta, kako se navode u statističkim podacima o izvozu iz Indonezije, odgovarajuća referentna vrijednost jer se utvrđuju u skladu s načelima slobodnog tržišta, odražavaju prevladavajuće uvjete na tržištu Indonezije i nisu narušene intervencijama vlade. Komisija je do tog zaključka došla jer je uvoz sirovog palminog ulja u Indoneziju marginalan i time nereprezentativan, zbog čega nije mogla utvrditi nenarušenu cijenu sirovog palminog ulja na domaćem tržištu. Osim toga, Komisija je smatrala da je upotrijebljena referentna vrijednost najbliža zamjena za nenarušene cijene na indonezijskom domaćem tržištu bez intervencije vlade Indonezije. Konačno, Komisija je analizirala i druge moguće referentne vrijednosti, kao što je cijena CIF za sirovo palmino ulje u roterdamskoj luci. Budući da se ta cijena odnosila na mješavinu sirovog palminog ulja iz brojnih drugih zemalja osim Indonezije, Komisija ju je smatrala manje primjerenom referentnom vrijednošću s obzirom na prevladavajuće tržišne uvjete u Indoneziji. U svakom slučaju, Komisija je primijetila da je razlika u cijeni između različitih referentnih vrijednosti minimalna.

(199) Komisija je izračunala mjesečni prosjek svjetskih cijena FOB izvoza iz Indonezije tijekom RIP-a te je smatrala da su tako izračunane cijene najbliža zamjena za nenarušene domaće indonezijske cijene sirovog palminog ulja.

(200) Komisija je zatim usporedila domaću cijenu sirovog palminog ulja koju su plaćali indonezijski proizvođači s referentnom vrijednošću koja je izračunata na način objašnjen u uvodnoj izjavi 199.

(201) Ukupan iznos razlike „ušteda” je koju su ostvarili indonezijski proizvođači biodizela koji kupuju sirovo palmino ulje na narušenom domaćem indonezijskom tržištu u odnosu na cijenu koju bi bili platili da te narušenosti nije bilo. Naposljetku, taj ukupan iznos čini korist koju je vlada Indonezije omogućila indonezijskim proizvođačima tijekom razdoblja ispitnog postupka.

3.3.3.9. Specifičnost

(202) Skup mjera vlade Indonezije bio je usmjeren tako da pogoduje određenim industrijama, uključujući domaću industriju biodizela. Naime, iako poremećaji na tržištu sirovog palminog ulja pogoduju i drugim proizvodima na kraju proizvodnog lanca, a ne samo biodizelu, samo određene industrije u Indoneziji mogu ostvariti tu korist: konkretno one koje posluju u vrijednosnom lancu palminog ulja. Taj se nalaz potkrepljuje izjavama o politici same vlade Indonezije te naknadnim zakonodavnim aktima o provedbi i izmjeni pravila o izvoznom porezu i pristojbi. Na primjer, u Uredbi 128/PMK.011/2011 posebno se navodi sljedeće: „u kontekstu podupiranja nastojanja industrije palminog ulja na kraju proizvodnog lanca da se poveća dodana vrijednost u tom dijelu lanca, nužno je restrukturirati izvoznu carinu”. Intervencije su, stoga, specifične u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) osnovne uredbe.

3.3.4. *Zaključak*

(203) Skupom mjera, uključujući izvozne poreze i izvoznu pristojbu, te tako što je *de facto* određivala cijene na tržištu, vlada Indonezije navodila je domaće proizvođače sirovog palminog ulja da to ulje prodaju na lokalnom tržištu te im je „povjerila” ili ih „usmjerila” da tu sirovinu u Indoneziji dobavljaju uz naknadu manju od primjerene.

([52]) Vidjeti WT/DS436/AB/R Sjedinjene Američke Države – Kompenzacijske mjere za određene toplovaljane plosnate proizvode od ugljičnog čelika iz Indije, 8. prosinca 2014., točka 4.244.

Spornim mjerama ostvaren je željeni učinak narušavanja domaćeg tržišta sirovog palminog ulja u Indoneziji i spuštanja cijene na umjetno nisku razinu u korist industrije biodizela na kraju proizvodnog lanca. Zadaća dobave sirovog palminog ulja uz manju naknadu od primjerene obično je u nadležnosti vlade s obzirom na javni cilj pružanja potpore industriji biodizela pa se praksa dobavljača sirovog palminog ulja da je provode u pravom smislu ne razlikuje od praksa koje vlade uobičajeno primjenjuju kada nastoje ostvariti slične ciljeve politike s pomoću drugih oblika potpore (kao što su bespovratna sredstva ili odricanje od prihoda).

(204) Komisija je stoga zaključila da je vlada Indonezije dala financijski doprinos u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. osnovne uredbe kako se on tumači i primjenjuje u skladu s relevantnim standardom WTO-a na temelju članka 1. stavka 1. točke (a) podstavka 1. podtočke iv. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Kao alternativni argument Komisija je dodatno zaključila da vlada Indonezije pruža potporu prihodu ili cijeni proizvođačima biodizela svojom intervencijom na tržištu sirovog palminog ulja, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) osnovne uredbe, što se tumači u smislu članka 1. stavka 1. točke (a) podtočke 2. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama.

(205) Komisija je dalje zaključila da takvim financijskim doprinosom nastaje posebna korist za primatelje.

(206) S obzirom na prethodno navedeno, Komisija je utvrdila da je skupom mjera vlada Indonezije pružila potporu industriji biodizela, među ostalim i dobavom palminog ulja (sirovo palmino ulje) uz manju naknadu od primjerene. Vlada Indonezije primateljima je omogućila korist koja je specifična pa čini subvenciju protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

3.3.5. *Izračun iznosa subvencije*

(207) Komisija je u skladu s člankom 5. osnovne uredbe izračunala iznos subvencije protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere za svakog proizvođača izvoznika u smislu koristi za primatelja, za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Komisija je korist procijenila kao zbroj razlika između cijena plaćenih za sirovo palmino ulje koje je kupljeno na domaćem tržištu i referentne cijene sirovog palminog ulja izračunane po mjesecu RIP-a. Komisija je u skladu s člankom 7. stavkom 2. osnovne uredbe te iznose subvencije raspodijelila na ukupan promet proizvođača izvoznika od proizvodnje sirovog palminog ulja tijekom razdoblja ispitnog postupka kao odgovarajući nazivnik jer se subvencijom korist dodjeljuje cijeloj proizvodnji proizvoda od sirovog palminog ulja, a ne samo predmetnom proizvodu ili proizvodnji namijenjenoj izvozu.

(208) Stopa subvencije utvrđena s obzirom na taj skup mjera tijekom razdoblja ispitnog postupka za proizvođače izvoznike iznosi:

Društvo	Stopa subvencije
PT Ciliandra Perkasa	0,13 %
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	4,40 %
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	5,15 %
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	3,43 %

3.4. **Vladina potpora odricanjem od prihoda: Program slobodnih carinskih zona**

3.4.1. *Program subvencija*

(209) Program slobodnih carinskih zona vlada Indonezije uvela je Uredbom Ministarstva financija 147/PMK.04/2011 koja je dodatno izmijenjena uredbama ministra financija 255/PMK.04/2011 i 120/PMK.04/2013.

(210) Slobodne carinske zone definiraju se kao područja na carinskom području Republike Indonezije na kojima se suspendira uvozna carina i PDV na uvezenu robu (kad je riječ o uvoznoj carini) ili se daje izuzeće (kad je riječ o PDV-u). Suspenzija i izuzeće podjednako se primjenjuju na osnovna sredstva, sirovine i pomoćne materijale.

(211) Vlada Indonezije objasnila tijekom posjeta radi provjere da ne postoje unaprijed određena područja na državnom području Republike Indonezije koja su utvrđena kao slobodne carinske zone, već društva mogu podnijeti zahtjev te, bude li njihov zahtjev prihvaćen, njihovi poslovni prostori postaju slobodna carinska zona.

3.4.1.1. Prihvatljivost

(212) Vlada Indonezije isto je tako tijekom posjeta radi provjere objasnila da je program slobodnih carinskih zona dostupan smo „društvima usmjerenima na izvoz", što znači društva koja više od 50 % svojeg prometa ostvaruju izvozom. Vlada Indonezije isto je tako tijekom posjeta radi provjere objasnila da u skladu s Uredbom Ministarstva financija br. 4/2014 postoji mogućnost izuzeća od navedenog uvjeta tako da i društva koja nisu usmjerena na izvoz mogu ostvariti korist od tog programa. Međutim, u dokazima prikupljenima tijekom ispitnog postupka nisu se mogli pronaći nikakvi objektivni kriteriji utvrđeni u zakonodavstvu na temelju kojih bi se odobrilo takvo izuzeće. Zapravo, u neslužbenom prijevodu zakonodavstva navodi se da se „*preporuka iz članka 1. može dati nakon što se razmotri sljedeće:*

(a) proizvod društva koje podnosi zahtjev, tj. postoji li zamjensko tržište za izravan uvoz slične robe kako bi se zadovoljila potražnja na domaćem tržištu;

(b) svako smanjenje izvoza; i/ili

(c) zaštita domaćih industrija koje proizvode proizvode slične proizvodima iz slobodne carinske zone s obzirom na mogućnost lokalne industrije da zadovolji domaću potražnju".

(213) S obzirom na prethodno navedeno, tijekom posjeta radi provjere vlada Indonezije objasnila je da se društvima iz industrije biodizela uobičajeno odobrava izuzeće od zahtjeva da više od 50 % svojeg prometa ostvare izvozom. Kako je navedeno u objašnjenju danom tijekom posjeta radi provjere, time se nastoje poduprijeti društva koja proizvode biodizel kako bi se ispunila obveza miješanja koju je uvela vlada Indonezije.

(214) Komisija je stoga zaključila da vlada Indonezije potpuno samostalno odlučuje o odobravanju prethodno navedenog izuzeća.

(215) Naposljetku, vlada Indonezije objasnila je da je taj program dostupan samo društvima koja u Republiku Indoneziju uvoze robu radi daljnje prerade. Prema tomu, zahtjev za odobrenje statusa slobodne carinske zone ne mogu podnijeti društva koja se bave samo uvozom.

3.4.1.2. Prednosti koje se ostvaruju ulaskom u slobodnu carinsku zonu

(216) Postupak uvoza suspendira se unutar slobodne carinske zone dok društva ne prodaju gotove proizvode na državnom području Republike Indonezije. Drugim riječima, suspendira se uvozna carina na proizvode uvezene u slobodne carinske zone sve dok se ne prodaju na domaćem indonezijskom tržištu. Ako proizvod ostane u slobodnoj carinskoj zoni (na primjer strojevi) ili ga se izravno izveze, uvozna carina nikad se ne plaća.

(217) Slično uvoznoj carini suspendira se i plaćanje dospjelog PDV-a na uvezenu robu sve dok se gotovi proizvodi ne prodaju na domaćem tržištu. Ako proizvod ostane u slobodnoj carinskoj zoni (na primjer strojevi) ili ga se izravno izveze, PDV se nikad ne plaća.

(218) U okviru tog programa odobrava se izuzeće od plaćanja uvozne carine i PDV-a u slučaju uvoza osnovnih sredstava kao što su strojevi koji se upotrebljavaju u proizvodnji biodizela, sirovine i rezervni dijelovi.

3.4.1.3. Primjena odredbi članka 28. stavka 1. osnovne uredbe

(219) Kad je riječ o informacijama koje je Komisija zatražila tijekom postupka koji se odnosio na program slobodnih carinskih zona, Wilmar nije u potpunosti surađivao s Komisijom. Komisija je stoga obavijestila grupu Wilmar da će pri ispitivanju postojanja i opsega navodne potpore odobrene industriji biodizela izuzećem od uvozne carine na strojeve i robu uvezene u slobodnu carinsku zonu možda morati upotrijebiti raspoložive podatke u skladu s člankom 28. stavkom 1. osnovne uredbe.

(220) Komisija je u dopisu za dopunu podataka poslanom 15. veljače 2019. od grupe Wilmar zatražila da dostavi određene informacije o uvozu ulaznih materijala i strojeva od datuma osnivanja svakog povezanog subjekta (proizvođača biodizela i dobavljača sirovog palminog ulja). U svojem odgovoru na taj dopis Wilmar je djelomično odgovorio na taj zahtjev za dostavu informacija tvrdeći da je imao tehničke poteškoće u prikupljanju cjelovitog traženog skupa podataka. Slično je objašnjenje dano tijekom posjeta radi provjere. Stoga je Komisija mogla provjeriti samo ograničen skup podataka.

(221) Slijedom toga, Wilmar u pogledu navodne potpore odobrene industriji biodizela izuzećem od uvozne carine na strojeve i robu uvezene u slobodnu carinsku zonu nije dostavio tražene informacije i dokaze koje je zatražila Komisija u svojem dopisu za dopunu podataka te tijekom posjeta radi provjere.

(222) Zbog nedostatka prethodno opisanih nužnih i relevantnih informacija i/ili dokumenata znatno se ometa ispitni postupak. Naime, Komisija je zbog toga imala ozbiljne poteškoće u utvrđivanju točnih i potkrijepljenih nalaza o tom programu subvencija.

(223) Wilmar je u svojim primjedbama naveo da, kao prvo, tražene informacije nisu nužne u smislu članka 28. osnovne uredbe te da je to društvo u svakom slučaju dostavom djelomičnih informacija ispunilo zahtjeve članka 28. stavka 3. osnovne uredbe. Wilmar je tvrdio i da ne raspolaže informacijama koje nije dostavio.

(224) U tom pogledu, Komisija je napomenula da se ne može prihvatiti tvrdnja Wilmara da ne može doći do tih informacija zato što postoje tehnički problemi zbog kojih je pronalaženje tih informacija navodno preveliko opterećenje. Stoga je Komisija smatrala da grupa Wilmar posjeduje te informacije i mogla ih je pronaći kako bi dala cjeloviti odgovor na dopis za dopunu podataka.

(225) Kao drugo, tražene su informacije nužne, posebno u kontekstu činjenice da uopće nisu navedeni relevantni podaci o iznosu izuzete uvozne carine. Komisija stoga ne može odrediti točan iznos subvencije koju je grupa Wilmar primila u okviru tog programa.

(226) Komisija je dodatno napomenula da se ne može prihvatiti tvrdnja Wilmara da ona više nije tražila te informacije. Komisija je tijekom posjeta radi provjere upitala jesu li informacije koje nedostaju dostupne i primila na znanje da nisu.

(227) Komisija se stoga za svoje nalaze o tim aspektima ispitnog postupka djelomično oslanjala na raspoložive podatke u skladu s člankom 28. osnovne uredbe.

3.4.2. *Analiza*

3.4.2.1. Financijski doprinos

(228) Komisija je na temelju razloga navedenih u nastavku smatrala da izuzeće od uvozne carine na strojeve, koje se odobrava u okviru programa slobodnih carinskih zona, čini financijski doprinos koji vlada Indonezije pruža proizvođačima izvoznicima u obliku odricanja od prihoda.

(229) Kako je navedeno u uvodnim izjavama od 216. do 218., poduzeća koja su u slobodnim carinskim zonama uživaju pravo na i. izuzeće od uvozne carine na uvezene strojeve i sirovine te ii. izuzeće od PDV-a na uvezene strojeve i sirovine. Izuzeće od uvozne carine i PDV-a ostaje na snazi sve dok se uvezeni proizvod ne proda na domaćem tržištu. To znači da društva u slobodnim carinskim zonama mogu nikad ne platiti ni uvoznu carinu ni PDV na robu koja nikad ne napusti slobodnu carinsku zonu, kao što su strojevi, ili koja se izravno izvozi.

(230) Komisija je isto tako primijetila da su svi proizvođači izvoznici ostvarili korist od tog programa isključivo kada su uvozili strojeve i rezervne dijelove za svoja postrojenja za biodizel. Budući da je glavna sirovina za proizvodnju biodizela doista sirovo palmino ulje, a sve sirovo palmino ulje nabavlja se iz lokalnih izvora, čini se da su potencijalni iznosi koji nisu naplaćeni na uvezene sirovine zanemarivi.

(231) Komisija je u kontekstu navedenoga stoga uočila da proizvođači izvoznici u biti nikad nisu platili uvoznu carinu i PDV na strojeve koje su uvozili. Strojevi se zapravo uvoze u relevantnu slobodnu carinsku zonu za potrebe otvaranja proizvodnog pogona, a kad se jednom postave, uvijek ostaju u zoni.

(232) Komisija je stoga zaključila da se izuzeće od uvoznih carina na uvoz strojeva i opreme može smatrati otpisom ili nenaplatom prihoda u smislu članka 3. stavka 1. podtočke ii. osnovne uredbe. U pogledu izuzeća od PDV-a Komisija je smatrala da se vlada Indonezije također odriče javnih prihoda jer bi u uobičajenim uvjetima proizvođači izvoznici najprije platili PDV državi, a zatim ga nadoknadili prodajom na domaćem tržištu ([53]).

([53]) Izvješća Žalbenog tijela, *Brazil – Određene mjere koje se odnose na poreze i naknade*, WT/DS472/AB/R i dodatak 1./WT/DS497/AB/R i dodatak 1., donesena 11. siječnja 2019., točke 5.212.–5.221.

3.4.2.2. Korist

(233) U ispitnom postupku pokazalo se da se strojevi koji se upotrebljavaju u slobodnim carinskim zonama u pravilu uvoze te da, kad ih se jednom postavi, uvijek ostaju u toj zoni. Stoga uvoznu carinu na takve strojeve u praksi nikad ne treba platiti. Kad je riječ o izuzeću od PDV-a na uvozne strojeve i rezervne dijelove, Komisija je utvrdila da su i proizvođači izvoznici ostvarili korist od zadržavanja dostupnosti novčanih sredstava ([54]).

(234) S obzirom na prethodno navedeno Komisija je stoga smatrala da se u okviru tog programa proizvođačima izvoznicima omogućuje korist jer su u boljem financijskom položaju no što bi bili kad ne bi bilo tog programa. Zapravo, da nema tog programa, morali bi platiti carinu i PDV pri uvozu tih strojeva i rezervnih dijelova.

3.4.2.3. Specifičnost

(235) U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) i člankom 4. stavkom 3. osnovne uredbe program je specifičan jer je dostupan tek pojedinim društvima ovisno o njihovu uspjehu u izvozu i lokaciji na određenim geografskim područjima u nadležnosti tijela za dodjelu subvencija.

3.4.3. *Zaključak*

(236) Komisija je utvrdila da je skupom mjera vlada Indonezije pružila potporu industriji biodizela, među ostalim i otpisom prihoda povezanim s programom slobodnih carinskih zona i izuzećem od uvozne carine i PDV-sa na uvezene strojeve i rezervne dijelove. Vlada Indonezije primateljima je omogućila korist koja je specifična pa čini subvenciju protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

3.4.4. *Izračun iznosa subvencije*

(237) Komisija je korist koju proizvođači izvoznici ostvaruju u okviru tog programa povezanu s izuzećem od uvozne carine na uvezene strojeve izračunala kao ukupni iznos neplaćene carine dodijeljene u RIP-u na temelju životnog vijeka odnosne imovine. Kad je riječ o izuzeću od PDV-a na uvezene strojeve i sirovine, korist je bila zanemariva i stoga nije materijalno utjecala na konačne rezultate.

(238) Stopa subvencije utvrđena s obzirom na taj skup mjera tijekom razdoblja ispitnog postupka za proizvođače izvoznike iznosi:

Društvo	Stopa subvencije
PT Ciliandra Perkasa	0,03 %
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	0,12 %
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	0,16 %
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	0,11 %

3.5. **Ostali programi**

(239) U pritužbi je utvrđeno nekoliko dodatnih subvencija i programa subvencija koji se konkretno ostvaruju otpisom ili nenaplatom prihoda, kao što su olakšice poreza na dobit za ulaganja uvrštena na burzi, subvencije za industrijske zone, porezne olakšice za pionirske industrije te financiranje izvoza i davanje jamstava po povlaštenim uvjetima koje omogućuje indonezijska banka Eximbank.

(240) Budući da Komisija nije pronašla dokaze o tomu da se njima bilo koji proizvođač izvoznik koristi, u ovom će se odjeljku one obrađivati zajednički.

([54]) Izvješća odbora, *Brazil – Određene mjere koje se odnose na poreze i naknade*, WT/DS472/R, dodatak 1. i ispravak 1./WT/DS497/R, dodatak 1. i ispravak 1., donesena 11. siječnja 2019., kako su izmijenjena izvješćima Žalbenog tijela WT/DS472/AB/R / WT/DS497/AB/R, točke 7.491.–7.494.

3.5.1. *Olakšice poreza na dobit za ulaganja uvrštena na burzi*

(241) U pritužbi se tvrdilo da se tim programima odobrava olakšica poreza na dobit za ulaganja u određena područja poslovanja i u određene regije kako bi se poticala izravna inozemna i domaća ulaganja u Indoneziji. Konkretno, u pritužbi se tvrdi da se tim programom omogućuje:

(a) 30 % neto poreznog odbitka od ukupnog ulaganja koji se obračunava po stopi od 5 % godišnje za razdoblje od šest godina;

(b) ubrzana amortizacija;

(c) naplata poreza na dobit za dividendu isplaćenu inozemnom poreznom subjektu po stopi od 10 % ili nižoj u skladu s važećim sporazumom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; i

(d) nadoknada gubitaka u razdoblju duljem od pet, no kraćem od 10 godina.

(242) U ispitnom postupku općenito su potvrđene tvrdnje iznesene u pritužbi. U ispitnom postupku zapravo se otkrilo da je program uspostavljen 1. siječnja 2007. na temelju Vladine uredbe br. 1/2007 te je obnovljen i preinačen 6. travnja 2015. Vladinom uredbom br. 18/2015 koja je kasnije izmijenjena Vladinom uredbom br. 9/2016. Premda se Vladinom uredbom br. 18/2015 stavlja izvan snage Vladina uredba br. 1/2007, društva koja ostvaruju koristi na temelju Vladine uredbe br. 1/2017 mogla bi nastaviti ostvarivati takve koristi sve do prvotnog datuma isteka koji se na njih odnosi.

(243) Na temelju tog programa društva koja provode ulaganja u posebne regije državnog područja Republike Indonezije te u posebne industrijske sektore mogu ostvariti korist od sljedećih poticaja:

(a) 30 % neto poreznog odbitka od ukupnog ulaganja koji se obračunava po stopi od 5 % godišnje za razdoblje od šest godina;

(b) ubrzana amortizacija;

(c) naplata poreza na dobit za dividendu isplaćenu inozemnom poreznom subjektu po stopi od 10 % ili nižoj u skladu s važećim sporazumom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; i

(d) nadoknada gubitaka u razdoblju duljem od pet, no kraćem od 10 godina.

(244) Vlada Indonezije objasnila je tijekom posjeta radi provjere da je program dostupan u slučaju ulaganja u regije koje nisu Java ili Sulawesi te da je relevantna prihvatljiva lokacija ona gdje se ulaganje provodi, a ne gdje se nalazi sjedište društva koje provodi to ulaganje. Vlada Indonezije potvrdila je i da je vrijednosni lanac sirovog palminog ulja, uključujući proizvođače biodizela, prihvatljiv za taj program.

(245) U ispitnom postupku pokazalo se da nijedan od proizvođača izvoznika, zbog različitih razloga, nije iskoristio taj program. Društva su poslovala s gubicima te stoga nisu imala porez na dobit za odbitak ili nisu bila prihvatljiva zato što nisu ispunila uvjet o posebnoj regiji ulaganja.

(246) Budući da nijedan proizvođač izvoznik nije iskoristio taj program, Komisija ga nije dalje analizirala.

3.5.2. *Subvencija za industrijsku zonu*

(247) Podnositelj pritužbe tvrdi da vlada Indonezije u okviru programa za industrijsku zonu subvencionira indonezijske proizvođače biodizela omogućavanjem raznovrsnih poticaja. Konkretno, u pritužbi se tvrdi da je vlada Indonezije, na temelju Uredbe br. 142/2015, uspostavila takozvanu „subvenciju za industrijsku zonu”. Na temelju tog programa svakom se „industrijskom društvu” koje se nalazi u „industrijskoj zoni” odobravaju porezni poticaji te se dodatno mogu odobriti regionalni poticaji.

(248) Kako se navodi u pritužbi, tim se programom indonezijskim proizvođačima biodizela omogućuje financijski doprinos u obliku otpisa prihoda vlade Indonezije te korist indonezijskim izvoznicima biodizela koja odgovara uštedi na porezu. U pritužbi se tvrdi i da je taj program specifičan jer samo određena poduzeća u industrijskoj zoni mogu ispuniti kriterije za program u uvjetima utvrđenima uredbom.

(249) Na temelju ispitnog postupka postalo je očito da je taj program uspostavila vlada Indonezije kako bi poduprla industrijsku djelatnost pokrenutu na određenim geografskim područjima koja su člankom 1. stavkom 4. Vladine uredbe br. 142 iz 2015. definirana kao središnja zona industrijske djelatnosti koja je opremljena pomoćnom infrastrukturom koju je razvilo društvo Industrial Estate Company i kojom to društvo upravlja.

(250) Na temelju ispitnog postupka postalo je jasno i da se tim programom može omogućiti korist za primatelje s obzirom na to da se Uredbom Ministarstva financija 105/2016 predviđaju određene olakšice za porez na dobit te izuzeća od PDV-a i uvozne carine.

(251) Međutim, u ispitnom postupku pokazalo se da se nijedan proizvođač izvoznik nije koristio tim programom te ga Komisija stoga nije dalje analizirala.

3.5.3. *Porezne olakšice za pionirske industrije*

(252) U pritužbi se tvrdi da vlada Indonezije u okviru programa poreznih olakšica za pionirske industrije omogućuje niz poreznih poticaja kako bi povećala izravna ulaganja u takozvane „pionirske industrije". Konkretno, u pritužbi se tvrdi da je taj program uspostavljen 2011. Uredbom ministra financija br. 130/2011. Otad je nekoliko puta revidiran. Taj je program nedavno revidiran 29. ožujka 2018. Uredbom ministra financija br. 35/2018.

(253) Kako se navodi u pritužbi, tim se programom korisnicima omogućuje financijski doprinos u obliku otpisa prihoda vlade Indonezije i korist za te korisnike u smislu ušteda na porezu.

(254) Na temelju ispitnog postupka postalo je jasno da se predmetni program u biti sastoji od smanjenja poreza na dobit za poduzeća koja se bave određenim poslovnim djelatnostima (takozvane pionirske industrije) navedenima u Uredbi ministra financija br. 159/2015, kako je izmijenjena Uredbom ministra financija br. 103/2016. U ispitnom postupku pokazalo se i da poduzeća, osim toga što moraju biti aktivna u „pionirskoj industriji" kako je definira Ministarstvo financija da bi bila prihvatljiva za taj program, moraju uložiti najmanje 1 000 000 000 000,00 IDR (jedan bilijun rupija) u sve sektore pionirskih industrija osim sektora informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) kojim se uvodi visoka tehnologija. Društva u sektoru IKT-a trebala bi uložiti najmanje 500 000 000 000,00 IDR (petsto milijardi rupija) kako bi bila prihvatljiva za korist u okviru programa. Osim prethodno navedenoga, primjenjuju se i neki drugi kriteriji prihvatljivosti, to jest polaganje sredstava u indonezijske banke u iznosu od 10 % plana ulaganja, održavanje omjera duga i kapitala od najmanje 4:1 te posjedovanje statusa indonezijskog pravnog subjekta od 15. kolovoza 2011.

(255) Međutim, u ispitnom postupku pokazalo se da se nijedan proizvođač izvoznik nije koristio tim programom te ga Komisija stoga nije dalje analizirala.

3.5.4. *Financiranje izvoza i davanje jamstava po povlaštenim uvjetima koje omogućuje indonezijska banka Eximbank*

(256) U pritužbi se tvrdi da Lempabaga Pembiyaan Ekspor Indonesia („Eximbank") odnosno banka u stopostotnom državnom vlasništvu djeluje kao posebna financijska institucija Ministarstva financija kojoj je svrha podupiranje vanjske trgovine Indonezije. Kako tvrdi podnositelj pritužbe, Eximbank u tom svojstvu omogućuje povlašteno financiranje izvoza indonezijskoj industriji palminog ulja na kraju proizvodnog lanca, uključujući proizvođače biodizela.

(257) Kako se navodi u pritužbi, cilj je banke Eximbank podupiranje vladinih politika u okviru poticanja nacionalnog programa izvoza omogućavanjem financiranja nacionalnog izvoza, a u svojem godišnjem izvješću za 2017. ta je banka ujedno navela da je posvećena aktivnom podupiranju indonezijskih industrija povezanih s palminim uljem koje čine glavninu baze njezinih klijenata.

(258) Nadalje, u pritužbi se tvrdi da se niz različitih financijskih usluga kao što su financiranje izvoza, izvozna jamstva, osiguranje izvoza i savjetodavne usluge koje pruža Eximbank, mogu smatrati financijskim doprinosom koji pruža vlada Indonezije. U pritužbi se još iznosi da se u Zakonu 2/2009 navodi da je posao banke Eximbank financiranje svih transakcija ili projekata koje nije moguće ostvariti u komercijalnim bankama radi poticanja izvoza. U tom se kontekstu u pritužbi tvrdi da je banka Eximbank, kako se navodi u njezinu godišnjem izvješću za 2017., imala financijsku imovinu i imovinu od potraživanja čije su se nominalne kamatne stope spuštale do 0 % izraženo u rupijama te inozemnim valutama. Stoga se u pritužbi tvrdi da bi, iako se ne može precizno utvrditi kamatna stopa koju Eximbank primjenjuje na proizvođače biodizela, ona bila niža od tržišne cijene te bi ti proizvođači na temelju nje ostvarili korist.

(259) U ispitnom postupku pokazalo se da je banku Eximbank osnovala vlada Indonezije na temelju Zakona 2/2009 te da ona omogućuje financiranje u obliku obrtnog kapitala i/ili ulaganja. Točnije, u ispitnom postupku otkrilo se da je Eximbank uključen u sljedeće aktivnosti:

— davanje jamstava indonezijskim izvoznicima, uvoznicima iz prekomorskih područja te u okviru nadmetanja povezanih s izvršavanjem projekata,

— davanje instrumenata osiguranja izvoznicima kad postojeće agencije za osiguranje izvoza ne mogu pružiti usluge, i

— pružanje savjetodavnih usluga podučavanjem i savjetovanjem banaka, financijskih institucija, proizvođača izvoznika robe za izvoz, posebno malih i srednjih poduzeća i zadruga.

(260) U ispitnom postupku otkriveno je da nijedan proizvođač izvoznik nije bio u ugovornom odnosu s bankom Eximbank. Ne dovodeći u pitanje prethodno navedeno, Komisija je provjerila sve zajmove koji su ugovoreni između proizvođača izvoznika i bilo koje banke u državnom vlasništvu. U tom pogledu, Komisija je mogla provjeriti može li se kamatna stopa koju banke u državnom vlasništvu primjenjuju na zajmove usporediti s međunarodnim referentnim vrijednostima u slučaju zajmova izraženih u indonezijskim rupijama („IDR") i zajmova izraženih u američkim dolarima. Kad je riječ o zajmovima izraženima u IDR-ima, Komisija je kamatnu stopu po kojoj su proizvođači izvoznici plaćali tijekom trajanja zajma usporedila sa zaradom od indonezijskih obveznica sličnog trajanja o kojoj su podaci dostupni u bazi podataka Bloomberg. Komisija je primijetila da su te dvije stavke usporedive.

(261) Slijedom navedenoga, s obzirom na činjenicu da Komisija nije utvrdila da se u okviru tog programa omogućila korist, ona nije taj program dalje analizirala.

3.6. **Zaključak o subvencioniranju**

(262) Komisija je za svakog proizvođača izvoznika izračunala iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere u skladu s odredbama osnovne uredbe tako što je ispitala svaku subvenciju ili program subvencija te je zbrojila te iznose kako bi izračunala ukupan iznos subvencioniranja za svakog proizvođača izvoznika tijekom razdoblja ispitnog postupka. Kako bi izračunala ukupni iznos subvencija u nastavku, Komisija je prvo izračunala postotak subvencioniranja, a to je iznos subvencije kao postotak ukupnog prometa društva. Taj je postotak zatim upotrijebljen za izračun subvencije dodijeljene izvozu predmetnog proizvoda u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka. Zatim je izračunan iznos subvencije po toni predmetnog proizvoda izvezenog u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka, a marže prikazane u nastavku izračunane su kao postotak vrijednosti troškova, osiguranja i vozarina („CIF") istog izvoza po toni.

(263) S obzirom na potpunu suradnju indonezijskih proizvođača izvoznika, iznos za „sva ostala društva" bio je približno određen na razini najvišeg iznosa utvrđenog za društva koja surađuju.

Društvo	Stopa subvencije
PT Ciliandra Perkasa	8,0 %
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	16,3 %
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	18,0 %
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	15,7 %
Sva ostala društva	18,0 %

4. **ŠTETA**

4.1. **Definicija industrije Unije i proizvodnje u Uniji**

(264) Tijekom razdoblja ispitnog postupka istovjetni proizvod proizvodila su 44 proizvođača iz Unije koji su članovi EBB-a te još 196 poznatih proizvođača koji nisu članovi. Svi ti proizvođači čine „industriju Unije" u smislu članka 9. stavka 1. osnovne uredbe.

(265) Kako je navedeno u uvodnim izjavama od 17 do 20., Komisija je za uzorak odabrala tri proizvođača iz Unije koji čine 18 % ukupne proizvodnje istovjetnog proizvoda u Uniji.

(266) Komisija je na temelju informacija o industriji Unije koje je dostavio EBB utvrdila da je ukupna proizvodnja biodizela u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka iznosila oko 13 milijuna tona.

(267) EBB objedinjuje podatke o proizvodnji koje dobije od svojih članova koji čine približno 70 % proizvodnje biodizela u Uniji. Informacije o proizvodnji proizvođača koji nisu članovi, a čine približno 30 % proizvodnje biodizela u Uniji, prikuplja od relevantnih nacionalnih industrijskih udruženja te iz drugih javno dostupnih izvora.

(268) Metodologija i točnost podataka koje je prikupio EBB bili su predmet posjeta radi provjere na temelju članka 26. osnovne uredbe koji je obavljen u prostorima EBB-a.

Tablica 3.

Proizvodnja u Uniji (u tonama)

	2015.	2016.	2017.	RIP
Ukupna proizvodnja u Uniji	11 789 896	11 958 862	13 071 053	13 140 582
Indeks	*100*	*101*	*111*	*111*

Izvor: EBB

(269) Ukupna proizvodnja u Uniji postupno se povećala za 11 % u razdoblju od 2015. do 2017. Ostala je stabilna u razdoblju od 2017. do kraja razdoblja ispitnog postupka. U odnosu na potrošnju u Uniji navedenu u tablici 4. u nastavku proizvodnja industrije Unije nije išla ukorak s potražnjom, a razlika se odražava u uvezenom biodizelu.

4.2. **Potrošnja u Uniji**

(270) Komisija je potrošnju biodizela u Uniji utvrdila dodavanjem uvoza biodizela u Uniju prodaji industrije Unije na tržištu Unije.

(271) Potrošnja u Uniji kretala se kako slijedi:

Tablica 4.

Potrošnja u Uniji (u tonama)

	2015.	2016.	2017.	RIP
Ukupna potrošnja u Uniji	11 791 953	11 435 468	14 202 128	15 634 102
Indeks	*100*	*97*	*120*	*133*

Izvor: EBB, statistički podaci EU-a o uvozu

(272) Potrošnja biodizela u Uniji bila je stabilna do 2016. U razdoblju ispitnog postupka i 2017. povećala se za 33 % u odnosu na 2015. Potrošnja biodizela ovisi o dvama glavnim čimbenicima: potrošnji dizelskoga goriva i udjelu biodizela u tom gorivu.

(273) Stalno povećanje potražnje i proizvodnje u Uniji rezultat su energetske politike Unije. U Direktivi 2009/285 o obnovljivim izvorima energije („RED") ([55]) utvrđeno je da „svaka država članica osigurava da udio energije iz obnovljivih izvora u svim oblicima prometa 2020. bude barem 10 % ukupne potrošnje energije u prometu u toj državi članici" („obveza miješanja"). Direktivom se svakoj državi članici omogućuje određivanje vlastitih obveza specifičnih za tu zemlju.

(274) Druga Direktiva o obnovljivim izvorima energije 2018/2001 („RED II.") objavljena je 21. prosinca 2018. ([56]), nakon završetka razdoblja ispitnog postupka. U Direktivi se nastavlja provoditi politika upotrebe obnovljivih goriva u sektoru prometa, i dalje se primjenjuje cilj da 10 % potrošnje energije u prometu bude iz obnovljivih izvora te se utvrđuju kriteriji održivosti biogoriva za sva biogoriva koja se proizvode ili troše u EU-u.

(275) Činjenica da se više biodizela miješa s mineralnim dizelom važan je element u analizi kretanja na tržištu biodizela u Uniji. Trošak proizvodnje i cijene biodizela općenito su više od troška proizvodnje i cijena mineralnog dizela. Proizvođači goriva (rafinerije) biodizel kupuju radi miješanja s fosilnim gorivom zbog zakonodavstva EU-a.

([55]) Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

([56]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, SL L 328, 21.12.2018., str. 82.

(276) Potrošnja biodizela izravno je povezana s mjerama koje su sve države članice uvele kako bi ispunile obvezu miješanja određenih količina biodizela s fosilnim gorivima. Potrošnja biodizela treba se povećati kad više država članica prenese ciljeve Direktive EU-a u svoje nacionalno zakonodavstvo.

(277) Drugi važan čimbenik odnosi se na potrošnju dizelskog goriva u cestovnom prometu u Uniji. Na potrošnju utječe općenito gospodarsko stanje u Uniji zbog kojeg nastaje potreba za prijevozom robe i pojedinaca.

(278) Drugi je čimbenik koji se odnosi na potrošnju dizelskoga goriva (te slijedom toga i biodizela) u Uniji učinkovitost potrošnje goriva u kamionima, autobusima i vozilima na dizelsko gorivo. Izravna posljedica visoke učinkovitosti potrošnje goriva manja je potrošnja dizela. Drugi je čimbenik prelazak s dizelskih motora na motore koji rade na druge vrste goriva, kao što su benzin, UNP/SPP, na hibridne motore i motore koji rade samo na električnu energiju.

4.3. **Uvoz iz predmetne zemlje**

4.3.1. *Obujam i tržišni udio uvoza iz predmetne zemlje*

(279) Komisija je obujam uvoza biodizela i njegov tržišni udio utvrdila na temelju baze podataka Surveillance 2 ([57]).

(280) Uvoz biodizela u Uniju iz predmetne zemlje kretao se kako slijedi. RIP je podijeljen na tromjesečja kako bi se prikazao učinak poništenja pristojbi u ožujku 2018.:

Tablica 5.

Obujam uvoza (u tonama) i tržišni udio

	2015.	2016.	2017.	RIP
Obujam uvoza iz Indonezije (u tonama)	13 340	31 115	24 984	516 088
Indeks	*100*	*233*	*187*	*3 869*
Tržišni udio	0,1 %	0,3 %	0,2 %	3,3 %
Indeks	*100*	*241*	*156*	*2 918*

Izvor: baza podataka Surveillance 2

Tablica 6.

Tromjesečni obujam uvoza (u tonama) iz Indonezije u RIP-u

	4. tromjesečje 2017.	1. tromjesečje 2018.	2. tromjesečje 2018.	3. tromjesečje 2018.
Obujam uvoza iz Indonezije (u tonama)	0	25 275	227 114	263 678

Izvor: baza podataka Surveillance 2

(281) Zbog antidampinških pristojbi povezanih s uvozom iz Indonezije koje su 26. studenoga 2013. uvedene Uredbom (EU) 1194/2013 ([58]) u razdoblju od 2015. do veljače 2018. uvoz iz Indonezije u Uniju bio je neznatan.

([57]) Baza podataka o specifičnim proizvodima koji se „nadziru" ili prate pri uvozu na carinsko područje Unije, a vodi je Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju.

([58]) Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1194/2013 od 19. studenoga 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz biodizela podrijetlom iz Argentine i Indonezije, SL L 315, 26.11.2013., str. 2.

(282) Međutim, te su pristojbe poništene presudom Suda Europske unije u ožujku 2018. ([59]) te se kao rezultat uvoz nakon toga dramatično povećao, kao što se može vidjeti u tablici 6.

4.3.2. *Cijene proizvoda uvezenih iz predmetne zemlje i sniženje cijena*

(283) Kako je prethodno utvrđeno, tijekom cijelog razmatranog razdoblja odvijao se uvoz iz Indonezije. Cijene su se u razmatranom razdoblju, od 2015. do razdoblja ispitnog postupka, kretale kako slijedi.

Tablica 7.

Uvozna cijena

	2015.	2016.	2017.	RIP
Cijene uvoza iz Indonezije (EUR po toni)	853	619	803	671

Izvor: baza podataka Surveillance 2

(284) Tijekom RIP-a razlika između tih uvoznih cijena i prodajnih cijena u EU-u (tablica 10.) iznosila je oko 15 %. U razdoblju od 2015. do 2017. ta je razlika iznosila od 5 % do 10 %.

(285) Komisija je sniženje cijena tijekom razdoblja ispitnog postupka utvrdila uspoređujući:

(1) odgovarajuće ponderirane prosječne cijene po uvezenoj vrsti proizvoda koje indonezijski proizvođači naplaćuju prvom neovisnom kupcu na tržištu Unije, utvrđene na temelju cijena troškova, osiguranja i vozarina („CIF") uz odgovarajuća usklađivanja za troškove uvoza; i

(2) ponderirane prosječne prodajne cijene po vrsti proizvoda proizvođača iz Unije u uzorku koje su naplaćene nepovezanim kupcima na tržištu Unije.

(286) Komisija je usporedila cijene prema vrsti proizvoda za transakcije na istoj razini trgovine, nakon potrebnog usklađivanja i odbijanja rabata i popusta.

(287) Usporedba prema vrsti proizvoda bila je usmjerena na usporedbu CFPP-a, neovisno o upotrijebljenoj sirovini. Komisija je uzela u obzir i je li proizvod bio „dvostruko uračunan" u većini država članica. Za Njemačku, gdje se učinkovitost smanjenja emisija CO_2 drukčije računa, Komisija je uzela u obzir i tu specifičnost njemačkog tržišta.

(288) Komisija je napomenula da su neki indonezijski izvoznici prijavili izvoz u EU, a da nisu imali traženu potvrdu (poznata po nazivom „potvrda RED") koja se zahtijeva Direktivom o obnovljivim izvorima energije i na temelju koje se može smatrati da se u pogledu biodizela ispunjava obveza miješanja u EU-u. Komisija je smatrala da je ta prodaja u izravnom tržišnom natjecanju s prodajom industrije Unije koja posjeduje takvu potvrdu RED jer su ti uvezeni proizvodi u slobodnom prometu i tehničke su specifikacije proizvoda jednake.

(289) Komisija je utvrdila da u većini slučajeva krajnji kupac biodizela ne zna koja se sirovina upotrebljava u proizvodnji ili mu to nije važno, ali zahtijeva da proizvod odgovara određenoj najvišoj razini CFPP-a. Ta bi se razina razlikovala ovisno o sezonskim i klimatskim uvjetima. Tijekom ljetnih mjeseci i u toplijim regijama mogu se prodavati goriva više razine CFPP-a, dok je tijekom zimskih mjeseci i u hladnijim regijama potreban biodizel niže razine CFPP-a.

([59]) Opći sud Europske unije („Opći sud") donio je 15. rujna 2016. presude u predmetima T-80/14, od T-111/14 do T-121/14 (5) i T-139/14 (6) („presude") kojima se poništavaju članci 1. i 2. konačne uredbe u dijelu u kojem se odnose na tužitelje u tim predmetima („predmetni proizvođači izvoznici"). Vijeće Europske unije podnijelo je isprva žalbu protiv tih presuda. Međutim, nakon što je Vijeće odlučilo povući svoje žalbe, predmeti su uklonjeni s popisa upisnika Suda Europske unije 2. i 5. ožujka 2018. (rješenja predsjednika Suda od 15. veljače 2018. u spojenim predmetima C-602/16 P i od C-607/16 P do C-609/16 P te 16. veljače 2018. u predmetima od C-603/16 P do C-606/16 P). Slijedom toga, presude su postale konačne i obvezujuće na dan njihova donošenja.

(290) S obzirom na višu razinu CFPP-a čistog PME-a (obično CFPP + 13), on se obično ne miješa sam s mineralnim dizelom, nego ga se miješa s drugim biodizelima niže razine CFPP-a kako bi se proizvela mješavina razine CFPP + 5 ili CFPP 0, koja se zatim miješa s mineralnim dizelom.

(291) Količina PME-a koja se upotrebljava u mješavini ovisi o godišnjem dobu i lokaciji u Europi. U južnoj Europi zimi se upotrebljava CFPP –5, a ljeti CFPP +5. U sjevernoj Europi zimi se upotrebljava CFPP –10, a ljeti CFPP 0. Što je viša razina CFPP-a, veći je postotak PME-a koji se može upotrijebiti u mješavini biodizela ([60]).

(292) Kako bi izračunala sniženje cijena na razini svakog proizvođača izvoznika, Komisija je najprije usporedila uvoz iz Indonezije, koji se odnosi na biodizel iz čistog palminog ulja, s prodajom biodizela iz čistog palminog ulja industrije Unije.

(293) Slijedom toga, ta je vrsta biodizela koju prodaje industrija Unije bila u izravnom tržišnom natjecanju s biodizelom koji se uvozi iz Indonezije, u skladu s izvješćem odbora WTO-a o biodizelu iz Indonezije ([61]). Tom je usporedbom obuhvaćeno otprilike 20 % ukupne prodaje proizvođača iz Unije u uzorku. U skladu sa sudskom praksom WTO-a ne postoji zahtjev kojim se predviđa neki određeni postotak prodaje domaće industrije koju treba uzeti u obzir u analizi učinaka na cijenu ([62]).

(294) Komisija je rezultat te izravne usporedbe uvoza PME-a s prodajom PME-a izrazila kao postotak prometa proizvođača iz Unije u uzorku od prodaje PME-a tijekom razdoblja ispitnog postupka. S obzirom na uvoz izvoznika iz predmetne zemlje na tržište Unije dobivena je ponderirana prosječna marža sniženja cijena u rasponu od 6,0 % do 11,6 %.

(295) Preostali dio proizvoda u okviru prodaje proizvođača iz Unije u uzorku ima niži CFPP pa se zbog toga ti proizvodi mogu upotrebljavati na nižim temperaturama. Budući da je prethodnom usporedbom indonezijskog uvoza s prodajom industrije Unije obuhvaćeno tek otprilike 20 % prodaje proizvođača iz Unije u uzorku, Komisija je napravila druge dvije vrste usporedbe cijena kako bi procijenila pouzdanost tog nalaza o sniženju cijena.

(296) U drugoj je opciji Komisija proširila usporedbu uvrštavanjem u nju biodizela čiji je CFPP otprilike 0 stupnjeva („FAME0”) odnosno najčešće vrste biodizela koju prodaju proizvođači iz Unije u uzorku. Za te su potrebe cijene FAME0 prilagođene naniže uzimanjem u obzir tržišne vrijednosti razlike u fizičkim svojstvima. Ta je tržišna vrijednost procijenjena na temelju razlike u cijeni između FAME10 i FAME0 na tržištu Unije. Tom je usporedbom obuhvaćeno 55 % ukupne prodaje industrije Unije te je dobiven postotak sniženja cijena od 7,4 %.

(297) Tom se usporedbom uzima u obzir da je biodizel koji ima CFPP0 (FAME0) uobičajeno mješavina različitih vrsta biodizela i često sadržava do 20 % PME-a. Stoga je Komisija smatrala da na prodajnu cijenu proizvoda FAME0 na tržištu Unije utječe cijena biodizela koji se dodaje u sastav tog proizvoda te je stoga usporedba primjerena za uspoređivanje na jednakoj osnovi.

(298) U trećoj je opciji Komisija neovisno o vrsti proizvoda usporedila ukupan uvoz indonezijskih proizvođača izvoznika s ukupnom prodajom proizvođača iz Unije u uzorku. Na temelju te usporedbe dobiven je postotak sniženja cijena od 17,5 % ([63]).

(299) Ta je usporedba pokazala da bi uvoz PME-a iz Indonezije po subvencioniranim cijenama mogao imati učinak sniženja cijene većine mješavina koje se prodaju na tržištu Unije.

(300) Slijedom toga, na temelju sve tri vrste usporedbe cijena bile su vidljive znatne razine sniženja cijena. Stoga je Komisija, neovisno o primijenjenoj metodologiji, privremeno utvrdila da su cijene indonezijskog uvoza znatno niže od cijena industrije Unije.

(301) Osim toga, Komisija je u uvodnoj izjavi 328. analizirala jesu li cijene industrije Unije smanjene zbog subvencioniranog uvoza.

([60]) WT/DS480/R Europska unija – Antidampinške mjere u pogledu biodizela iz Indonezije, točka 7.152.
([61]) WT/DS480/R Europska unija – Antidampinške mjere u pogledu biodizela iz Indonezije, točke od 7.143. do 7.161.
([62]) WT/DS480/R Europska unija – Antidampinške mjere u pogledu biodizela iz Indonezije, točka 7.160.
([63]) Indonezija je u predmetu WT/DS480/R, točka 7.160., tvrdila da nije dovoljno usporediti uvezene indonezijske proizvode s miješanim biodizelom CFFP-a 0 koji prodaje industrija Unije i koji čini 37 % ukupne prodaje u Uniji. Indonezija je ujedno tvrdila da je Komisija trebala usporediti prodajne cijene preostalih 63 % prodaje u Uniji. Ta usporedba, jednako kao razlika u cijeni iz uvodne izjave 284., potvrđuje da je tijekom RIP-a došlo do znatnog sniženja cijena.

4.4. **Gospodarsko stanje industrije Unije**

4.4.1. *Opće napomene*

(302) U skladu s člankom 8. stavkom 5. osnovne uredbe ispitivanje utjecaja dampinškog uvoza na industriju Unije uključivalo je procjenu svih gospodarskih pokazatelja koji su utjecali na stanje industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja.

(303) Kako je navedeno u uvodnim izjavama od 17. do 20., odabir uzorka upotrijebljen je za utvrđivanje štete i negativnog učinka na razinu prodajnih cijena, prodanih količina, tržišnog udjela i dobiti industrije Unije.

(304) Za utvrđivanje štete Komisija je razlikovala makroekonomske i mikroekonomske pokazatelje štete. Komisija je ocijenila makroekonomske pokazatelje na temelju podataka iz odgovorâ na upitnik koje su dostavili proizvođači iz Unije u uzorku i informacija koje je dostavio EBB.

(305) Komisija je provjerila metodologiju prikupljanja podataka koje je dostavio EBB i jesu li te informacije potkrijepljene odgovarajućom dokumentacijom i istraživanjima.

(306) Utvrđeno je da su oba skupa podataka reprezentativna za gospodarsko stanje industrije Unije.

(307) Makroekonomski su pokazatelji sljedeći: proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, obujam prodaje, tržišni udio, rast, zaposlenost, produktivnost, visina iznosa subvencioniranja i oporavak od prethodnog subvencioniranja ili dampinga.

(308) Mikroekonomski su pokazatelji sljedeći: prosječne jedinične cijene, jedinični trošak, troškovi rada, zalihe, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.

4.4.2. *Makroekonomski pokazatelji*

4.4.2.1. Proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

(309) Ukupni proizvodni kapacitet Unije i iskorištenost kapaciteta tijekom razmatranog razdoblja kretali su se kako slijedi:

Tablica 8.

Proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2015.	2016.	2017.	RIP
Proizvodni kapacitet (u tonama)	16 009 878	16 561 814	16 594 853	17 031 230
Indeks	*100*	*103*	*104*	*106*
Iskorištenost kapaciteta	74 %	72 %	79 %	77 %

Izvor: EBB

(310) Proizvodni kapacitet polagano se povećavao tijekom cijelog razmatranog razdoblja, u skladu sa sve većom potražnjom. Međutim, s obzirom na to da je industrija Unije mogla samo vrlo ograničeno ostvarivati korist od rasta tržišta zbog znatnog povećanja subvencioniranog uvoza, posebno tijekom razdoblja ispitnog postupka, povećanje proizvodnog kapaciteta znatno je manje od rasta potražnje.

(311) Slično kao u uvodnoj izjavi 309., u slučaju informacija o proizvodnji EBB podatke o kapacitetu prikuplja od svojih članova, uključujući nacionalna udruženja, a informacije o kapacitetu subjekata koji nisu članovi prikuplja iz drugih javno dostupnih izvora.

(312) Podaci o proizvodnom kapacitetu ne uključuju znatan dio kapaciteta koji se smatra neiskorištenim. EBB je objasnio da nekoliko postojećih postrojenja za biodizel nije u funkciji nekoliko godina te bi trebalo smatrati da su dugoročno izvan upotrebe. Iako nominalno postoje, u tim bi se postrojenjima proizvodnja mogla ponovno pokrenuti tek nakon ulaganja u tehničku prilagodbu i nakon znatnog razdoblja.

(313) Iskorištenost kapaciteta industrije Unije povećala se za 3 postotna boda, odnosno sa 74 % na 77 % u razmatranom razdoblju. Industrija je najvišu razinu iskorištenosti kapaciteta ostvarila tijekom 2017. i razdoblja ispitnog postupka.

4.4.2.2. Obujam prodaje i tržišni udio

(314) Obujam prodaje industrije Unije i tržišni udio u razmatranom razdoblju kretali su se kako slijedi:

Tablica 9.

Obujam prodaje i tržišni udio

	2015.	2016.	2017.	RIP
Obujam prodaje na tržištu Unije (u tonama)	11 305 117	10 920 665	13 004 462	12 741 791
Indeks	*100*	*97*	*115*	*113*
Tržišni udio	95,9 %	95,5 %	91,6 %	81,5 %

Izvor: EBB, statistički podaci o uvozu i izvozu.

(315) U razdoblju od 2015. do 2016. zabilježeno je smanjenje prodaje industrije Unije koja se 2017. povećala, no zatim se u razdoblju ispitnog postupka neznatno smanjila.

(316) Čimbenici koji pokreću prodaju identični su čimbenicima koji utječu na potrošnju u Uniji. U razdoblju 2015.–2016. uvoz nije znatno utjecao na razinu prodaje pa su prodaja i tržišni udio bili prilično stabilni.

(317) Stanje na tržištu 2018. se promijenilo zbog ukidanja pristojbi na uvoz iz Indonezije. Nakon ukidanja pristojbi industrija Unije izgubila je znatan tržišni udio u odnosu na 2016. (gotovo 15 %)., posebno između 2017. i razdoblja ispitnog postupka.

4.4.2.3. Rast

(318) Iako se tržište u Uniji tijekom razmatranog razdoblja povećalo za 33 %, količina prodaje i proizvodnja industrije Unije povećali su se za samo 13 % odnosno 11 %. Stoga je industrija Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka vrlo ograničeno mogla iskoristiti rast tržišta jer su znatan dio tog rasta zadovoljile sve veće količine uvoza kao što je subvencionirani uvoz iz Indonezije.

4.4.2.4. Zaposlenost i produktivnost

(319) Zaposlenost i produktivnost u razmatranom razdoblju kretale su se kako slijedi:

Tablica 10.

Zaposlenost i produktivnost

	2015.	2016.	2017.	RIP
Broj zaposlenika	2 763	2 762	2 733	2 841
Indeks	*100*	*100*	*99*	*103*
Produktivnost (u tonama po zaposleniku)	4 267	4 329	4 782	4 625
Indeks	*100*	*101*	*112*	*108*

Izvor: EBB

(320) Zaposlenost u industriji Unije ostala je stabilna tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Produktivnost se povećala u razdoblju od 2016. do 2017. te se zatim neznatno smanjila za četiri postotna boda.

4.4.2.5. Visina iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i oporavak od prethodnog subvencioniranja ili dampinga

(321) Učinak subvencioniranog uvoza iz Indonezije na industriju Unije vjerojatno će biti velik s obzirom na znatan obujam i niske cijene tog uvoza.

(322) EU je 26. studenoga 2013. uveo konačne antidampinške pristojbe na uvoz biodizela iz Indonezije. Te su pristojbe bile u rasponu od 8,8 % do 20,5 %.

(323) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 282., te antidampinške pristojbe poništene su u ožujku 2018. pa se uvoz iz Indonezije počeo znatno povećavati. Kako je napomenuto u uvodnoj izjavi 280., u razdoblju ispitnog postupka tržišni udio indonezijskog uvoza dosegnuo je 3,3 %, i to gotovo isključivo u drugoj polovini razdoblja ispitnog postupka.

(324) Zbog sve većeg uvoza po niskim cijenama koje su bile znatno niže ili su znatno snižavale cijene industrije Unije, industrija Unije izgubila je tržišni udio i nije mogla u iskoristiti rast tržišta.

4.4.3. *Mikroekonomski pokazatelji*

4.4.3.1. Cijene i čimbenici koji utječu na cijene

(325) Ponderirane prosječne jedinične prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku prema nepovezanim kupcima u Uniji u razmatranom razdoblju kretale su se kako slijedi:

Tablica 11.

Prodajne cijene u Uniji

	2015.	2016.	2017.	RIP
Prosječna jedinična prodajna cijena u Uniji na ukupnom tržištu (EUR/tona)	715	765	832	794
Indeks	*100*	*107*	*116*	*111*
Jedinični trošak proizvodnje (EUR/tona)	728	767	827	791
Indeks	*100*	*105*	*114*	*109*

Izvor: proizvođači iz Unije u uzorku

(326) Ponderirane prosječne jedinične prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku prema nepovezanim kupcima povećale su se u razdoblju od 2015. do 2017. za 16 %. Cijene su se naknadno smanjile za pet postotnih bodova između 2017. i razdoblja ispitnog postupka.

(327) Jedinični trošak proizvodnje proizvođača iz Unije u uzorku bio je u skladu s kretanjem cijena i u razdoblju od 2015. do 2017. povećao se za 14 %. Troškovi su se naknadno smanjili za pet postotnih bodova između 2017. i razdoblja ispitnog postupka.

(328) Tržište biodizela cjenovno je osjetljivo tržište robe. Na takvom tržištu robe cijenama nižima za otprilike 10 % vrši se znatan pritisak da se cijene snize. Zbog tog pritiska na cijene industrija Unije nije tijekom razdoblja ispitnog postupka mogla ostvariti korist od manjih troškova jer je to smanjenje troška morala u potpunosti prenijeti na svoje kupce kako bi izbjegla još veći gubitak tržišnog udjela.

(329) To je dovelo do toga da industrija Unije nije mogla poboljšati svoju nezadovoljavajuću profitnu maržu zbog pritiska na cijene čiji su uzrok bile znatne količine subvencioniranog uvoza po niskim cijenama u inače povoljnim uvjetima na tržištu.

4.4.3.2. Troškovi rada

(330) Prosječni troškovi rada proizvođača iz Unije u uzorku u razmatranom razdoblju kretali su se kako slijedi:

Tablica 12.

Prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2015.	2016.	2017.	RIP
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	71 573	65 237	65 874	65 730
Indeks	*100*	*91*	*92*	*92*

Izvor: proizvođači iz Unije u uzorku

(331) Prosječni troškovi rada smanjili su se u razdoblju od 2015. do 2016. i zatim su ostali stabilni do kraja razdoblja ispitnog postupka.

4.4.3.3. Zalihe

(332) Razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku u razmatranom razdoblju kretale su se kako slijedi:

Tablica 13.

Zalihe

	2015.	2016.	2017.	RIP
Završne zalihe (u tonama)	85 725	92 291	87 864	88 457
Indeks	*100*	*108*	*102*	*103*

Izvor: proizvođači iz Unije u uzorku

(333) Razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku ostale su relativno stabilne tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Budući da se predmetni proizvod prodaje u rasutom stanju, jedna isporuka može imati znatan obujam od više od 10 000 tona te može imati znatan učinak na razinu zaliha ovisno o točnom datumu transakcije. Stoga razina zaliha nije toliko važan pokazatelj za industriju Unije.

4.4.3.4. Profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala

(334) Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku u razmatranom razdoblju kretali su se kako slijedi:

Tablica 14.

Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2015.	2016.	2017.	RIP
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	– 0,1 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
Indeks	*– 100*	*900*	*800*	*824*
Novčani tok (EUR)	23 004 159	26 458 832	35 102 719	26 286 866
Indeks	*100*	*115*	*153*	*114*

	2015.	2016.	2017.	RIP
Ulaganja (EUR)	19 697 707	8 039 845	38 946 892	13 265 279
Indeks	*100*	*41*	*198*	*67*
Povrat ulaganja	– 3 %	18 %	16 %	17 %
Indeks	*– 100*	*600*	*533*	*573*

Izvor: proizvođači iz Unije u uzorku

(335) Komisija je utvrdila profitabilnost triju proizvođača iz Unije u uzorku iskazivanjem neto dobiti prije oporezivanja od prodaje istovjetnog proizvoda nepovezanim kupcima u Uniji kao postotak prometa od te prodaje. Profitabilnost se temelji na trošku prodane robe.

(336) Profitabilnost je tijekom cijelog razmatranog razdoblja bila otprilike na pragu isplativosti, na razini manjoj od 1 % prometa.

(337) Usprkos niskim razinama dobiti, industrija Unije u cijelom je razmatranom razdoblju bilježila pozitivan novčani tok od poslovanja. Mogla je sama financirati svoje aktivnosti.

(338) Industrija Unije nastavila je ulagati tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Iznos ulaganja znatno se mijenjao tijekom cijelog razdoblja te je najveću razinu dosegnuo 2017.

(339) Povrat ulaganja je dobit izražena u postotku neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja. Od 2016. do kraja razdoblja ispitnog postupka stopa povrata ulaganja bila je niska, no pozitivna dokle god je industrija bila profitabilna.

(340) Financijski rezultati industrije Unije u pogledu dobiti tijekom razdoblja ispitnog postupka ograničili su njezinu sposobnost prikupljanja kapitala.

4.4.4. *Zaključak o šteti*

(341) Uvoz iz Indonezije bio je zanemariv tijekom cijelog razmatranog razdoblja sve do ožujka 2018. kad je obustavljena primjena postojećih antidampinških pristojbi. Zato se tijekom razdoblja ispitnog postupka uvoz znatno povećao te je dosegnuo razinu od 3,3 %.

(342) Potrošnja u Uniji stalno se tijekom razmatranog razdoblja povećavala i u cijelom tom razdoblju ostvareno je povećanje od 33 %. To se pozitivno kretanje tek djelomično odrazilo u proizvodnji industrije Unije i obujmu njezine prodaje koji su se tijekom tog istog razdoblja povećali tek za 11 % odnosno 13 %. Posljedica toga bilo je povećanje tržišnog udjela uvoza, među ostalim onog iz Indonezije.

(343) Tijekom razmatranog razdoblja pokazatelji štete upućivali su na neujednačeno stanje. Proizvodnja i prodaja industrije Unije donekle su bile u skladu s potražnjom na tržištu, no tek je potkraj razmatranog razdoblja u njima u vrlo malom opsegu ostvarena korist od rasta tržišta.

(344) Iznos ulaganja mijenjao se tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Broj zaposlenih u industriji Unije ostao je stabilan tijekom cijelog razmatranog razdoblja, a to je u kombinaciji sa sve većom proizvodnjom dovelo do porasta produktivnosti po zaposleniku.

(345) Međutim, profitabilnost industrije Unije ostala je slaba tijekom cijelog razmatranog razdoblja. To je pokazatelj da industrija Unije nije uspjela dosegnuti razinu uobičajenog profitabilnog poslovanja.

(346) Unatoč povećanju prodaje i proizvodnje, čiji je uzrok povećanje potrošnje, nije bilo znakova poboljšanja gospodarskog stanja industrije Unije. Premda se na temelju toga ne može zaključiti o postojanju materijalne štete tijekom razdoblja ispitnog postupka, Komisija će ispitati postoji li barem prijetnja materijalne štete.

5. **PRIJETNJA ŠTETE**

5.1. **Uvod**

(347) Komisija je u skladu s člankom 8. stavkom 8. osnovne uredbe ispitala čini li subvencionirani uvoz iz Indonezije prijetnju materijalne štete industriji Unije.

(348) U analizi prijetnje materijalne štete industriji Unije, u skladu s člankom 8. stavkom 8. drugim podstavkom osnovne uredbe, Komisija je razmatrala čimbenike kao što su:

— priroda predmetne subvencije ili predmetnih subvencija i njihovi vjerojatni učinci na trgovinu,

— znatna stopa rasta subvencioniranog uvoza na tržištu Unije koja upućuje na vjerojatnost bitno povećanog uvoza,

— dovoljan slobodno raspoloživi kapacitet izvoznika ili neminovan i znatan rast kapaciteta koji upućuje na vjerojatnost bitno povećanog subvencioniranog izvoza u Uniju, uzimajući u obzir raspoloživost drugih izvoznih tržišta koja mogu apsorbirati bilo kakav dodatni izvoz,

— uvozi li se po cijenama zbog kojih bi se znatno snizile cijene ili spriječilo povećanje cijena koji bi se inače dogodili i zbog kojih bi vjerojatno bila veća potražnja za daljnjim uvozom, i

— razina zaliha.

5.2. **Priroda predmetne subvencije ili predmetnih subvencija i njihovi vjerojatni učinci na trgovinu**

(349) U uvodnoj izjavi 263. Komisija je privremeno zaključila da postoje subvencije protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere u skladu s odredbama osnovne uredbe. Te subvencije pokazuju da vladina potpora pogoduje uvozu predmetnog proizvoda. Očekuje se da će u budućnosti znatna prodaja ispod cijene i sniženje cijena utvrđeni tijekom razdoblja ispitnog postupka još negativnije utjecati na osjetljivo gospodarsko stanje industrije Unije koje je zabilježeno već tijekom razdoblja ispitnog postupka.

(350) Osim toga, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 203., mjerama vlade Indonezije kojima se pruža potpora domaćoj industriji biodizela postiže se da je izvoz biodizela i dalje vrlo konkurentan zbog niskih troškova nabave sirovog palminog ulja (za razliku od proizvođača iz Unije koji ne mogu ostvariti korist od takvih niskih cijena). Stoga se može predvidjeti da će subvencionirani uvoz predmetnog proizvoda, zbog prirode mjera potpore koje je utvrdila vlada Indonezije, nastaviti negativno utjecati na gospodarsko stanje industrije Unije.

5.3. **Znatna stopa rasta subvencioniranog uvoza na tržištu Unije koja upućuje na vjerojatnost bitno povećanog uvoza**

(351) Postoji jasna veza između naglog i bitno povećanog uvoza na tržište Unije iz Indonezije od ožujka 2018. i uklanjanja antidampinških pristojbi u istom mjesecu. To upućuje na sposobnost indonezijskih proizvođača izvoznika da brzo reagiraju na promjenjive uvjete na tržištu.

(352) Stoga je Komisija, s obzirom na privlačnost tržišta Unije za indonezijski izvoz, smatrala da to što se obujam uvoza biodizela iz Indonezije znatno povećao nakon ukidanja antidampinških pristojbi u ožujku 2018. upućuje na vjerojatnost da će se takav uvoz i dalje povećavati.

5.4. **Dovoljan slobodno raspoloživi kapacitet i apsorpcijski kapacitet trećih zemalja**

(353) Prema informacijama koje je dostavila vlada Indonezije proizvodni kapacitet indonezijskih proizvođača biodizela znatno premašuje domaću potražnju za otprilike 300 %. Više od polovine tog proizvodnog kapaciteta odnosi se na rezervni kapacitet koji će indonezijski izvoznici morati izvoziti žele li povećati svoju trenutačno malu iskorištenost kapaciteta.

(354) Utvrđeno je da je rezervni kapacitet indonezijskih proizvođača biodizela tijekom razdoblja ispitnog postupka iznosio oko 40 % potrošnje u EU-u. Ta se brojka temelji na provjerenim informacijama koje je dostavila vlada Indonezije.

(355) SAD je u studenome 2017. uveo privremene antidampinške i kompenzacijske pristojbe na uvoz biodizela iz Indonezije. One su velikim dijelom potvrđene kada su u travnju 2018. uvedene konačne antidampinške pristojbe u rasponu od 92 % do 277 % i konačne kompenzacijske pristojbe u rasponu od 34 % do 65 %.

(356) Visina iznosa pristojbi koje je uveo SAD znači da to tržište neće moći apsorbirati znatan dio indonezijskog rezervnog kapaciteta. Nisu poznata druga izvozna tržišta koja bi mogla apsorbirati taj izuzetno veliki indonezijski rezervni kapacitet jer SAD i Unija zajedno čine oko dvije trećine svjetske potrošnje biodizela.

(357) Budući da nema drugih značajnih tržišta dostupnih indonezijskim proizvođačima, oni će svoje rezervne kapacitete vjerojatno usmjeriti na tržište Unije, čime će se nanijeti dodatna šteta industriji Unije.

5.5. **Razina cijena subvencioniranog uvoza**

(358) Biodizel iz Indonezije koji je isporučen na tržište Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka bio je uvezen po znatno nižim cijenama od cijena koje naplaćuje industrija Unije. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 294., Komisija je za razdoblje ispitnog postupka utvrdila ponderirane prosječne marže sniženja cijena u rasponu od 6,0 % do 11,6 %. Usporedba svih kategorija proizvoda pokazuje i sniženje cijena od 15 % do 17,5 %.

5.6. **Razina zaliha**

(359) Kretanje razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku detaljno je opisano u uvodnoj izjavi 332. Kako je objašnjeno, zbog toga što se predmetni proizvod prodaje u rasutom stanju razina zaliha nije toliko važan pokazatelj za analizu prijetnje štete.

5.7. **Zaključak**

(360) S obzirom na analizu čimbenika koji se odnose na prijetnju štete navedenih u uvodnoj izjavi 348., Komisija je zaključila da će se osjetljivo gospodarsko stanje industrije Unije vjerojatno pogoršati zbog neminovnog i stalnog subvencioniranog uvoza biodizela iz Indonezije, što ide u prilog privremenom nalazu o prijetnji štete na temelju članka 8. stavka 8. osnovne uredbe.

6. **UZROČNOST**

6.1. **Učinci subvencioniranog uvoza**

(361) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 280., u razdoblju 2015.–2017. te u prvim mjesecima razdoblja ispitnog postupka uvoz u Uniju iz Indonezije bio je zanemariv. Međutim, uvoz se znatno povećao tijekom druge polovine razdoblja ispitnog postupka. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 280., tržišni udio indonezijskog uvoza u razdoblju ispitnog postupka bio je 3,3 %. Kako je prikazano u uvodnoj izjavi 294., cijene uvezenog indonezijskog biodizela bile su za najmanje 6,0 % do 11,6 % niže od cijena industrije Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka, a to bi sniženje cijena moglo biti čak i veće ovisno o pristupu koji se primjenjuje. Komisija je utvrdila i da je tijekom razdoblja ispitnog postupka zbog uvoza indonezijskog biodizela došlo do smanjenja cijena industrije Unije.

(362) Zbog znatnog i naglog povećanja subvencioniranog uvoza indonezijskog biodizela po cijenama nižima od cijena industrije Unije ta je industrija izgubila tržišni udio u razdoblju ispitnog postupka te nije mogla poboljšati svoju nezadovoljavajuću profitnu maržu u inače povoljnim uvjetima na tržištu.

(363) Stoga je Komisija zaključila da je taj subvencionirani uvoz imao negativan učinak na stanje industrije Unije.

(364) Osim toga, ne samo da indonezijski proizvođači biodizela imaju znatan rezervni kapacitet, koji se može usmjeriti u Uniju, nego je i zbog zatvaranja drugog najvećeg izvoznog tržišta za Indoneziju, SAD-a, višak proizvodnje iz Indonezije usmjeren u Uniju, koja čini 40 % svjetske potrošnje. Stoga je Unija postala najprivlačnije odredište za subvencionirani indonezijski uvoz biodizela, na štetu industrije Unije.

(365) Stoga je Komisija smatrala da subvencionirani uvoz indonezijskog biodizela uzrokuje prijetnju materijalne štete industriji Unije.

6.2. **Drugi poznati čimbenici**

(366) Komisija je ispitala i mogu li drugi poznati čimbenici, pojedinačno ili zajedno, umanjiti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i privremeno utvrđene prijetnje štete na način da takva veza više ne bi bila stvarna i bitna.

6.2.1. *Uvoz iz trećih zemalja*

(367) Znatan tržišni udio u uvozu tijekom razmatranog razdoblja imale su, osim Indonezije, samo tri druge zemlje: Argentina, Malezija i Narodna Republika Kina („NRK"). Obujam uvoza iz ostalih trećih zemalja u razmatranom razdoblju kretao se kako slijedi:

Tablica 15.

Uvoz iz trećih zemalja

Zemlja		2015.	2016.	2017.	RIP
Argentina	Obujam (u tonama)	31 340	0	394 005	1 525 081
	Indeks	*100*	*0*	*1 257*	*4 866*
	Tržišni udio	0,3 %	0 %	2,8 %	9,8 %
	Prosječna cijena	633	0	636	621
Malezija	Obujam (u tonama)	349 571	273 427	378 395	404 058
	Indeks	*100*	*78*	*108*	*116*
	Tržišni udio	3,0 %	2,4 %	2,7 %	2,6 %
	Prosječna cijena	880	975	1 007	899
NRK	Obujam (u tonama)	1 159	38 496	217 313	272 146
	Indeks	*100*	*3 320*	*18 742*	*23 472*
	Tržišni udio	0 %	0,3 %	1,5 %	1,7 %
	Prosječna cijena	818	763	812	778
Sve druge zemlje osim Argentine, Indonezije, Malezije i NRK-a	Obujam (u tonama)	90 620	169 864	181 209	174 938
	Indeks	*100*	*187*	*200*	*193*
	Tržišni udio	0,8 %	1,5 %	1,3 %	1,1 %
	Prosječna cijena	771	789	894	852

Izvor: baza podataka Surveillance 2

(368) Uvoz iz Argentine dosegnuo je 2017. tržišni udio od 2,8 % te se tijekom razdoblja ispitnog postupka povećao na gotovo 10 %. Taj je uvoz bio predmet ranijeg ispitnog postupka koji je završio uvođenjem konačne kompenzacijske pristojbe ([64]) i prihvaćanjem ponuda za preuzimanje obveza ([65]) u veljači 2019. U ispitnom postupku pokazalo se da je u tom trenutku zbog subvencioniranog uvoza postojala prijetnja materijalne štete industriji Unije na kraju razdoblja ispitnog postupka za taj predmet, tj. krajem 2017.

([64]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/244 od 11. veljače 2019. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz biodizela podrijetlom iz Argentine, SL L 40, 12.2.2019., str. 1.

([65]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/245 od 11. veljače 2019. o prihvaćanju ponuda za preuzimanje obveza nakon uvođenja konačnih kompenzacijskih pristojbi na uvoz biodizela podrijetlom iz Argentine, SL L 40, 12.2.2019., str. 71.

(369) Uvoz iz Argentine donekle je bio razlog negativnih kretanja određenih pokazatelja štete kao što su gubitak tržišnog udjela industrije Unije i njezina nemogućnost potpunog iskorištavanja rastuće potrošnje u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka. Konkretno, prosječna cijena uvoza iz Indonezije u razdoblju ispitnog postupka bila je 671 EUR po toni, odnosno viša od cijene uvoza iz Argentine, koja je iznosila 621 EUR po toni.

(370) Međutim, prijetnja štete koja je ranije postojala zbog argentinskog uvoza, uključujući njegove vrlo niske cijene, otklonjena je uvođenjem kompenzacijskih pristojbi i prihvaćanjem ponuda za preuzimanje obveza u veljači 2019. Stoga je indonezijski uvoz otada postao glavni uzrok prijetnje štete industriji Unije, a argentinski uvoz ne umanjuje uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i prijetnje materijalne štete niti tu vezu čini lažnom ili nebitnom.

(371) Uvoz iz Malezije bio je stabilan tijekom cijelog razmatranog razdoblja, uz tržišni udio od 2,4 % do 3,0 %, a cijene su bile znatno više (899 EUR po toni) od indonezijskih cijena (671 EUR po toni), više čak i od prodajnih cijena Unije. Stoga on ne umanjuje uzročno-posljedičnu vezu.

(372) Uvoz iz NRK-a stalno se povećavao tijekom razmatranog razdoblja te je u razdoblju ispitnog postupka dosegnuo tržišni udio od 1,7 %. Međutim, uvoz iz NRK-a znatno je manji u smislu obujma od uvoza iz Indonezije, a cijene iz NRK-a znatno su više (778 EUR po toni) od indonezijskih cijena (671 EUR po toni). Stoga on ne umanjuje uzročno-posljedičnu vezu.

(373) Uvoz iz trećih zemalja osim Argentine, Indonezije, NRK-a i Malezije zajedno nikad nije premašio tržišni udio od 1,5 %. Stoga nijedna od tih drugih zemalja nije mogla znatno utjecati na industriju Unije, posebno s obzirom na ograničene količine tog uvoza.

(374) Komisija je na temelju prethodne analize zaključila da uvoz iz drugih zemalja ne umanjuje uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i prijetnje štete industriji Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka.

6.2.2. *Izvozni rezultati industrije Unije*

(375) Nijedan proizvođač iz Unije u uzorku nije izvozio biodizel tijekom razmatranog razdoblja. Stoga se statistički podaci o izvozu u nastavku temelje na podacima Eurostata te se iz njih dobiva procjena za cijelu industriju Unije. Podaci se odnose na objavljene podatke o izvozu biodizela iz EU-a pod oznakama KN 3826 00 10 i 3826 00 90:

Tablica 16.

Izvozni rezultati industrije Unije

	2015.	2016.	2017.	RIP
Obujam izvoza (u tonama)	199 740	336 394	323 085	462 368
Indeks	*100*	*168*	*162*	*231*

Izvor: Eurostat

(376) Razina izvoza industrije Unije bila je ograničena. Nije premašila 4 % njezine prodaje ni u jednoj godini razmatranog razdoblja. Izvozni rezultati industrije Unije nisu mogli umanjiti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i prijetnje štete.

6.3. **Zaključak**

(377) Komisija je utvrdila vezu između sve većeg subvencioniranog uvoza iz Indonezije tijekom razmatranog razdoblja i prijetnje materijalne štete.

(378) Komisija je razlikovala i razdvojila učinke svih poznatih čimbenika na stanje industrije Unije od štetnih učinaka subvencioniranog uvoza iz Indonezije.

(379) Komisija je utvrdila da ostali utvrđeni čimbenici, kao što su uvoz iz ostalih trećih zemalja i izvozni rezultati industrije Unije, nisu umanjili tu uzročno-posljedičnu vezu, ni pojedinačno ni zajedno. Komisija napominje da, iako je subvencionirani uvoz iz Argentine također bio čimbenik koji je pridonio prijetnji štete tijekom i neposredno nakon razdoblja ispitnog postupka, to je pitanje u međuvremenu riješeno uvođenjem kompenzacijskih pristojbi i prihvaćanjem ponuda za preuzimanje obveza u veljači 2019.

(380) Zapravo, uvoz iz Indonezije nastavio se povećavati nakon veljače 2019., što pokazuje da je i dalje glavni uzrok prijetnje štete:

Tablica 17.

Obujam uvoza (u tonama) iz Indonezije nakon RIP-a

	10./2018.	11./2018.	12./2018.	1./2019.	2./2019.	3./2019.	4./2019.	5./2019.
Uvoz iz Indonezije (u tonama)	53 204	7 020	78 866	63 409	41 757	129 511	113 831	56 283

Izvor: baza podataka Surveillance 2

7. INTERES UNIJE

(381) U skladu s člankom 31. osnovne uredbe Komisija je ispitala može li jasno zaključiti da u ovom slučaju donošenje kompenzacijskih mjera koje odgovaraju ukupnom iznosu subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere nije u interesu Unije, iako je utvrđeno štetno subvencioniranje. Komisija je interes Unije odredila na temelju analize različitih interesa svih uključenih strana, uključujući interese industrije Unije, uvoznika i potrošača.

7.1. Interes industrije Unije

(382) Biodizel je važan element nastojanja da se smanje emisije stakleničkih plinova i poboljša održivost opskrbe energijom u Europskoj uniji.

(383) Industrija Unije uglavnom upotrebljava sirovine koje proizvodi poljoprivredni sektor Unije. Poljoprivredni sektor ulja na početku proizvodnog lanca isto tako uvelike ovisi o industriji biodizela. Uvoz biodizela iz Indonezije stoga ne bi utjecao samo na industriju biodizela nego i na poljoprivredni sektor u Uniji.

(384) Komisija je utvrdila da je stanje industrije Unije osjetljivo jer se ona nije oporavila od prethodno pretrpljenog dampinga. Stoga je privremeno zaključila da bi uvođenje mjera bilo u interesu industrije Unije.

7.2. Interes nepovezanih uvoznika

(385) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 22., samo su dva nepovezana uvoznika odgovorila na upitnik koji je poslala Komisija. Oba uvoznika navela su da su protiv uvođenja mjera. Uvoznik Gunvor iznio je i primjedbu da je uzrok stanja industrije Unije nedjelotvorni sustav proizvodnje i upravljanja.

(386) Komisija primjećuje da su uvoznici biodizela, uključujući dva društva koja surađuju, vrlo često trgovci na tržištu Unije koji se ne bave samo uvozom i izvozom biodizela u cijelom svijetu, nego i trgovinom biodizela kupljenog od proizvođača iz Unije. Oba uvoznika koji surađuju biodizel kupuju iz Indonezije, ostalih trećih zemalja i od industrije Unije. Stoga u svojem poslovanju samo donekle ovise o opskrbi iz Indonezije.

(387) Međutim, proizvođači iz Unije, posebno veći, uvelike se oslanjaju na vlastite kanale distribucije. Stoga Komisija ne očekuje da bi uvoznici mogli u cijelosti zamijeniti razinu uvoza obuhvaćenog mjerama biodizelom kupljenim od proizvođača iz Unije.

(388) Komisija je zaključila da uvođenje pristojbi ne bi bilo u interesu uvoznika. Međutim, mogući negativni učinak na uvoznike može se djelomično nadoknaditi povećanjem obujma trgovine biodizelom kupljenim od industrije Unije.

7.3. **Interes korisnika/potrošača**

(389) Nijedan korisnik ni potrošač nije surađivao u ispitnom postupku unatoč tomu što im je upućen izričit poziv u Obavijesti o pokretanju postupka.

(390) Proizvođači dizelskog goriva, odnosno rafinerije, kupuju biodizel koji uvozi ili proizvodi industrija Unije. Zbog zakonskih zahtjeva iz uvodnih izjava 273. i 274. rafinerije su dužne biodizel dodavati mineralnom dizelu koji se prodaje na tržištu.

(391) Stoga bi povećanje cijene dizela na crpkama nakon uvođenja mjera utjecalo na krajnjeg potrošača. Cijena mineralnog dizela niža je, uz rijetke iznimke, od cijene biodizela. Budući da udio biodizela koji se miješa s mineralnim dizelom obično nije veći od 10 %, negativan učinak bilo kakvog porasta cijene biodizela umanjuje se prije nego što se prenese na potrošača.

7.4. **Učinci subvencija koje narušavaju trgovinu/ponovna uspostava učinkovitog tržišnog natjecanja**

(392) U skladu s člankom 31. stavkom 1. osnovne uredbe posebno se uzima u obzir potreba za uklanjanjem učinaka štetnog subvencioniranja koje narušava trgovinu i ponovnom uspostavom učinkovitog tržišnog natjecanja.

(393) U ispitnom postupku utvrđeno je da indonezijski proizvođači na tržište Unije prodaju znatne količine subvencioniranog biodizela po umjetno niskim cijenama. Potraje li i dalje takvo stanje, indonezijski izvoznici zadržat će svoju nepoštenu prednost pred konkurentima te će utjecati na daljnje slabljenje već osjetljivog položaja industrije Unije. Stoga će s vremenom subvencionirani indonezijski uvoz imati sve veće učinke koji narušavaju trgovinu te će industriji Unije i dalje uskraćivati jednake uvjete.

7.5. **Zaključak o interesu Unije**

(394) Komisija je privremeno zaključila da bi uvođenje pristojbi imalo učinak povećanja potrošačkih cijena. Međutim, zbog ograničenog udjela biodizela u konačnom proizvodu koji kupuju potrošači (obično manje od 10 %), taj bi negativni učinak na cijenu dizelskog goriva bio malih razmjera s obzirom na izravnu promjenu cijene biodizela.

(395) Na temelju prethodno navedenoga Komisija je privremeno zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi na temelju kojih bi se zaključilo da nije u interesu Unije uvesti kompenzacijske mjere u pogledu uvoza biodizela podrijetlom iz Indonezije koje odgovaraju ukupnom iznosu subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

8. **EVIDENTIRANJE**

(396) Podnositelji pritužbe podnijeli su 22. svibnja 2019. zahtjev za evidentiranje uvoza iz Indonezije na temelju članka 24. stavka 5. osnovne uredbe.

(397) Podnositelji pritužbe evidentiranje su zatražili zbog sljedećih razloga:

(a) dokaza o golemom subvencioniranju indonezijske industrije biodizela;

(b) stvarnog i znatnog rizika od ozbiljne štete koja bi se teško mogla popraviti nastavi li se uvoz povećavati na isti način; i

(c) potrebe za što bržim evidentiranjem uvoza zbog njegove sezonske prirode, kako bi se spriječilo ponavljanje štete.

(398) Komisija je ispitala zahtjev uzimajući u obzir članak 16. stavak 4. osnovne uredbe kojim se utvrđuju uvjeti za naplatu pristojbi na evidentirani uvoz. Komisija je u ispitivanju uzela u obzir i primjedbe na zahtjev za evidentiranje koje je primila od vlade Indonezije, uvoznika Gunvora te od grupe proizvođača izvoznika Wilmar.

(399) Člankom 16. stavkom 4. točkom (c) osnovne uredbe propisuje se da Komisija razmotri ima li dovoljno dokaza da će postojati kritične okolnosti u kojima će, za predmetni proizvod, nastati teško popravljiva šteta zbog masovnog uvoza u relativno kratkom razdoblju proizvoda za koji se daju subvencije protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(400) Osim toga, člankom 16. stavkom 4. točkom (d) osnovne uredbe zahtijeva se da Komisija procijeni „smatra [li] se potrebnim, kako bi se spriječilo ponavljanje štete, retroaktivno ocjenjivanje kompenzacijskih pristojbi na te uvoze”.

(401) Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku 4., Komisija nije zaključila da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu tijekom razdoblja ispitnog postupka. Kako je objašnjeno u prethodnim odjeljcima 5. i 6., Komisija je umjesto toga utvrdila da postoji prijetnja štete čiji je uzrok subvencionirani uvoz.

(402) Stoga, Komisija nije mogla utvrditi je li uzrok teško popravljive štete subvencionirani uvoz u smislu članka 16. stavka 4. točke (c) osnovne uredbe.

(403) Komisija je stoga zaključila da nisu ispunjeni uvjeti za evidentiranje.

(404) Budući da Komisija nije imala dostatne dokaze da je ispunjen uvjet iz članka 16. stavka 4. točke (c), nije evidentirala uvoz biodizela iz Indonezije tijekom tri tjedna razdoblja prethodnog objavljivanja iz članka 24. stavka 5.a osnovne uredbe.

9. **PRIVREMENE KOMPENZACIJSKE MJERE**

(405) Na temelju zaključaka koje je Komisija donijela u pogledu subvencioniranja, štete, uzročnosti i interesa Unije te u skladu s člankom 15. stavkom 1. osnovne uredbe trebalo bi uvesti privremenu kompenzacijsku pristojbu na uvoz biodizela podrijetlom iz Indonezije.

9.1. **Privremene mjere**

(406) Privremene kompenzacijske mjere u pogledu uvoza biodizela podrijetlom iz Indonezije trebalo bi uvesti u skladu s pravilima iz članka 12. stavka 1. osnovne uredbe u kojem se navodi da iznos privremene pristojbe odgovara privremeno utvrđenom ukupnom iznosu subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(407) Na temelju prethodno navedenoga privremene stope kompenzacijske pristojbe, izražene na osnovi cijene CIF granica Unije, neocarinjeno, trebale bi iznositi:

Društvo	Privremena kompenzacijska pristojba
PT Ciliandra Perkasa	8,0 %
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	16,3 %
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	18,0 %
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	15,7 %
Sva ostala društva	18,0 %

(408) Stope pojedinačne stope kompenzacijske pristojbe za svako društvo određene u ovoj Uredbi utvrđene su na temelju nalaza ovog ispitnog postupka. One stoga odražavaju stanje utvrđeno tijekom ovog ispitnog postupka u odnosu na ta društva. Te se stope pristojbi primjenjuju isključivo na uvoz predmetnog proizvoda podrijetlom iz predmetne zemlje koji proizvode navedeni pravni subjekti. Na uvoz predmetnog proizvoda koji proizvodi bilo koje drugo društvo koje nije izričito navedeno u izvršnom dijelu ove Uredbe, uključujući subjekte povezane s tim izričito navedenim subjektima, trebalo bi primjenjivati stopu pristojbe koja se primjenjuje na „sva ostala društva”. Taj uvoz ne bi trebao podlijegati nikakvoj drugoj pojedinačnoj stopi kompenzacijske pristojbe.

(409) Društvo može zatražiti primjenu tih pojedinačnih stopa kompenzacijske pristojbe ako naknadno promijeni naziv subjekta. Zahtjev se mora uputiti Komisiji ([66]). Zahtjev mora sadržavati sve relevantne informacije kojima je moguće dokazati da ta promjena ne utječe na pravo društva na ostvarivanje koristi od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje. Ako promjena naziva tog društva ne utječe na njegovo pravo na ostvarivanje koristi od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje, obavijest o promjeni naziva objavit će se u *Službenom listu Europske unije*.

10. **INFORMACIJE U PRIVREMENOJ FAZI**

(410) U skladu s člankom 29.a. osnovne uredbe Komisija je obavijestila zainteresirane strane o planiranom uvođenju privremenih pristojbi. Te su informacije objavljene i na internetskim stranicama Glavne uprave za trgovinu. Zainteresirane strane dobile su tri radna dana za dostavljanje primjedbi o točnosti izračuna koji su im posebno objavljeni.

(411) Primjedbe su dostavili grupa Wilmar, grupa Permata i P.T. Ciliandra Perkasa. Komisija je uzela u obzir primjedbe za koje se smatralo da su administrativne prirode te je u skladu s njima ispravila stope.

11. **ZAVRŠNE ODREDBE**

(412) U interesu dobrog upravljanja Komisija će pozvati zainteresirane strane da u određenom roku dostave pisane primjedbe i/ili podnesu zahtjev za saslušanje pred Komisijom i/ili službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima.

(413) Nalazi koji se odnose na uvođenje privremenih pristojbi privremeni su i mogu se izmijeniti u konačnoj fazi ispitnog postupka,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Uvodi se privremena kompenzacijska pristojba na uvoz monoalkilnih estera masnih kiselina i/ili parafinskih plinskih ulja dobivenih sintezom i/ili hidrotretiranjem, nefosilnog podrijetla, u čistom obliku ili u mješavini, trenutačno razvrstanih u oznake KN ex 1516 20 98 (oznake TARIC 1516 20 98 21, 1516 20 98 29 i 1516 20 98 30), ex 1518 00 91 (oznake TARIC 1518 00 91 21, 1518 00 91 29 i 1518 00 91 30), ex 1518 00 95 (oznaka TARIC 1518 00 95 10), ex 1518 00 99 (oznake TARIC 1518 00 99 21, 1518 00 99 29 i 1518 00 99 30), ex 2710 19 43 (oznake TARIC 2710 19 43 21, 2710 19 43 29 i 2710 19 43 30), ex 2710 19 46 (oznake TARIC 2710 19 46 21, 2710 19 46 29 i 2710 19 46 30), ex 2710 19 47 (oznake TARIC 2710 19 47 21, 2710 19 47 29 i 2710 19 47 30), 2710 20 11, 2710 20 15, 2710 20 17, ex 3824 99 92 (oznake TARIC 3824 99 92 10, 3824 99 92 12 i 3824 99 92 20), 3826 00 10 i ex 3826 00 90 (oznake TARIC 3826 00 90 11, 3826 00 90 19 i 3826 00 90 30) podrijetlom iz Indonezije.

2. Stope privremene kompenzacijske pristojbe koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, za proizvod opisan u stavku 1. koji proizvode društva navedena u nastavku, jesu sljedeće:

Društvo	Privremena kompenzacijska pristojba	Dodatna oznaka TARIC
PT Ciliandra Perkasa	8,0 %	B786
PT Intibenua Perkasatama i PT Musim Mas (grupa Musim Mas)	16,3 %	B787
PT Pelita Agung Agrindustri i PT Permata Hijau Palm Oleo (grupa Permata)	18,0 %	B788
PT Wilmar Nabati Indonesia i PT Wilmar Bioenergi Indonesia (grupa Wilmar)	15,7 %	B789
Sva ostala društva	18,0 %	C999

3. Puštanje proizvoda iz stavka 1. u slobodni promet u Uniji podliježe polaganju osiguranja u iznosu koji je jednak iznosu privremene pristojbe.

4. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinama.

([66]) European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, Rue de la Loi 170, 1040 Bruxelles, Belgija.

Članak 2.

1. Zainteresirane strane Komisiji dostavljaju svoje pisane primjedbe o ovoj Uredbi u roku od 15 kalendarskih dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

2. Zainteresirane strane koje žele zatražiti saslušanje pred Komisijom to čine u roku od pet kalendarskih dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

3. Zainteresirane strane koje žele zatražiti saslušanje pred službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima to čine u roku od pet kalendarskih dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Zahtjeve podnesene izvan tog roka službenik za saslušanje mora razmotriti i, ako je primjereno, može odlučiti hoće li ih prihvatiti.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1. primjenjuje se u razdoblju od četiri mjeseca.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. kolovoza 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER